

بخشنامه پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع

۵۱۰۱۰۱- پرسش) در خصوص بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴، با توجه به ردیف

۵ از بند الف، در صورتی که بهنگام‌سازی باعث تقلیل مبلغ برآورد گردد، آیا اعمال آن ضروری است؟

۵۱۰۱۰۱- پاسخ) رعایت ضوابط مندرج در ردیف ۵ از بند الف پیوست بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵

مورخ ۸۹/۲/۴، برای تهیه برآورد اجرای کار از سوی کارفرما الزامی است و پیمانکاران به طور مستقل و

بدون محدودیت در فرایب پیشنهادی مجاز به ارائه قیمت پیشنهادی می‌باشند.

بخشنامه پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع

۵۱۰۱۰۲- پرسش) در بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴، با توجه به تبصره ۲ ردیف

(۵- الف) آیا لازم نیست ضریب D هم مانند ضرایب B و C در پیوست ۵ ضمیمه شود؟

۵۱۰۱۰۲ - پاسخ) همانطور که در بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴ تصریح گردیده

است، درج ضرایب B و C در پیوست ضروری است ولیکن منعی برای درج ضریب D نیز در پیوست یاد شده

وجود ندارد.

بخشنامه پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع

۵۱۰۱۰۳- پرسش) چنانچه با توجه به تبصره یک ردیف (۱۰-الف) بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴، برآورد ارایه شده توسط کارفرما صرفاً جنبه راهنما دارد، به چه استنادی پیمانکار از این برآورد در ارایه تجزیه بها استفاده نماید؟

۵۱۰۱۰۳ - پاسخ) رعایت ضوابط بخشنامه شماره ۵۴/۴۹۵۱-۱۰۲/۵۴۵۳ مورخ ۷۷/۹/۹ الزامی بوده و صرفاً جهت هماهنگی و تسهیل بررسی های مربوط به تعیین مناسبترین قیمت پیشنهادی از سوی دستگاه مناقصه گزار می باشد. متذکر می شود برآورد تهیه شده توسط کارفرما به عنوان راهنما ارایه می گردد و همانند بخشنامه تجزیه بها، جزء اسناد و مدارک پیمان محسوب نمی گردد.

بخشنامه پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع

۵۱۰۱۰۴ - پرسش) در بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴، با توجه به ردیف ۱۴، آیا

می‌توان به نمونه مصالح با درج شرکت یا کارخانه تولیدی خاصی اشاره نمود؟

۵۱۰۱۰۴ - پاسخ) درج نوع و مشخصات کامل مصالح مصرفی در پیوست شماره ۳ همراه با اشاره به

عرضه‌کنندگان آن (براساس ضوابط مربوط) مشروط بر اینکه انحصار ایجاد نکند، منعی ندارد.

بخشنامه پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع

۵۱۰۱۰۵ - پرسش) در بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴، با توجه به ردیف ۱۶، آیا

کارفرما در اسناد مناقصه و قرارداد می‌تواند اشاره‌ای به دو نوع مصالح انتخابی نکند؟

۵۱۰۱۰۵ - پاسخ) در صورت عدم اشاره کارفرما در اسناد مناقصه برای پرداخت مابه‌التفاوت به مصالح

انتخابی از سوی کارفرما، به این اقسام مابه‌التفاوت پرداخت نمی‌گردد.

بخشنامه پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع

۵۱۰۱۰۶- پرسش) در بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴، با توجه به ردیف ۱۶، چون فهرست‌بهای ابنیه شامل مصالح درجه یک می‌باشد. کارفرما می‌تواند به دو نوع مصالح ساختمانی تولیدی شرکت خاصی اشاره نماید؟

۵۱۰۱۰۶ - پاسخ) در صورت تمایل کارفرما به پرداخت مابه‌التفاوت دو نوع مصالح انتفاعی براساس ضوابط بخشنامه، قیمت آنها باید براساس فهرست قیمت مراجع معتبر مانند فهرست قیمت فروش محصولات کارخانه‌ها یا تولیدکنندگان معتبر تعیین گردد و نام آنها در پیوست ۳ ذکر شود. این مراجع صرفاً مرجع تعیین قیمت برای پرداخت مابه‌التفاوت بوده و پیمانکار می‌تواند مصالح یاد شده را از تولیدکنندگان مختلفی که بر اساس مشخصات فنی عمومی و خصوصی مورد نظر و مطابق با مشخصات کلی مندرج در اسناد پیمان تولید می‌کنند، تهیه نماید.

بخشنامه اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع

۵۱۰۱۰۷- پرسش) به استناد مفاد بند ج ماده ۱۱ متن پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع، بهای مصالح پایکار در اینگونه قراردادها براساس فهرست مصالح پایکار منضم به پیمان و با اعمال شاخص‌های رشته‌ای به کار رفته در برآورد طبق دستورالعمل مربوط و با ضریب ۱/۲۵ منظور می‌شود. اینک نظر به این که در بند ۳ پیوست شماره ۱ مربوط به مصالح پایکار فهرست‌بهای رشته ابنیه سال ۱۳۸۸ به ضرایب ۷۰ درصد و ضریب پیشنهادی پیمانکار نیز اشاره شده است، آیا ضرایب مذکور به مصالح پایکار در قراردادهای سرجمع تعلق می‌گیرد یا خیر؟

۵۱۰۱۰۷- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴، بهای مصالح پایکار، براساس فهرست مصالح پایکار منضم به پیمان با اعمال شاخص‌های بکار رفته در برآورد طبق دستورالعمل مربوط و ضریب ۱/۲۵ پرداخت می‌گردد و ضریب پیشنهادی پیمانکار به مصالح پایکار اعمال نمی‌گردد. بدیهی است اعمال ضریب ۰/۷ براساس ضوابط پرداخت هزینه مصالح پایکار الزامی است.

اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع

۵۱۰۱۰۸- پرسش) ضرایب قابل اعمال به مصالح پایکار در پیمان اجرای کارهای ساختمانی به

صورت سرجمع، کدام است؟

۵۱۰۱۰۸- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس بفتشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴،

بهای مصالح پایکار، براساس فهرست مصالح پایکار منضم به پیمان با اعمال شافصهای بکار رفته در

برآورد طبق دستورالعمل مربوط و ضریب ۱/۲۵ پرداخت می‌گردد و ضریب پیشنهادی پیمانکار به مصالح

پایکار اعمال نمی‌گردد. بدیهی است اعمال ضریب ۰/۷ براساس ضوابط پرداخت هزینه مصالح پایکار

الزامی است.

آیین نامه اجرایی ماده ۸۱

۵۲۲۰۰۱- پرسش) مصالحی که به استناد آیین نامه اجرایی ماده ۸۱ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت به شماره ۴۱۴۷/ت/۲۰۳۰۹ مورخ ۸۱/۲/۴ خریداری و در اختیار پیمانکاران قرار داده شده، پس از ورود به کارگاه در اولین صورت وضعیت شرکت منظور و مبالغ بدهی پیمانکاران از بابت خرید مصالح مزبور از صورت وضعیت‌ها کسر می‌شود. آیا پس از واریز وجه خرید مصالح، مجدداً خرید مصالح از همان اعتبار و تا پایان اجرای پروژه قابل انجام است یا این که فقط برای یکبار می‌توان این خرید را انجام داد؟

۵۲۲۰۰۱- پاسخ) مصالحی که باستناد آیین نامه اجرایی ماده ۸۱ قانون بخشی از مقررات مالی دولت به شماره ۴۱۴۷/ت/۲۰۳۰۹ هـ مورخ ۱۳۸۱/۲/۴ هیأت وزیران براساس اعتبارات تفصیص یافته سال جاری از طریق دستگاه اجرایی خریداری و در اختیار پیمانکار قرار داده شده، پس از تمویل مصالح به کارگاه ورود آنها با مضمون دستگاه نظارت صورت‌مجلس شده و باید بدهی پیمانکار از بابت خرید مصالح از صورت وضعیت و تعدیل پیمانکار کسر شود. در اینصورت مجدداً " خرید مصالح از محل اعتبار یاد شده تا سقف تعیین شده قابل انجام است. مشروط بر آنکه بدهی یاد شده تا پایان سال مالی واریز شود.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۰۱- پرسش) آیا در برآورد هزینه اجرای کارها براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، بایستی هزینه‌های مربوط به تجهیز و برچیدن کارگاه لحاظ شود؟

۵۱۰۰۰۱- پاسخ) بله، این موضوع به صراحت در ردیف ۵ از بند (الف) پیوست بخشنامه شماره

۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورف ۱۳۸۵/۸/۲۴ ذکر گردیده است.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۰۲- پرسش) نحوه پرداخت هزینه انجام کارها در صورت تغییرات احتمالی کار براساس مفاد ماده ۱۲ مندرج در دفترچه پیمان اجرای کارهای ساختمانی با نرخ متر مربع زیربنا، ضمیمه بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، (که با توجه به ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان می تواند تا ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان باشد) به چه صورت است؟

۵۱۰۰۰۲- پاسخ) در صورت تغییرات احتمالی کار براساس مفاد ماده ۱۲ پیمان یاد شده، هزینه کار در صورت تغییر در سطح زیربنا، در همان مقطع زمانی، براساس نرخ تعیین شده برای مترمربع زیربنا در پیمان و در صورت تغییر در جزئیات کار، براساس ضوابطی که در مورد پرداخت هزینه تغییر در جزئیات کار، که در همان ماده ذکر شده، پرداخت می‌گردد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۰۳- پرسش) آیا رعایت ضوابط بخشنامه شماره ۵۴/۴۹۵۱-۵۴/۵۴۵۳-۱۰۲ مورخ ۱۳۷۷/۹/۹ در رابطه با ارایه تجزیه بها برای قراردادهای منعقد براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ الزامی است؟

۵۱۰۰۰۳- پاسخ) در قراردادهای منعقد براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ الزامی به ارایه ریزبنا آورد به پیمانکار از سوی کارفرما نمی باشد ولی اگر کارفرما در اسناد مناقصه و متی بعد از بازگشتی پакتهای مناقصه از پیمانکاران بخواهد تجزیه بها تهیه نمایند، پیمانکاران موظف هستند نسبت به ارایه تجزیه بها براساس ضوابط بخشنامه شماره ۵۴/۴۹۵۱-۵۴/۵۴۵۳-۱۰۲ مورخ ۱۳۷۷/۹/۹ اقدام نمایند.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۰۴- پرسش) آیا پروژه های تعمیراتی و مرمت آثار تاریخی، نیمه تمام، محوطه سازی، سوله و اجرای تاسیسات ملزم به رعایت ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ هستند؟

۵۱۰۰۰۴- پاسخ) در اجرای پروژه های تعمیراتی، مرمتی و همچنین انجام محوطه سازی ها بدون کارهای سافتمانی الزامی به رعایت مفاد بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ نیست. ولی اجرای کارهای صرفاً تاسیساتی (مکانیکی و برقی) و همچنین سوله براساس بخشنامه یاد شده صورت می گیرد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۰۵- پرسش) ضرایب به روزرسانی در برآورد اولیه تهیه شده براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ چگونه محاسبه می شود؟ آیا چهار دوره سه ماهه نسبت به چهار دوره سه ماهه قبل از آن مقایسه شده و متوسط گرفته می شود یا آخرین دوره سه ماهه ابلاغی نسبت به دوره سه ماهه متناظر سال قبل از آن مقایسه و متوسط گیری می گردد؟

۵۱۰۰۰۵- پاسخ) در محاسبه ضرایب به روزرسانی برآورد هزینه اجرای کارها براساس تبصره ۲ بند ۵ بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، از نسبت رقم آخرین دوره سه ماهه ابلاغی نسبت به دوره سه ماهه مشابه سال قبل از آن و تبدیل درصد تغییر به متوسط یک دوره سه ماهه (از تقسیم درصد تغییر یاد شده به عدد ۱۴) حاصل می گردد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۰۶-پرسش) سطح زیربنای زیرزمین در قراردادهای منعقد براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ چگونه محاسبه شود تا قبل از انعقاد پیمان در جدول بند "الف" ماده ۱۱ درج گردد؟

۵۱۰۰۰۶-پاسخ) در بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ با عنوان دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ متر مربع زیربنا، مناسبه سطوح ارتباطی با کاربری فضاها ندارد و فقط براساس سطح افقی سقفها (با امتساب محل پله) و سایر ضوابط مندرج در بخشنامه یاد شده محاسبه و قبل از انعقاد پیمان در جدول بند "الف" ماده ۱۱ درج می‌گردد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۰۷- پرسش) قراردادی براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ منعقد گردیده است. در صورت مغایرت مساحت سطوح نقشه‌های منضم به پیمان و اعداد مندرج در جدول بند (الف) ماده ۱۱، ملاک عمل پرداخت قطعی چیست؟

۵۱۰۰۰۷- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ با عنوان دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ متر مربع زیربنا، نمونه مناسبه سطوح، قبل از انعقاد قرارداد برای درج در جدول بند (الف) ماده ۱۱، بر طبق ضوابط بند (ب) ماده ۱۱ می باشد. پس از انعقاد قرارداد، با توجه به این که نقشه های اجرایی به رویت کامل پیمانکار رسیده است، در صورتی که در سطوح نقشه های منضم به پیمان تخییری داده نشود، ملاک پرداخت قطعی اعداد مندرج در جدول بند (الف) ماده ۱۱ می باشد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۰۸- پرسش) قراردادی براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ منعقد شده است. با وجودی که در نقشه‌های منضم به پیمان تغییری داده نشده، مغایرتی بین مقادیر کار درج شده در جدول بند «الف» ماده ۱۱ پیمان با مفاد بند «ب-۱» ماده ۱۱ مشاهده می‌شود. با توجه به این موضوع ملاک عمل در تسویه حساب نهایی کدام است؟

۵۱۰۰۰۸- پاسخ) در قراردادهای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای منعقد براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، به استناد تبصره ذیل بند «د» ماده ۱۱ پیمان، در صورتی که در سطوح نقشه‌های منضم به پیمان تغییری صورت نگیرد، ملاک عمل پرداخت قطعی، اعداد مندرج در جدول بند «الف» ماده ۱۱ می‌باشد و لو این که بین مسامت نقشه‌های منضم به پیمان و اعداد مندرج در جدول تفاوت احتمالی وجود داشته باشد.

بدیهی است که پیشنهاد قیمت پیمانکار باید براساس نقشه‌های منضم به اسناد مناقصه انجام پذیرفته باشد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۰۹- پرسش) قراردادی بر اساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ منعقد گردیده و زیربنای قید شده در پیمان ۲۰۰۰ متر مربع بوده است. پس از اجرای کار، ساختمان‌ها مترآژ گردید که برابر ۲۳۴۸ مترمربع شد. قسمتی از این زیربنا با دستور کار ابلاغ شده اضافه گردیده است، ولی قسمت عمده آن به دلیل اشتباه در محاسبه اولیه نقشه‌ها توسط مشاور بوده است. باتوجه به اختلاف پیش آمده این پرسش مطرح است که آیا تمامی ۳۴۸ مترمربع اضافه شده می‌بایست به پیمانکار پرداخت گردد یا آن قسمت از زیربنا که با دستور کار ابلاغی به پیمانکار اضافه شده است پرداخت شود؟

۵۱۰۰۰۹- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، در صورتی که در سطوح نقشه‌های منضم به پیمان تغییری داده نشود، ملاک عمل پرداخت قطعی، اعداد مندرج در جدول بند الف ماده ۱۱ فواید بود و لو مغایرت احتمالی با سطوح نقشه‌های منضم به پیمان داشته باشند. بدیهی است در صورت ابلاغ مسامت مازاد بر نقشه‌های منضم به پیمان براساس دستور کار مشخص، صرفاً هزینه اجرای سطوح مازاد بر نقشه ها براساس نرخ‌های مندرج در جدول الف و براساس ضوابط ماده ۱۲ پرداخت می‌گردد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۱۰۰۱۰۵- پرسش) قراردادی با پیمانکار جهت ساخت بازداشتگاه براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ انعقاد شده است که ابعاد بنا ۸۴ × ۸۳ در یک طبقه بوده که دو عدد هواخوری به ابعاد ۱۳ × ۶۵ و یک عدد هواخوری به ابعاد ۱۳ × ۵۹ متر در ساختمان مذکور وجود داشته است. طبق توضیح بند (ب) ماده ۱۱ بخشنامه فوق‌الذکر در مورد نحوه اندازه‌گیری سطوح زیربنا و اینکه سطح این هواخوری‌ها بیشتر از ۲ متر مربع بوده قرارداد با مترای ۴۸۰۵ مترمربع بسته شده که سطوح فوق‌الذکر از سطح زیربنا کم شده است. در ضمن پوشش سقف هواخوری‌ها به صورت شبکه و پوشش فنس طبق نقشه پیوستی بوده که در زمان اجرا دستور حذف آن داده شده، با توجه به اینکه در صورت وضعیت به پیمانکار تنها بابت اجرای حدود ۲۴۵۷ مترمربع هواخوری‌ها طبق فهرست‌بها فقط هزینه کفسازی پرداخت شده است پیمانکار اعلام داشته است چون دیوار پیرامونی هواخوری و کف آن را اجرا نموده و هنگام برگزاری مناقصه کلیه و نقشه‌ها از جمله سقف هواخوری را مهر و امضا کرده مترای قابل پرداخت باید ۷۳۰۰ مترمربع باشد و سقف برابر دستورالعمل بخاطر عدم اجرا کسر شود، اینک نحوه پرداخت فضای هواخوری‌ها به چه صورت است؟

۱۰۰۱۰۵- پاسخ) در قراردادهای با نرخ مترمربع زیربنا که براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ منعقد شده‌اند باتوجه به مفاد بند « د » ماده ۱۱ پیمان و تبصره ذیل آن، در صورتی که در سطوح نقشه‌های منضم به پیمان (مترای ساقتمان‌ها، دیوارها، مموطنه‌سازی و ... مندرج جدول ذیل بند الف ماده ۱۱ پیمان) تغییری در مین اجرای کار ایجاد نشود، مبلغ پرداخت قطعی به پیمانکار عبارتست از جمع مبالغ حاصل از ضرب مقادیر و هزینه‌های واحد کارهای مندرج در جدول بند الف ماده ۱۱ پیمان به علاوه تغییرات احتمالی ابلاغی مربوط به جزییات کار طبق ماده ۱۲ پیمان. بنابراین در قراردادهای واجد شرایط فوق مبلغ پرداخت قطعی مربوط عبارت خواهد بود از ماصضرب مترای در هزینه واحد بنا مندرج در بند الف ماده ۱۱ پیمان، منهای هزینه عملیات و جزییات اجرایی حذف شده که طبق ماده ۱۲ پیمان (بهای واحد ردیف‌های منضم به پیمان با اعمال شاخص‌های بکار رفته در برآورد طبق دستورالعمل مربوط

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۱۰۰۰۵- ادامه پاسخ) و اعمال ضرایب بالاسری و منطقه‌ای و ... مندرج در فهرست‌بها و ضریب پیشنهادی پیمانکار(مناسبه می‌گردد.

شایان ذکر است براساس بند ۱۵ قسمت ب دستورالعمل پیوست بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، برای تنظیم پیمان (قبل از مهر و امضای طرفین)، در مواردی که اندازه گیری سطوح در برقی نقشه ها نیاز به توضیحات بیشتری علاوه بر نمونه اندازه گیری در ماده ۱۱ پیمان داشته باشد، لازم است کارفرما نمونه اندازه گیری را به طور شفاف متناسب با نقشه ها در پیوست شماره ۴ پیمان تنظیم و ضمیمه اسناد و مدارک مناقصه و پیمان نماید.

بنابراین در پیمان های با نرخ مترمربع زیربنا که براساس بخشنامه یاد شده منعقد شده اند برای مناسبه مترآژ ساختمان خاص موردنظر پس از حذف هواخوری‌های مربوط، باید به مبانی محاسباتی مربوط مندرج در پیوست ۴ پیمان مراجعه و براساس آن عمل کرد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۱۱۰۰۵۱- پرسش) در نقشه‌های تهیه شده برای یک پروژه پیش‌آمدگی‌هایی اطراف ساختمان با عرض ۸۰ سانتیمتر بوده و درست در زیر سقف این کنسولها اجرای پیاده‌رو پیرامونی جزو قرارداد است ولیکن هیچ‌گونه جزییات اجرایی در رابطه با ساخت این پیاده‌رو در نقشه‌ها ارایه نگردیده است. لذا به هنگام اجرای ساختمان مجری تصمیم به حذف پیش‌آمدگی (کنسول) و پیاده‌روی ساختمان نمود که براساس بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ مترآژ پیش‌آمدگی از کل مترآژ زیربنای ساختمان برابر قرارداد کسر گردیده است. حال این پرسش مطرح است که آیا کسر پیاده‌رو نیز در قالب کسر پیش‌آمدگی قرار داشته و یا به طور مجدد می‌بایست براساس فهرست‌بهای منضم به پیمان مبلغ پیاده‌رو که جزییاتی نیز در خصوص اجرای آن وجود نداشته از وضعیت کسر گردد.

۱۱۰۰۵۱- پاسخ) در قراردادهای با نرخ مترمربع زیربنا که براساس بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ منعقد شده‌اند چنانچه در مین اجرا با رعایت ماده ۱۲ پیمان، کاهش در مترآژ کارهای مندرج در جدول ذیل بند «الف» ماده ۱۱ پیمان (نظیر حذف پیش‌آمدگی سقف نهایی سافتمان) ایجاد شود، بهای کاهش مترآژ مزبور بر مبنای نرخ تعیین شده مناسبه و از هزینه کل سافتمان مربوط کسر می‌گردد. در ضمن در مورد حذف پیاده‌رو پیرامون سافتمان‌ها، چنانچه کار مربوط جزو کارهای محوطه‌سازی در جدول ذیل بند الف ماده ۱۱ پیمان درج شده باشد بهای آن بر مبنای نرخ تعیین شده مناسبه و از هزینه کل محوطه‌سازی کسر خواهد شد و در صورتی که پیاده‌روی مزبور جزو کارهای سافتمان محسوب بوده باشد، بهای آن طبق بهای واحد ردیف‌های فهرست‌بهای منضم به پیمان با اعمال شافص‌های بکار رفته در برآورد طبق دستورالعمل مربوط و اعمال ضرایب بالاسری و منطقه‌ای مندرج در فهرست‌بها و ضریب پیشنهادی پیمانکار مناسبه و از مساب پیمانکار کسر می‌گردد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۱۲- پرسش) قراردادی به صورت زیربنایی و براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ منعقد شده و در آن آیتم‌ها به صورت درصدی از کار ذکر گردیده است. در زمان اجرای کار مبلغ قرارداد و همچنین اجرای کار ۲۵ درصد افزایش پیدا کرده است. آیا هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه هم مشمول افزایش ۲۵ درصد به عنوان یکی از آیتم‌های کاری می‌شود؟

۵۱۰۰۱۲- پاسخ) در صورتی که پیمان بر اساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ با عنوان دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ متر مربع زیربنا منعقد شده باشد، به استناد بند (الف-۵) پیوست بخشنامه یاد شده، هزینه اجرای کار براساس آخرین فهرست‌بهای واحد پایه، ضرایب مربوط، هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه ... برآورد می‌شود، لذا دستورالعمل تجهیز و برچیدن کارگاه (پیوست فهرست‌بهای پایه) ماکم بر پیمان خواهد بود. بنابراین براساس ضوابط مندرج در دستورالعمل تجهیز و برچیدن کارگاه چنانچه طبق ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان، مبلغ پیمان افزایش یابد، مبلغ مقطوع تجهیز و برچیدن کارگاه افزایش نخواهد یافت.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۱۳- پرسش) درخصوص نحوه پرداخت هزینه پیش آمدگی سقف یک ساختمان که قرارداد اجرای آن براساس بخشنامه ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ (مترمربع زیربنا) منعقد گردیده و طی دستور کار ابلاغ گردیده است، مطابق ماده ۱۲ قرارداد، بر حسب افزایش سطح عمل می گردد یا براساس فهرست بهای منضم به قرارداد؟

۵۱۰۰۱۳- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده با نرخ مترمربع زیربنا که براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، چنانچه در مین اجرا با رعایت ماده ۱۲ پیمان، افزایش در مترآژ کارهای مندرج در جدول ذیل بند "الف" ماده ۱۱ پیمان (نظیر پیش آمدگی سقف نهایی ساختمان) ایجاد شود، بهای افزایش مترآژ مزبور بر مبنای نرخ تعیین شده مناسبه و به هزینه کل ساختمان مربوط اضافه می گردد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۱۴-پرسش) تأخیرات ناشی از عدم قصور پیمانکار در بخشنامه نرخ مترمربع زیربنا چگونه

محاسبه می‌گردد؟

۵۱۰۰۱۴-پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ

۱۳۸۵/۸/۲۴ مفاد بند «و» ماده ۱۱ به منظور جبران فسارت دیرکرد در پرداخت صورت‌مساب پیمانکار از

سوی کارفرما و جلوگیری از تأخیرات پیمان ناشی از عدم ایفای تعهدات مالی کارفرما بوده و رسیدگی به

تأخیرات مجاز و غیرمجاز پیمانکار براساس مفاد شرایط عمومی پیمان و لفاظ ماده ۳۰ آن، به‌طور

مستقل انجام می‌گیرد. از این‌رو کارفرما موظف به پرداخت فسارت دیرکرد در طبق ضوابط ماده

یاد شده بوده و لذا تأخیر در پرداخت صورت‌مساب پیمانکار، موجب تأخیرات مجاز پیمانکار نمی‌شود.

شایان ذکر است که پیمان می‌تواند براساس ضوابط مربوطه، از جانب پیمانکار فایده نیز داده شود.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۱۵- پرسش) آیا در خصوص بند «و» ماده ۱۱ پیمان اجرای کارهای ساختمانی با نرخ متر مربع زیربنا، در مورد محاسبه مبلغ خسارت دیرکرد در پرداخت مبالغ پیش‌پرداخت و یا پرداخت‌های موقت به منظور جبران ناشی از تأخیر در تأدیه اصل بدهی، مبلغی که پرداخت آن به تأخیر افتاده است متناظر اصل بدهی در مورد پیش‌پرداخت، به صورت خالص و در مورد پرداخت‌های موقت، به صورت ناخالص محاسبه می‌گردد یا خیر؟

۵۱۰۰۱۵- پاسخ) در فصول بند «و» ماده ۱۱ پیمان اجرای کارهای ساختمانی با نرخ مترمربع زیربنا، جبران خسارت دیرکرد در پرداخت‌ها، بابت تأخیر در پرداخت اصل بدهی کارفرما به پیمانکار صورت می‌گیرد. از این‌رو منظور از اصل بدهی در پرداخت‌های موقت، مبلغ قابل پرداخت به پیمانکار می‌باشد که بعد از اعمال کسورات مربوطه بدست می‌آید.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۱۶- پرسش) آیا در قراردادهای منعقد براساس بخشنامه اجرای کارهای ساختمانی براساس نرخ مترمربع زیربنا به شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، در صورت تغییر در جزییات کار براساس مفاد ماده ۱۲ پیمان، ضرایب ارتفاع و یا طبقات در صورت مشمول بودن میتواند اعمال شود؟

۵۱۰۰۱۶- پاسخ) در قراردادهای منعقد براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، در صورت تغییر در جزییات کار، براساس ضوابط ماده ۱۲ پیمان با نرخ مترمربع زیربنا، بهای این تغییرات براساس واعد ردیفهای فهرستبهای منضم به پیمان با اعمال شافصهای بکار رفته در برآورد طبق دستورالعمل مربوط صرفاً با اعمال ضریب بالاسری و منطقه ای مندرج در فهرستبها پرداخت می‌شود. از این رو ضریب طبقات یا ارتفاع به این موارد قابل اعمال نمی‌باشد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۱۷۰۰۵۱- پرسش) در قراردادهای منعقدہ براساس بخشنامه ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴

(انعقاد پیمان با نرخ متر مربع زیربنا)، چنانچه تغییری در سطوح نقشه‌های منضم به پیمان، صورت نگرفته باشد لیکن براساس ملاحظات بند ب ماده ۱۱ پیمان های یاد شده، مساحت مندرج در جدول موضوع بند الف ماده ۱۱ به اشتباه محاسبه و در پیمان درج شده باشد، ملاک عمل در پرداخت قطعی چه خواهد بود و آیا تفاوت مساحت براساس محاسبات موضوع بند ب ماده ۱۱ با اعداد مندرج در جدول موضوع بند الف ماده ۱۱ قابل پرداخت می‌باشد؟

چنانچه نقشه‌های منضم به پیمان تغییر یافته باشد و در نقشه اصلاحی، سطوحی از آن کم یا به آن اضافه شده باشد آیا در پرداخت قطعی، تفاوت سطوح نقشه اصلاحی با سطوح نقشه اولیه که هر دو بر اساس بند ب ماده ۱۱ محاسبه می‌شود ملاک عمل خواهد بود یا تفاوت سطوح نقشه اصلاحی با اعداد مندرج در جدول موضوع بند الف ماده ۱۱ پیمان، با این فرض که ممکن است براساس ملاحظات بند ب ماده ۱۱ پیمان، سطوح نقشه‌های اولیه به درستی محاسبه نشده و در جدول موضوع بند الف ماده ۱۱ پیمان لحاظ شده باشد.

۱۷۰۰۵۱- پاسخ) در قراردادهای منعقدہ براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ

۱۳۸۵/۸/۲۴ به صورت زیر عمل می‌شود:

۱- وفق تبصره بند « د » ماده ۱۱ پیمان، در صورتی که تغییری در سطوح نقشه‌های منضم به پیمان ایجاد نشود، ملاک عمل پرداخت قطعی، اعداد مندرج در جدول الف ماده ۱۱ می‌باشد، اگرچه این اعداد با مسامت دقیق نقشه‌ها مغایرت احتمالی داشته باشد.

۲- در صورت کم یا اضافه شدن سطوح نقشه‌های منضم به پیمان براساس دستور کار مشخص، صرفاً بهای این تغییرات براساس مفاد ماده ۱۲ پرداخت می‌گردد. به عبارت دیگر تغییر در سطوح، منجر به اصلاح مغایرت احتمالی اعداد مندرج در جدول بند الف ماده ۱۱ با مسامت دقیق نقشه‌ها نمی‌گردد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۱۸- پرسش) قراردادی براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ به صورت مترمربع زیربنا منعقد گردیده است و در نقشه ها کنسول های آب باران گیر آمده ولی مساحت آنها در جدول درج نگردیده است، آیا مساحت کنسول های آب باران گیر که به صورت پیش آمدگی سقف در تراز بام و خرپشته اجرا می شود، جزو مساحت زیربنای ساختمان محسوب می شود یا خیر؟

۵۱۰۰۱۸- پاسخ) در قراردادهای با نرخ مترمربع زیربنا که براساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ منعقد شده اند چنانچه در سطوح نقشه های منضم به پیمان تغییری داده نشود، مقادیر زیربنای ساختمان ها که در جدول بند الف ماده ۱۱ پیمان درج شده اند ملاک عمل در مناسبه پرداخت قطعی می باشد و در شرایط فوق مناسبه پیش آمدگی سقفها موضوعیت پیدا نمی کند.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۱۹ - پرسش) قراردادی در تاریخ ۱۳۸۶/۹/۲۷ بصورت مترمربعی براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، شامل احداث ساختمان اداری، آمفی تئاتر و مهمانسرا که هم اکنون در حال اجرا می باشد منعقد شده است. اکنون کارفرما در نظر دارد آمفی تئاتر و مهمانسرا (حدود ۱۰٪ از سطح زیربنای کل) را در قرارداد یاد شده کاهش دهد. با توجه به شرح فوق نحوه محاسبه مبلغ کاهش این زیربنا از قرارداد چگونه است؟

آیا به نسبت درصد سهم زیربنا از مبلغ قرارداد کم می شود یا طبق فهرست بها ؟

۵۱۰۰۱۹ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده بر اساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۸۵/۸/۲۴ با عنوان "انعقاد پیمان اجرای کارهای سافتمانی با نرخ مترمربع زیربنا" وفق ضوابط مندرج در ماده ۱۲، در صورت تغییر (کاهش یا افزایش) در مترآژ کارهای مندرج در جدول بند "الف" ماده ۱۱، بهای این تغییرات بر مبنای نرخ تعیین شده در جدول مناسبه می شود.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۲۰-پرسش) در خصوص پیمان اجرای کارهای ساختمانی با نرخ مترمربع زیربنا و یا سرجمع، در خصوص اینکه اگر در قرارداد منعقد دستگاہ اجرایی با پیمانکاران، درصدهای موقت ریالی اجرای کار در جدول ساختار شکست کار توسط کارفرما به صورت اشتباه درصوبندی شده باشد، در صورت شمول ماده ۱۳ (فسخ، خاتمه و یا تعلیق پیمان) نحوه رسیدگی به صورت وضعیت قطعی کار براساس درصدهای موقت چگونه خواهد بود؟

۵۱۰۰۲۰-پاسخ) در قراردادهای منعقد براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ یا ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴، همانطور که در ماده ۱۳ پیمان تصریح شده است، در صورتی که پیمان مشمول ماده ۴۶ یا ۴۸ شرایط عمومی پیمان گردد، صورت وضعیت قطعی کار براساس کارهای انجام شده و درصدهای موقت و مصالح پایکار موضوع بند «ج» ماده ۱۱ مناسبه و قطعی می‌گردد.

بدیهی است لازم است دستگاہ اجرایی در تهیه جدول شکست سافتار کار دقت کافی بنماید. از این رو امکان ارایه راهکار در مواردی که در کاربرد ضوابط ابلاغی اشتباه صورت گرفته باشد میسر نمی‌باشد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۲۱- پرسش) پیمانکاری قرارداد احداث اسکلت بتونی یک پروژه را براساس ضوابط طرح‌های عمرانی و با نرخ ثابت مترمربع زیربنا به انجام رسانیده و در مناقصه عملیات تکمیلی همان پروژه هم برنده و قرارداد آن را با کارفرما منعقد نموده است. با وجود آن که قرارداد اولیه صرفاً مربوط به اسکلت پروژه بوده و تجهیزات آن که کاملاً با تجهیزات مورد نیاز در قرار داد دوم متفاوت بوده از کارگاه خارج گردیده است، دستگاه محترم نظارت از تایید هزینه برچیدن کارگاه در صورت وضعیت قطعی با این عنوان که از همان تجهیز برای قرارداد دوم استفاده شده خودداری نموده است. در این حالت صورت وضعیت قطعی قرارداد یاد شده چگونه محاسبه می‌گردد؟

۵۱۰۰۲۱- پاسخ) در پیمانهای با نرخ متر مربع زیربنا که براساس بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ منعقد شده‌اند همانگونه که در ماده ۱۴ پیمان آمده است هزینه‌های مربوط به تجهیز و برچیدن کارگاه به عهده پیمانکار می‌باشد و در پایان کار پیمانکار باید نسبت به تفریب و خارج نمودن مواد حاصل از تفریب اقدام نماید و مصالح بازیافتی از تفریب متعلق به پیمانکار است. با توجه به مراتب فوق در صورت وضعیت قطعی قراردادهای مزبور که براساس بند "د" ماده ۱۱ پیمان مناسب می‌شوند پرداخت مبلغی به عنوان هزینه برچیدن کارگاه موضوعیت ندارد.

دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا

۵۱۰۰۲۲ - پرسش) نظر به ابهام در میزان تأخیرات ناشی از عدم به موقع پرداخت صورت وضعیت های کارکرد پیمانکار براساس قراردادهای مترمربع زیربنا موضوع بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، آیا تأخیرات ناشی از دیرکرد پرداخت ها توسط کارفرما مطابق ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان جزو تأخیرات مجاز پیمان محسوب می شود یا خیر؟

۵۱۰۰۲۲ - پاسخ) در قراردادهای منعقد براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، مفاد بند « و » و ماده ۱۱ به منظور جبران فسارت دیرکرد در پرداخت صورتمسابق پیمانکار از سوی کارفرما و جلوگیری از تأخیرات پیمان ناشی از عدم ایفای تعهدات مالی کارفرما بوده و رسیدگی به تأخیرات مجاز و غیرمجاز پیمانکار براساس مفاد شرایط عمومی پیمان و لفاظ ماده ۳۰ بطور مستقل انجام می گیرد.

از این رو تأخیر در پرداخت صورتمسابق پیمانکار موجب تأخیرات مجاز پیمانکار نبوده و کارفرما موظف به پرداخت فسارت تأخیر در پرداخت بر طبق ضوابط ماده یاد شده می باشد. شایان ذکر است که پیمان می تواند براساس ضوابط فایده نیز داده شود.

آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی

۵۲۱۰۰۱-پرسش) در ماده ۱۱ آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی مصوبه شماره ۴۲۹۵۶/ت/۲۸۴۹۳ هـ مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱ در مورد تضامین بخش ارزی قراردادها، با توجه به عنوان نشدن "میزان درصدها"، نحوه محاسبه آن به چه صورت است؟

۵۲۱۰۰۱-پاسخ) تضامین بخش ارزی قراردادها از نظر میزان درصد تابع درصد مربوط به تضامین قراردادهای خدمات مشاوره، پیمانکاری، سافت تجهیزات و نصب و فرید ماشین آلات و تجهیزات، مسب مورد (موضوع مواد ۴، ۵، ۶ و ۷ آیین نامه یاد شده) بوده و باید از همان نوع ارز قرارداد باشد.

آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی

۵۲۱۰۰۲- پرسش) منظور از "امور ساختمانی" در اصلاحیه شماره ۲۰۰۷۱/ت/۳۰۹۸۰ ه مورخ ۱۳۸۳/۴/۲۴ بند "ب" ماده ۵ مصوبه شماره ۲۸۴۹۳۱/۴۲۹۵۶ ه مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱ با عنوان آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی را در ارتباط با رشته کارهای عمرانی (تملك دارایی های سرمایه ای) مشخص نماید.

۵۲۱۰۰۲ - پاسخ) عبارت "امور ساختمانی" بند (۲) اصلاحیه آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی به شماره ۲۰۰۷۱/ت/۳۰۹۸۰ ه مورخ ۱۳۸۳/۴/۲۱ در مورد اصلاح بند "ب" ماده (۵) مصوبه شماره ۲۸۴۹۳/ت/۱۴۲۹۵۶ ه مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱، قابل تصمیم به کلیه فعالیت های طرح های تملك دارایی های سرمایه ای است.

آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی

۵۲۱۰۰۳- پرسش) قراردادی براساس ضوابط طرح‌های عمرانی منعقد شده است. پیمانکار در شروع قرارداد ضمانتنامه حسن انجام کار تعهدات معادل پنج درصد کل مبلغ اولیه قرارداد را تسلیم کارفرما نموده است و در حال حاضر ضمانت نامه یاد شده از اعتبار لازم برخوردار می‌باشد.

با توجه به افزایش مبلغ قرارداد تا سقف ۲۵ درصد اضافه بر مبلغ اولیه و ابلاغ آن از طرف کارفرما، ذیحسابی تقاضای ضمانتنامه حسن انجام تعهدات دیگری اضافه بر ضمانتنامه اولیه معادل ۲۵ درصد مبلغ قرارداد را نموده است.

نظر به اینکه ضمانتنامه حسن انجام تعهدات اولیه نزد کارفرما می‌باشد و از اعتبار لازم برخوردار است آیا ضمانتنامه حسن انجام تعهدات (۵ درصد) معادل ۲۵ درصد مبلغ اولیه، اضافه بر ضمانتنامه اولیه، جهت تسلیم به کارفرما از لحاظ قوانین جاری لازم است؟

۵۲۱۰۰۳- پاسخ) به استناد بند "ب" ماده ۵ آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی (مصوبه شماره ۲۸۴۹۳/ت/۱۴۲۹۵۶ هـ مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱ هیات وزیران) تضمین انجام تعهدات در قراردادهای پیمانکاری، سافت تجهیزات و نصب معادل ۵ درصد مبلغ معامله (مبلغ مندرج در ماده ۳ موافقتنامه پیمان شرایط عمومی پیمان ابلاغی) تعیین گردیده و مستقل از تظییرات موضوع ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان است.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۱۰۰۱-۰۲ (پرسش) در راستای اجرای یک پروژه، پیمانکار در شهریور ماه سال ۱۳۸۷ اقدام به تهیه آهن‌آلات پروژه به میزان ۱۵۰ تن نموده است. صورت وضعیت‌های موقت شماره ۲ و ۳ از طرف پیمانکار در ماه‌های مهر و آبان ارسال گردیده است و مقدار آهن‌آلات در صورت وضعیت شماره دو به میزان ۶۰ تن (مصالح پای کار) و صورت وضعیت شماره سه ۱۵۰ تن (کار انجام شده) می‌باشد. با توجه به شاخص‌های تعدیل ابلاغ شده، شاخص‌های فصل ۷ و ۹ از سه ماهه دوم به سوم کاهش داشته و پیمانکار مدعی است با توجه به تهیه آهن‌آلات در سه ماهه دوم سال مطابق بخشنامه شماره ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵، فصل ۷ و ۹ می‌بایست طبق شاخص‌های سه ماهه دوم به عنوان مصالح پای کار تعدیل گردد، در صورتی که مقادیر پای کار و کار انجام شده در سه ماهه سوم قرار می‌گیرد. با توجه به شرح یاد شده، تعدیل مصالح پای کار چگونه محاسبه می‌گردد؟

۱۰۰۱-۰۲ (پاسخ) در قراردادهایی که مشمول تعدیل آحادبهای پیمان براساس بخشنامه شماره ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵ می‌باشند، مبالغ مربوط به مصالح پای کار در مدت پیمان، براساس شافص‌های گروهی فهرست‌بهای پایه مربوط به دوره انجام عملیات اجرایی صورتوضعیتی که مصالح پای کار در آن درج گردیده است، تعدیل می‌شوند. بنابراین در قراردادهای واجد شرایط فوق که با فهرست‌بهای واحد پایه ابنیه منعقد گردیده‌اند چنانچه در مدت پیمان بعنوان مثال آهن‌آلات خریداری شده توسط پیمانکار در قالب مصالح پای کار، در صورت وضعیت مربوط به مهرماه سال ۱۳۸۷ درج گردد تعدیل آن مسب مورد براساس شافص‌های قطعی فصول ۷ یا ۹ سه ماهه سوم سال ۸۷ قابل محاسبه می‌باشد. و مقادیری از این آهن‌آلات که در قالب کار انجام شده در صورت وضعیت آبانماه درج می‌شوند نیز براساس مبالغ کار انجام شده مربوط مسب مورد طبق شافص‌های قطعی فصول ۷ یا ۹ سه ماهه سوم سال ۱۳۸۷ قابل تعدیل می‌باشند. تعدیل مصالح پای کار و کاربرد صورت وضعیت‌ها که در بالا بدان اشاره شد ثابت بوده و افزایش یا کاهش شافص‌های قطعی گروهی (فصلی) در دوره کاربرد صورت وضعیت نسبت به شافص‌های نظیر در دوره تهیه مصالح، تأثیری در نحوه محاسبه تعدیلهای مزبور ندارد.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۰۲۱۰۰۲- پرسش) در خصوص بند ۸ پیوست بخشنامه شماره ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵، در مورد تغییر ضریب ۰/۹۵ در رابطه ضریب تعدیل، در پیمان‌هایی که در مدت اولیه به علاوه تمدید مدت پیمان در اثر افزایش مقادیر کار با تاخیرات مجاز به پایان می‌رسند، چگونه عمل می‌گردد؟

۰۲۱۰۰۲- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده بر اساس بخشنامه شماره ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵ در صورتی که قرارداد صرفاً در مدت اولیه (مدت درج شده در موافقت‌نامه) به اتمام رسیده و تمویل موقت شود، عدد ۰/۹۵ ضریب تعدیل به یک تبدیل می‌گردد (بند ۸-۱ بخشنامه) و برای سایر موارد اعم از تغییرات مدت ناشی از تغییر مقادیر کار و کارفرماهای مجاز بر طبق بند (۸-۲) بخشنامه عمل می‌گردد.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۰۲۱۰۰۳- پرسش) در هنگام تهیه اسناد قراردادی، مبلغ کار براساس فهرست‌بهای سال ۱۳۷۹ برآورد و تنظیم گردید. لیکن شاخص تعدیل سهواً به عوض سه ماهه چهارم سال ۱۳۷۸ سه ماهه چهارم سال ۱۳۷۹ درج گردید. شاخص تعدیل قرارداد یاد شده چگونه قابل تصحیح است؟

۰۲۱۰۰۳- پاسخ) ضوابط و شرایط مندرج در موافقت‌نامه، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان مابین طرفین پیمان (کارفرما و پیمانکار) و نحوه پرداخت به پیمانکار بوده و هرگونه تغییری در آن که منجر به پرداخت اضافی شود تمدید نظر در نرخ پیمان تلقی گردیده و نیاز به افزودن مجوز از مراجع ذیربط (شورای عالی فنی) دارد. لذا در صورت درخواست تغییر شفاف‌سازی مبنای درج شده در پیمان، باید مراتب با دلایل مستند طی گزارش به مراجع ذیربط در لایحه قانونی راجع به تبصره ۸۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۶ کل کشور منعکس شود.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۰۲۱۰۰۴- پرسش) آیا زمان شروع محاسبه تعدیل عملیات براساس شاخص مبنای پیمان تاریخ تحویل زمین بوده یا تاریخ شروع واقعی کارهای اجرایی که پس از سپری شدن مدت قانونی تجهیز کارگاه می‌باشد ملاک خواهد بود؟

۰۲۱۰۰۴- پاسخ) در قراردادهای تابع ضوابط طرفهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تاریخ شروع کار تاریخ نخستین صورت‌مجلس تمویل کارگاه است که پس از مبادله پیمان تنظیم می‌شود. بنابراین در محاسبات تعدیل اولین صورت وضعیت موقت، شروع تاریخ واقعی انجام کار ملاک است که از تاریخ مذکور اولین صورت ماهانه تنظیم و در این صورت وضعیت هزینه تجهیز کارگاه نیز منظور می‌شود.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۰۲۱۰۰۵- پرسش) در هیچکدام از بندهای شرایط خصوصی یک پیمان از جمله بند مربوط به تعدیل عبارتی قید نگردیده است. در این صورت نحوه پرداخت تعدیل به چه صورت خواهد بود؟

۰۲۱۰۰۵- پاسخ) در قراردادهای طریمهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که براساس شرایط عمومی پیمان، پیوست بخشنامه شماره ۵۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳، منعقد شده‌اند، لازمه تعدیل نرخ پیمان پیش‌بینی شرایط مربوط در ماده ۲۹- ه شرایط خصوصی پیمان می‌باشد. به این ترتیب قراردادهای فاقد پیش‌بینی تعدیل نرخ پیمان در ماده یاد شده مشمول تعدیل نمی‌باشند.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۰۲۱۰۰۶- پرسش) در قراردادی با شرایط ذیل، برای محاسبه تعدیل قطعی آیا می‌توان به جای ضریب ۰/۹۵ ضریب یک را در بخشنامه شماره ۱-۹۷۰۶/۵۴/۲۰۸۰ مورخ ۱۳۷۰/۶/۲۳ در نظر گرفت :

۱- فهرست‌بهای منضم به قرارداد ابنیه سال ۱۳۷۹

۲- تاریخ قرارداد ۱۳۸۰/۴/۱۸

۳- دستورالعمل نحوه محاسبه تعدیل آحادبها پیمان بخشنامه ۱-۹۷۰۶/۵۴/۲۰۸۰ مورخ ۱۳۷۰/۶/۲۳

۴- تاخیرات ناشی از تاخیر در پرداخت‌ها، تاخیر در تحویل زمین و تغییر مقادیر تا تحویل موقت توسط کارفرما مجاز اعلام گردیده است.

۰۲۱۰۰۶- پاسخ) در قراردادهایی که مشمول تعدیل آحاد بها براساس بخشنامه شماره ۱-۹۷۰۶/۵۴/۲۰۸۰ مورخ ۱۳۷۰/۶/۲۳ باشند، چنانچه عملیات اجرایی موضوع پیمان در مدت درج شده در قرارداد با امتساب تغییر مدتی که صرفاً ناشی از تغییر مقادیر کار باشد، به اتمام رسیده و تمویل موقت شود، طبق مفاد تبصره ۲ بند ۱-۸ دستورالعمل پیوست بخشنامه یادشده بجای عدد ۰/۹۵. در رابطه مربوط به محاسبه ضریب تعدیل، عدد یک در نظر گرفته می‌شود. بنابراین در سایر موارد تأخیرات مجاز (فارغ از قصور پیمانکار)، موضوع مشمول تغییر عدد ۰/۹۵. به عدد یک نمی‌گردد.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۰۲۱۰۰۷- پرسش) با توجه به دستورالعمل تعدیل آحادبهای پیمانها در صورتی که ضریب تعدیل در فرمول محاسبه تعدیل منفی و کارکرد پیمانکار در سه ماهه در حال محاسبه منفی باشد، حاصل تعدیل عددی مثبت خواهد بود، لذا با عنایت به این که توجیه مثبت بودن حاصل تعدیل در شرایطی که کارکرد پیمانکار منفی می‌باشد منطقی به نظر نمی‌رسد، وضعیت مثبت یا منفی بودن تعدیل در شرایط فوق چگونه است؟

۰۲۱۰۰۷- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس فهرس‌بهای پایه که مشمول تعدیل براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۵ می‌باشند، در صورت منفی شدن ضریب تعدیل و کاهش مبالغ صورت‌وضعیت نسبت به صورت‌وضعیت پیش از آن، با توجه به این که هر صورت‌وضعیت براساس شفاف‌های دوره‌های مربوط به خود تعدیل می‌شود، بنابراین چنانچه در صورت‌وضعیت‌هایی مقادیر کار زیادتر از مقادیر واقعی درج شده باشد، ابتدا باید صورت‌وضعیت‌های اشتباه اصلاح گردد و ضمن تادیه اصل بدهی و تعدیل پرداخت شده به پیمانکار بابت صورت‌وضعیت‌های اشتباه، کارکردهای اصلاح شده ملاک محاسبه صورت‌وضعیت تعدیل قرار گیرد.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۰۲۱۰۰۸- پرسش) در یک پروژه کارفرما طی سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ حدود دو هزار تن میلگرد از محل خرید سال‌های قبل تحویل پیمانکاران خود نموده و توافق گردیده که قیمت آنها براساس نرخ مصالح پایکار مندرج در فهرست بها منضم به پیمان از صورت کارکردهای پیمانکار کسر گردد. لذا با توجه به این که قراردادهای منعقد شده مشمول تعدیل آحاد بها بوده و زمان ورود میلگردها به کارگاه (ابتدای شروع پروژه) با زمان مصرف آنها متفاوت است و مبنای کسر مبلغ میلگردها از پیمانکار براساس تاریخ مصرف و در صورت وضعیت متناسب با آن بوده، دوره شاخص مربوطه برای محاسبه تعدیل مصالح پایکار و تعدیل صورت وضعیت کارکرد چه زمانی است؟

۰۲۱۰۰۸- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده با ضوابط نظام فنی اجرایی کشور پیمانچه در قرارداد پیش‌بینی تمویل مصالح توسط کارفرما انجام نشده باشد، برای موارد تمویل مصالح توسط کارفرما، آیین‌نامه اجرایی ماده (۸۱) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت موضوع مصوبه شماره ۱۴۱۴۷/ت ۲۶۳۰۹ هـ مورخ ۱۳۸۱/۲/۱۴ ملاک عمل است و بطور اخص در مورد سیمان و آهن آلات بر طبق بند «ب» ماده (۶) مصوبه یاد شده عمل می‌گردد.

تعدیل صورت وضعیت کارکرد بر طبق بند (۱-۸) بخشنامه شماره ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵ با شاخص گروهی دوره انجام کارکرد و تعدیل مصالح پایکار بر مبنای شاخص گروهی دوره ورود مصالح به کارگاه، مورد محاسبه قرار می‌گیرد.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۰۲۱۰۰۹- پرسش) در یک قرارداد با مدت پیمان ۲ سال، پس از طی این مدت پیشرفت پروژه تنها برابر ۴۰ درصد از کل قرارداد بوده است. تعدیل در این پروژه چگونه محاسبه می‌گردد؟

۰۲۱۰۰۹- پاسخ) چنانچه قرارداد مشمول تعدیل باشد ابتدا باید تأفیرات مجاز و غیرمجاز پیمانکار طبق بند «ج» ماده (۳۰) شرایط عمومی پیمان بررسی و تعیین گردیده و سپس بر طبق بند (۱۴) پیوست بفشنامه شماره ۷۳/۱۷۳۰۱۰۱ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵ کارهایی که در دوره تأفیر مجاز پیمانکار انجام شده است، با شافص‌های دوره مربوط به انجام کار تعدیل می‌شود و کارهای انجام شده در مدت تأفیر غیرمجاز، با متوسط شافص‌های دوره مربوط به مدت پیمان (مدت درج شده در پیمان و مدت‌های تمدید شده) تعدیل می‌شود.

تعدیل و مابه التفاوت

۱۰۲۱۰۱۰- پرسش) براساس بند ۵ دستورالعمل انعقاد پیمان با نرخ مترمربع زیربنا (پیوست بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور) برآورد هزینه اجرای کار با در نظر گرفتن شاخص‌های تعدیل (بدون اعمال ضریب ۰/۹۵) ابلاغی تا زمان مورد نظر برای مناقصه‌گزاری (به منظور به هنگام نمودن برآورد) و همچنین برای زمان اجرای کار تعیین می‌شود. با توجه به شرح پیش گفته، در پیمان‌هایی که در زمان تاخیر مجاز و یا غیرمجاز به اتمام می‌رسند، آیا شاخص‌های تعدیل با ضریب ۰/۹۵ یا ۰/۹۷۵ محاسبه می‌گردد یا خیر؟

۱۰۲۱۰۱۰- پاسخ) براساس بند ۵ قسمت الف دستورالعمل پیوست بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴، قبل از انعقاد پیمان، برآورد هزینه اجرای کار با استفاده از نقشه‌ها، در نظر گرفتن اقلام ستاره‌دار و براساس آفرین فهرست بها، ضرایب مربوط، هزینه تجهیز و برپیدن کارگاه و شافصهای تعدیل (بدون اعمال ضریب ۰/۹۵) ابلاغی تا زمان مورد نظر برای مناقصه‌گزاری (به منظور بهنگام نمودن برآورد) و همچنین برای زمان اجرای کار تعیین می‌شود. با عنایت به مراتب فوق، در پیمان‌های با نرخ متر مربع زیربنا که براساس بخشنامه مزبور منعقد شده‌اند، علی‌الاصول محاسبات مربوط به منظور نمودن شافصهای تعدیل در بهنگام سازی و در نظر گرفتن نوسانات قیمت زمان اجرای کار، قبل از انعقاد پیمان انجام می‌گیرد. بنابراین اتمام کارهای اینگونه پیمانها در مدت اولیه، در زمان تأخیر مجاز و نیز زمان تأخیر غیرمجاز، تأثیری در ضریب مورد عمل (۱، ۰/۹۵، ۰/۹۷۵) در محاسبات مربوط به منظور نمودن شافصهای تعدیل که در بالا اشاره شد ندارد.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۱۱۰۲۱- پرسش) در رسیدگی به صورت وضعیت تعدیل یکی از پیمانکاران اختلافی بین مشاور و پیمانکار به شرح زیر وجود دارد:

پیمانکار از طریق برگزاری مناقصه انتخاب شده و قرارداد براساس فهرس‌بهای سال ۱۳۸۳ منعقد گردیده و شاخص مبنا جهت محاسبه تعدیل سه ماهه اول سال ۱۳۸۴ می‌باشد. به دلیل انجام کار تا ۱/۲۵ برابر مبلغ اولیه پیمان، پیمانکار مشمول ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان گردید و به کار وی خاتمه داده شد. میلگردهای موجود در کارگاه (مصالح پایکار) به قیمت روز در زمان خرید و با اعمال ضریب بالاسری (۱/۳) در صورت وضعیت قطعی به پیمانکار پرداخت گردید و در نتیجه صورت وضعیت تعدیل قطعی پیمانکار در این بخش به دلیل صفر شدن مقدار میلگرد پای کار مشمول تعدیل، منفی شده و این امر موجب اعتراض پیمانکار گردیده است.

به زعم پیمانکار در محاسبه صورت وضعیت تعدیل قطعی می‌بایست میلگردهای یاد شده را در محاسبات صورت وضعیت‌های تعدیل موقت که وجه آن را پیش از این پیمانکار دریافت نموده است نادیده انگاشت و منظور نمود.

با توجه به موارد پیش گفته، نحوه صحیح اعمال میلگردهای پای کار در صورت وضعیت‌های موقت و قطعی چگونه می‌باشد؟

۱۱۰۲۱- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده با فهرس‌بهای واحد پایه سال ۱۳۸۳ که مشمول تعدیل آحاد بها براساس بخشنامه شماره ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵ بوده و باتوجه به بند ۳ ماده ۳۹ شرایط عمومی پیمان، طبق ماده ۴۸ فائمه یافته‌اند، مصالح موجود در کارگاه (اعم از میلگرد و ...) وفق بند "یک" قسمت ۳ ماده ۴۸، براساس نرخ متعارف روز در تاریخ فرید با اعمال ضریب بالاسری در صورت وضعیت قطعی منظور می‌شوند. مبالغ مصالح موجود در کارگاه مزبور باتوجه به اینکه به نرخ متعارف روز در تاریخ فرید محاسبه شده‌اند مشمول تعدیل نخواهند بود.

در ضمن باید توجه داشت که محاسبات تعدیل مصالح یاد شده که در صورت وضعیت‌های موقت در قالب

تعدیل و مابه‌التفاوت

۱۱۰۲۰- ادامه پاسخ) مناسبات تعدیل مصالح یاد شده که در صورت وضعیت‌های موقت در قالب

کماکان به قوت خود باقی است و نیازی به تغییر و اصلاح ندارد.

با عنایت به مراتب فوق در صورت وضعیت قطعی هیچگونه مبلغی در هیچ یک از فصول به عنوان مصالح

پای کار منظور نخواهد شد و مشمول تعدیل قرار نخواهد گرفت و مصالح موجود در کارگاه صرفاً به ترتیب

فوق در آن درج می‌گردد.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۰۲۱۰۱۲- پرسش) در محاسبه صورت‌وضعیت تعدیل کارکرد بعضی از پروژه‌ها، در یک فصل امکان کاهش شاخص تعدیل در برخی فصول و در نتیجه منفی شدن ضریب تعدیل وجود دارد، همچنین اگر همزمان با کاهش شاخص تعدیل، شاهد کاهش کارکرد همان فصل نیز باشیم، در این صورت نحوه محاسبه صورت‌وضعیت تعدیل چگونه خواهد بود؟

۰۲۱۰۱۲- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس فهرس‌بهای پایه که مشمول تعدیل براساس ضوابط و بخشنامه شماره ۷۳۰۷۳۰۱۷۳۰/۱۰۱ مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۵ می‌باشند، در صورت منفی شدن ضریب تعدیل و کاهش مبالغ صورت‌وضعیت نسبت به صورت‌وضعیت پیش از آن، با توجه به اینکه هر صورت‌وضعیت براساس شاقص‌های دوره‌های مربوط به خود تعدیل می‌شود، بنابراین پناچه در صورت وضعیت مقادیر کار زیادتر از مقادیر واقعی درج شده باشد، ابتدا باید صورت‌وضعیت‌های اشتباه اصلاح گردد و ضمن تادیه اصل بدهی و تعدیل پرداخت شده به پیمانکار بابت صورت وضعیت‌های اشتباه، کارکردهای اصلاح شده ملاک محاسبه صورت‌وضعیت تعدیل قرار گیرد.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۱۳۰۲۱۰- پرسش) آیا بند (۴) مندرج در بخشنامه شماره ۹۵/۶۶۱۷۴۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۱۸ با موضوع شاخص‌های قطعی دوره‌های سه ماهه سوم و چهارم ۱۳۹۴، عطف به ماسبق (تعدیل کارکردهای مربوط به دوره‌های سه ماهه اول و دوم ۱۳۹۴ و قبل از آن) می‌شود یا خیر؟

۱۳۰۲۱۰- پاسخ) مفاد بند (۴) بخشنامه شماره ۹۵/۶۶۱۷۴۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۱۸ صرفاً " در دوره‌هایی که در بخشنامه شاخص‌های تعدیل مربوط پیش‌بینی شده قابل اعمال است. بنابراین در حال حاضر صرفاً به دوره‌های سه ماهه سوم و چهارم ۱۳۹۴ اعمال می‌شود و کارکردهای قبل از آن مشمول بند یاد شده نمی‌باشند.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۱-۰۲۳۰۰ (پرسش) حق بیمه از مابه‌التفاوت بهای قیر چگونه پرداخت می‌شود؟

۱-۰۲۳۰۰ (پاسخ) هزینه‌های ناشی از اجرای قوانین کار و بیمه‌های اجتماعی و آیین‌نامه‌های مربوط به مالیات و عوارض و بطور کلی کسورات قانونی از تمامی پرداخت‌ها به پیمانکار از جمله صورت وضعیت‌های مربوط به بهای مابه‌التفاوت قیر کسر می‌شود.

تعدیل و مابه‌التفاوت

۰۲۳۰۰۲ - پرسش) مابه‌التفاوت پرت برای سیمان و آهن‌آلات طبق بخشنامه شماره ۱۴۰۲۱/۵۴-۵/۵-۴۷۰۵/۱۰۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۴ تا سال ۱۳۸۰ قابل پرداخت می‌باشد و از آن سال به بعد، به بخشنامه یاد شده که در آن پرت ذکر گردیده اشاره‌ای نشده است.

با توجه به شرح پیش گفته، آیا برای قراردادهایی که از سال ۱۳۸۰ به بعد منعقد شده و مشمول مابه‌التفاوت مصالح هستند، پرت سیمان و آهن‌آلات باید در مقدار سیمان و آهن‌آلات مصرفی لحاظ گردد یا خیر؟

۰۲۳۰۰۲ - پاسخ) در قراردادهای تابع مقررات مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که مشمول مابه‌التفاوت بهای آهن‌آلات و سیمان براساس دستورالعمل پیوست بخشنامه شماره ۲۳۲۳۹-۵۴-۵/۵-۲۳۰۵۹/۱۰۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۵ می‌باشند، در تعیین مقادیر سیمان و آهن‌آلات برای پرداخت مابه‌التفاوت قیمت، درصدهای افت مصرف در نظر گرفته شده در بند یک بخشنامه شماره ۱۴۰۲۱/۵۴-۵/۵-۴۷۰۵/۱۰۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۴ کماکان به قوت خود باقی است.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۱۴

۱۱۴۰۱-۰ پرسش) چنانچه بدلیل قصور کارفرما (بعنوان مثال تاخیر در پرداختها) مدت انجام کار افزایش یابد و پس از تحویل کار و تعیین مدتهای مجاز و غیرمجاز (و پس از رسیدگی گزارش تاخیرات پیمانکار)، مدت پیمان برابر مدت اولیه بعلاوه مدتهای تمدید شده (با ابلاغیه بدلیل تاخیر در پرداختهای کارفرما) باشد. آن وقت طبق قسمت ۳ از بند ب ماده ۵۰ شرایط عمومی پیمان عملاً سقف تعیین شده برای محاسبه خسارت تاخیرات (یک چهارم مدت پیمان) افزایش خواهد یافت در حالیکه قصوری هم متوجه پیمانکار نبوده است.

با توجه به شرح پیش گفته، آیا مدت پیمان برابر مدت اولیه بعلاوه مدتهای تمدید شده ناشی از قصور کارفرما و یا افزایش مقادیر کار است؟

۱۱۴۰۱-۰ پاسخ) به استناد بند (ز) ماده ۱۴ شرایط عمومی پیمان، مدت پیمان یا مدت اجرای کار، مدت درج شده در بند "ب" ماده ۱۴ موافقتنامه و تظییرات احتمالی است که براساس ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان در آن ایجاد می‌شود. بنابراین مدت پیمان درج شده در بند "ب" ماده ۵۰ شرایط عمومی پیمان عبارت است از مدت اولیه پیمان به‌علاوه مدت تاخیرات مجاز

شرایط عمومی پیمان - ماده ۱۶

۱۱۶۰۱-۰ پرسش) پیرو بند ج ماده ۱۶ شرایط عمومی پیمان در خصوص آمار ۲۰ ساله آب و هوا، آیا ملاک این آمار مربوط به میانگین آمار حداقل و یا حداکثر ۲۰ ساله بوده و یا پایین‌ترین و بالاترین دما در ۲۰ سال گذشته را می‌بایستی مدنظر قرار داد؟

۱۱۶۰۱-۰ پاسخ) منظور از بند "ج" ماده ۱۶ شرایط عمومی پیمان، (رویت و بررسی وضعیت آب و هوا از نظر کلیه عوامل جوی براساس آمار ۲۰ ساله (اعم از گرما، سرما و نزولات آسمانی) که در اجرای کارهای موضوع پیمان موثرند، می‌باشد. از اینرو در مورد نمونه استنتاج آماری از این اطلاعات اظهار نظر نمی‌گردد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۱۶

۱۱۶۰۲-۰ پرسش) نظر به اینکه در تفسیر و برداشت موضوع بند ج ماده ۱۶ شرایط عمومی پیمان در خصوص وضعیت آب و هوا، بارندگی و امکان اجرای کار در فصل‌های مختلف سال، باتوجه به آمار ۲۰ سال پیش از تاریخ ارایه پیشنهاد قیمت مطرح و اعلام گردیده است، موارد زیر مورد پرسش است :

- ۱- چنانچه پروژه‌ای در شهر استان باشد، ملاک آمار و اطلاعات از داخل پروژه بوده یا از اطلاعات رسمی اداره هواشناسی استان مربوطه
- ۲- ملاک درجه برودت هوا در ۲۰ سال پیش از تاریخ ارایه پیشنهاد، متوسط و میانگین درجه برودت خواهد بود یا روش دیگری برای محاسبه بایستی در نظر گرفت؟

۱۱۶۰۲-۰ پاسخ) در قراردادهای منعقد براساس شرایط عمومی پیمان، وفق ضوابط بند «ج» ماده ۱۶، پیمانکار تأیید نموده است که از وضعیت آب و هوا، بارندگی و امکان اجرای کار در فصل‌های مختلف سال، باتوجه به آمار ۲۰ سال پیش از تاریخ ارایه پیشنهاد قیمت، که می‌تواند از مراجع معتبر نظیر سازمان هواشناسی بدست آید، آگاهی یافته است.

بدیهی است نمونه استنتاج و چگونگی لحاظ آمار یاد شده در امکان اجرای کار در طول مدت اجرا، بر عهده پیمانکار می‌باشد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۱

۱۳۸۱-۰۱۲۱۰۱ (پرسش) مرداد ماه سال ۱۳۸۱ محل یک پروژه خط انتقال آب در معرض سیل قرار گرفته که این امر موجب بروز خساراتی به پروژه گردید. نظر به اینکه پروژه از طرف شرکت بیمه ایران بیمه تمام خطر مهندسی شده بود، مراتب به مدیریت شرکت بیمه ایران اطلاع داده شد. متعاقب آن کارشناسان شرکت مذکور از محل پروژه بازدید نموده و مطابق شروط پیوست قرارداد، میزان مبلغ خسارات قابل پرداخت توسط شرکت بیمه ایران را اعلام و تأیید نمودند.

همزمان با انجام موارد فوق‌الذکر، دستور ترمیم مسیرهای تخریب شده خطوط لوله به پیمانکار پروژه داده شد. عملیات ترمیم مسیرهای تخریب شده شامل لجن برداری از روی خطوط، برداشت خاک سرند شده زیر، اطراف و روی لوله، در آوردن لوله از داخل ترانشه و لوله‌گذاری مجدد بوده است. عملیات ترمیم بطور کامل توسط پیمانکار انجام گرفت و هزینه‌های مربوطه توسط مشاور پروژه برآورد و اعلام گردیده است. مبلغ هزینه‌های انجام شده توسط پیمانکار بیشتر از مبالغ قابل دریافت از شرکت بیمه ایران است. لذا با توجه به ردیف ۲ بند "ب" ماده ۴۳ شرایط عمومی پیمان مبنی بر این که "چنانچه خسارات دریافتی از شرکت بیمه ایران برای جبران خسارتها کافی نباشد، جبران خسارت به عهده کارفرما می‌باشد." مابه‌التفاوت خسارت یاد شده با توجه به مورد ذکر شده در زیر، چگونه به پیمانکار پرداخت می‌گردد.

آیا می‌توان عملیات ترمیم خطوط لوله تا برگرداندن کار به حالت اولیه را مطابق ردیف‌های فهرست‌بهای منضم به قرارداد و پس از کسر خسارت دریافتی از شرکت بیمه در صورت وضعیت‌های کارکرد و در قالب بند (الف - ۱) ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان (۲۵ درصد) به پیمانکار پرداخت نمود و یا این که مابه‌التفاوت یاد شده باید در قالب صورت‌جلسات جداگانه‌ای به پیمانکار پرداخت گردد.

۱۳۸۱-۰۱۲۱۰۱ (پاسخ) در قراردادهای تابع ضوابط طرح‌های عمرانی که براساس شرایط عمومی جدید منعقد شده و کارهای موضوع پیمان در اجرای بند "ج" ماده ۲۱ بیمه (تمام فطر مهندسی) میباشد. چنانچه به موجب حوادث قهری (نظیر سیل) خسارتی به کار وارد شود که میزان خسارت دریافتی از محل بیمه موضوع بند "ج" ماده ۲۱ برای جبران آن کافی نباشد طبق بند (ب - ۲) ماده ۴۳ کارفرما عهده‌دار جبران خسارت

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۱

۱۰۲۱۰۰ - ادامه پاسخ) مزبور فواید بود، بدیهی است در فصول مجرای فسارت مزبور نیز کارفرما به تناسب پیشرفت کار و مطابق با هزینه (واقعی) تمام شده اعم از هزینه‌های مستقیم یا غیر مستقیم (بالاسری) پرداختهای لازم را از محل اعتبار طرح و از طریق صورتمساب (خارج از صورتوضعیت‌های موقت کارکرد پروژه) به عمل فواید آورد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۵

۱۲۵۰۱-۰ (پرسش) در یک پروژه عمرانی ملی کارفرما قصد دارد جهت تسریع در بهره‌برداری از پروژه در دست احداث خود و کاهش بخشی از هزینه‌های پروژه با استفاده از ضوابط تسریع کار شامل اجرای کار در شب یا اضافه کاری عوامل پیمانکار و ... زمان بهره‌برداری از پروژه را کاهش و در کوتاهترین زمان ممکن پروژه را تکمیل و آماده بهره‌برداری نماید. طبق بررسی بعمل آمده توسط مشاور در صورت اجرای کار در شب با یک شیفت اضافی مدت زمان پروژه می‌تواند حداقل ۳۰ درصد کاهش یابد که خود باعث کاهش بخشی از هزینه‌های اضافی پروژه نیز خواهد شد.

نحوه اعمال و پرداخت هزینه‌های اضافی چگونه خواهد بود؟

۱۲۵۰۱-۰ (پاسخ) چنانچه پیشنهاد کار در شب برای تسریع در کار (اتمام پیش از موعد کار موضوع ماده ۵۰ شرایط عمومی پیمان جدید) بوده و در ماده (۵۰- الف) شرایط فصولی پیمان هزینه تسریع پیش بینی نشده باشد موضوع تجدید نظر در نرخ پیمان ممسوب و کارفرما باید برای پرداخت هزینه تسریع (کار در شب و اضافه کاری و ...) به پیمانکار براساس بند "ج" لایحه قانونی راجع به اصلاح تبصره ۸۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۶، پس از اخذ مجوز لازم اقدام نماید. در ضمن در صورتی که پیشنهاد کار در شب برای جبران تأخیرهای خارج از قصور پیمانکار، با تشخیص مشاور و تأیید کارفرما باشد، موضوع تابع بند "د" ماده ۲۵ شرایط عمومی پیمان خواهد بود و اضافه هزینه‌های مربوط به کار در شب براساس بند یاد شده، با تأیید مهندس مشاور و تصویب کارفرما قابل پرداخت خواهد بود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۸

۱۲۸۰۱-۰ پرسش) اگر در قراردادی مبلغ ریالی قرارداد پایان یافته و در حالی که پیمانکار در کارگاه مستقر می‌باشد، با او قرارداد الحاقیه به روش ترک مناقصه منعقد گردد، آیا صورت جلسه تحویل زمین قرارداد اولیه مطابق ماده ۲۸ برای قرارداد الحاقیه نیز معتبر است و یا تهیه صورت جلسه تحویل کارگاه به طور مجدد برای قرارداد جدید لازم می‌باشد؟

۱۲۸۰۱-۰ پاسخ) در صورتی که ادامه پیمان به همان پیمانکار که پیمان اولیه را انجام داده منعقد شود با توجه باینکه کار انجام شده قابل تمویل نمی‌باشد لذا با پیمان جدید ادامه می‌یابد و نیازی به تنظیم صورتجلسه تمویل زمین نیست.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۸

۱۲۸۰۲-۰ پرسش) یک قرارداد براساس فهرست‌بهای واحد پایه رشته شبکه جمع‌آوری و انتقال فاضلاب سال ۸۱ منعقد گردیده است و طبق ماده (۲۸-الف) شرایط خصوصی پیمان تهیه زمین محل تجهیز بر عهده پیمانکار است. با عنایت به بند (۲-۷) پیوست ۵ فهرست‌بهای منضم به پیمان که باید کارفرما هزینه اجاره تهیه زمین را جزء برآورد هزینه‌های تجهیز و برچیدن کارگاه منظور نماید، در صورتی که هزینه اجاره زمین در هزینه‌های تجهیز و برچیدن کارگاه منظور نشده باشد نحوه پرداخت به پیمانکار به چه صورت می‌باشد؟

۱۲۸۰۲-۰ پاسخ) درمورد قراردادهای طرحهای عمرانی تابع شرایط عمومی پیمان جدید و منعقد شده با فهرست‌بهای واحد پایه، چنانچه طبق شرایط خصوصی پیمان، تأمین زمین برای تجهیز کارگاه بعهده پیمانکار باشد و هزینه‌ای بابت اجاره آن در برآورد هزینه‌های تجهیز و برچیدن کارگاه منظور نشده باشد، هیچگونه پرداختی به عنوان اجاره زمین تجهیز کارگاه به پیمانکار تعلق نمی‌گیرد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۸

۱۲۸۰۳-۰ (پرسش) بعد از عقد یک قرارداد کارفرما موفق به تملک و تحویل زمین و کارگاه به پیمانکار نگردیده است. بعد از گذشت ۶ ماه پیمانکار تقاضای فسخ قرارداد و اعمال تبصره بند "ج" ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان را از کارفرما طلب نموده است. ولی کارفرمای پروژه معتقد است که با توجه به این که پیمانکار خود تقاضای فسخ قرارداد را تقدیم نموده، هیچ‌گونه خسارتی به وی تعلق نمی‌گیرد. با توجه به توضیحات یاد شده، نحوه محاسبه خسارات چگونه خواهد بود؟

۱۲۸۰۳-۰ (پاسخ) در قراردادهای تابع ضوابط طرفهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که براساس شرایط عمومی پیمان (جدید) منعقد شده‌اند. به موجب تبصره ذیل بند "ج" ماده ۲۸، اگر کارفرما نتواند هیچ قسمت از کارگاه را ظرف ۳۰ درصد مدت پیمان یا ۶ ماه (هر کدام کمتر است نسبت به تاریخ مبادله پیمان) به پیمانکار تمویل دهد و پس از انقضای مهلت مزبور پیمانکار مایل به ادامه یا اجرای کار نباشد با اعلام او قرار داد طبق ماده ۴۸ فاتمه می‌یابد. بدیهی است تقاضای فاتمه پیمان از سوی پیمانکار از مصادیق عدم تمایل به ادامه کار بوده و در این حالت نیز کارفرما موظف است خسارت موضوع تبصره یاد شده را به پیمانکار پرداخت نماید.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۸

۴۰۱۲۸۰-۰ پرسش) در خصوص تبصره ذیل بند "ج" ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان در صورت اعمال ماده ۴۸ نسبت به پیمانکار آیا مبلغ ۲/۵ درصد متوسط کارکرد فرضی ماهانه به پیمانکار تعلق می‌گیرد یا خیر؟

۴۰۱۲۸۰-۰ پاسخ) در قراردادهای منعقد شده بر اساس شرایط عمومی پیمان جدید پیمانچه کارفرما نتواند هیچ قسمت از کارگاه را به پیمانکار تمویل دهد و پس از انقضای ۳۰ درصد مدت پیمان یا ۶ ماه، هر کدام که کمتر است، به موجب عدم تمایل پیمانکار به ادامه کار قرار داد طبق ماده ۴۸ فائمه یابد، ماهانه مبلغی معادل ۲/۵ درصد متوسط کارکرد فرضی ماهانه برای تأخیر بیش از یک‌ماه تا ۳۰ درصد مدت پیمان یا ۶ ماه هر کدام کمتر باشد (نسبت به تاریخ مبادله پیمان) به پیمانکار تعلق می‌گیرد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۸

۱۲۸۰۵-۰ پرسش) در یک قرارداد مطابق مفاد مندرج در ماده ۲۰ شرایط خصوصی منضم به آن، تأمین زمین برای تجهیز کارگاه به عهده و هزینه کارفرما محول شده بود، لذا پیمانکار درخواست تحویل زمین تجهیز کارگاه را بلافاصله پس از ابلاغ قرارداد تقدیم کارفرما نمود، ولی موضوع تأمین و تحویل محل تجهیز کارگاه با تأخیر حدود ۴/۵ ماه به انجام رسید.

شایان ذکر است در صورتجلسه تنظیمی مربوط به صراحت قید گردیده، تاریخ تنفیذ اجارهنامه محل تجهیز کارگاه به عنوان تاریخ تحویل زمین موضوع بند ج ماده ۴ موافقتنامه پیمان تلقی گردیده و لذا با تصویب این تأخیر در تحویل زمین از جانب کارفرما، پیمانکار براساس بند ج ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان درخواست مبلغ خسارت عدم تحویل زمین را به مشاور تقدیم داشت. نظر به اینکه با وجود گذشت حدود دو سال از تاریخ درخواست خسارت یاد شده، مبلغ مربوط پرداخت نگردید، لذا پیمانکار بطور مجدد درخواست مذکور را به مشاور ارسال نمود و ایشان هم پرداخت مبلغ مشخصی را بابت خسارت تأخیر در تحویل زمین به این شرکت تأیید نمود ولی کارفرما تأییدیه مشاور در این خصوص را نپذیرفته و لذا مشاور مجدداً مراتب تأیید خویش در این خصوص را به کارفرما اعلام نمود.

اکنون با توجه به شرح پیش گفته، نحوه پرداخت خسارت تأخیر به چه صورت می باشد؟

۱۲۸۰۵-۰ پاسخ) براساس بند ب ماده ۱۲ فصل اول شرایط عمومی پیمان ابلاغی طی بفتشنامه شماره ۵۱۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳، محل تجهیز کارگاه جزو محل کارگاه محسوب می شود. لذا در پیمان‌هایی که تأمین محل تجهیز کارگاه به عهده کارفرما می باشد، هزینه‌های اضافی (فسارت) ایجاد شده برای پیمانکار که ناشی از تأخیر در تمویل محل تجهیز کارگاه باشد طبق بند ج ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان مناسبه و توسط کارفرما پرداخت می گردد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۰۱-۰ (پرسش) حذف یک ردیف از فهرست مقادیر منضم به پیمان و ابلاغ ردیف دیگر از فهرست بها به جای ردیف مذکور به ترتیب آیا جزو سقف ۲۵ درصد کاهش و ۲۵ درصد افزایش پیمان خواهد بود یا خیر؟

۱۲۹۰۱-۰ (پاسخ) اگر شرایط عمومی پیمان جدید ضمیمه قرارداد باشد مطابق بند (۱) ماده ۲۹ آن، جمع مبلغ مربوط به افزایش مقادیر و مبلغ کارهای با قیمت جدید (موضوع بند "ج" آن) نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود. بعبارت دیگر جمع مبلغ افزایش یافته نسبت به مبلغ اولیه قرارداد در هر مرحله نمی‌تواند بیشتر از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان باشد ولی در سایر موارد که افزایش مزبور وجود ندارد قرارداد جاری و براساس مفاد آن عمل خواهد شد.

همچنین مطابق بند (۲) ماده یاد شده جمع مبلغ مربوط به کاهش مقادیر و حذف آنها نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود، اگر این مبلغ از حد تعیین شده بیشتر شود و پیمانکار با اتمام کار با نرخ پیمان موافق باشد، عملیات موضوع پیمان در چارچوب پیمان انجام می‌شود. ولی در صورتی که پیمانکار مایل به اتمام کار نباشد، پیمان طبق ماده ۴۸ فاتمه داده می‌شود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۰۲-۰ پرسش) در صورتی که مقدار کارکرد ردیفی از فهرست بهای منضم به پیمان پس از اتمام کامل عملیات اجرایی مرتبط از مقدار تعیین شده در فهرست‌های مقادیر منضم به پیمان کمتر یا بیشتر شود این کاهش یا افزایش جزء سقف ۲۵ درصد کاهش یا افزایش مقادیر می‌باشد یا خیر؟

۱۲۹۰۲-۰ پاسخ) اگر شرایط عمومی پیمان جدید ضمیمه قرارداد باشد مطابق بند (۱) ماده ۲۹ آن جمع مبلغ مربوط به افزایش مقادیر و مبلغ کارهای با قیمت جدید (موضوع بند "ج" آن) نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود. بعبارت دیگر جمع مبلغ افزایش یافته نسبت به مبلغ اولیه قرارداد در هر مرحله نمی‌تواند بیشتر از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان باشد ولی در سایر موارد که افزایش مزبور وجود ندارد قرارداد جاری و براساس مفاد آن عمل خواهد شد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۰۳-۰ پرسش) در صورتی که مبلغ اولیه پیمان ۲۵ درصد کاهش یابد آیا ضمانتنامه انجام تعهدات

پیمان هم بطور متناسب قابل تقلیل است یا خیر؟

۱۲۹۰۳-۰ پاسخ) به استناد بند "ب" ماده ۵ آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی (مصوبه شماره

۱۴۲۹۵۶/ت ۲۸۴۹۳ هـ مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱ هیات وزیران) تضمین انجام تعهدات در قراردادهای

پیمانکاری، سافت تجهیزات و نصب معادل ۵ درصد مبلغ معامله (مبلغ مندرج در ماده ۳ موافقتنامه)

تعیین گردیده و مستقل از تزییرات موضوع ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان است.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۴ ۱۲۹۰۰ - پرسش) در پیمانهای منعقد شده با شرایط عمومی پیمان جدید آیا کارفرمایان می‌توانند با کاهش حجم عملیات در بعضی از ردیفهای فهرست بهای منضم به پیمان باعث کاهش ۲۵ درصد مبلغ پیمان (نسبت به مبلغ اولیه پیمان) و از سوی دیگر با افزایش حجم عملیات در بعضی دیگر از ردیفهای فهرست بهاء (و یا ردیفهای قیمت جدید) باعث افزایش ۴۹ درصدی مبلغ پیمان گردند؟
(در این حالت کارفرما مدعی افزایش صرفاً ۲۴ درصد مبلغ اولیه پیمان می‌باشد و پیمانکار را ملزم به اجرای این دستور می‌داند).

۴ ۱۲۹۰۰ - پاسخ) در شرایط عمومی پیمان جدید افزایش و یا کاهش مقادیر بطور جداگانه مناسبه می‌شود و در نتیجه اختیارات کارفرما محدود به حداکثر ۲۵ درصد در جهت افزایش نسبت به مبلغ اولیه پیمان بطور جداگانه و ۲۵ درصد در جهت کاهش نسبت به مبلغ اولیه پیمان بطور جداگانه می‌باشد ولی در سایر موارد که افزایش مزبور وجود ندارد قرارداد جاری و براساس مفاد آن عمل خواهد شد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۰۵-۰ پرسش) در پیمانهای که هم اکنون شرایط عمومی پیمان قدیم در آنها نافذ می باشد، آیا پیمانکار محق به عدم انجام کارهای مازاد بر ۲۵ درصد می باشد و یا اینکه صرفاً می بایست مطابق جمع جبری افزایش و کاهش عمل نماید؟

۱۲۹۰۵-۰ پاسخ) مفهوم ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان قدیم، تغییرات مقادیر کار (افزایش یا کاهش) به هر میزان قابل ابلاغ است مشروط بر اینکه در هیچ مقطعی مبلغ پیمان از ۲۵ درصد بیشتر یا کمتر نشود، بعبارت دیگر جمع جبری تغییرات ملاک عمل است.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۳۹۰۶-۰ - پرسش) دستورالعمل نحوه محاسبه پر شدن حجم ریالی قرارداد با توجه به ۲۵ درصد

اضافه آن چگونه می باشد؟

۱۳۹۰۶-۰ - پاسخ) در فصول دستورالعمل نحوه محاسبه پر شدن حجم ریالی قرارداد با توجه به بند

"الف" ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان جدید (اگر ضمیمه قرارداد باشد) مراتب به شرح زیر است:

در ضمن اجرای کار، ممکن است مقادیر درج شده در فهرست بها و مقادیر منضم به پیمان تغییر کند.

تغییر مقادیر به وسیله مهندس مشاور محاسبه می شود و پس از تصویب کارفرما به پیمانکار ابلاغ

می گردد. پیمانکار با دریافت ابلاغ تغییر مقادیر کار، موظف به انجام کار با نرخ پیمان است به شرط آنکه

جمع مبلغ مربوط به افزایش مقادیر و مبلغ کارهای با قیمت جدید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان تجاوز

ننماید.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۳۹۰۷-۰ پرسش) در صورتیکه مبلغ یک قرارداد بعلاوه ۲۵ درصد آن به اتمام رسیده ولی عملیات در دست اجرا تکمیل و قابل بهره‌برداری نشود ادامه کار به چه صورت خواهد بود؟

۱۳۹۰۷-۰ پاسخ) در صورتیکه مبلغ قراردادی بعلاوه ۲۵ درصد آن باتمام رسیده ولی به علی عملیات در دست اجرا ، تکمیل و قابل بهره‌برداری نشود، باقیمانده کار معامله جدید تلقی شده و با انتفاع پیمانکار طبق ضوابط از طریق مناقصه و یا ترک مناقصه می‌توان نسبت به عقد قرارداد و ارجاع کار به پیمانکار اقدام نمود. بنابراین تمام کارهایی که تا سقف مبلغ قرارداد اولیه به علاوه ۲۵ درصد آن انجام می‌شود باید در این قرارداد منظور و باقیمانده عملیات در قرارداد بعدی مطابق ضوابط و مقررات مربوط درج شود.

با توجه به این که مبلغ کارهای صورت وضعیت شده در هر دوره سه ماهه طبق شفاف‌های مربوط آن دوره تعدیل می‌شود، تمامی صورت وضعیت‌ها باید از نظر زمان اجرای هر یک از ردیف‌ها به ترتیبی که در صورت وضعیت‌های زمان اجرا مشخص شده، مورد تعدیل قرار گیرند.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۳۹۰۸ - پرسش) آیا محدودیتهای ماده ۲۹ در خصوص سقف قیمتهای جدید برای اقلام فاکتوری

نیز قابل اعمال می باشد یا خیر؟

۱۳۹۰۸ - پاسخ) اقلام فاکتوری قیمت جدید تلقی و مشمول ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان

می گردند و تنها ضریب بالاسری به آنها تعلق می گیرد و محدودیتهای مندرج در تبصره ذیل بند "ه" ماده

۲۹ باید در مورد آنها رعایت گردد. به عبارت دیگر جمع بهای قیمتهای جدید موضوع بند "ه" ماده ۲۹ نباید

از ده درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۰۹-۰ - پرسش) در صورتی که در پیمانی که بر اساس فهرست های بهای واحد پایه رسته ساختمان منعقد گردیده باشد و عملیات اجرایی پروژه به رغم پرشدن سقف مبلغ پیمان (مبلغ برآورد اولیه + مبلغ افزایش ۲۵ درصد برآورد اولیه) کمتر از ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته و مشکلات ناشی از اشتباه در برآورد اولیه باشد، در این حالت با توجه به تعهدات طرفین قرارداد، ادامه کار و نحوه پرداخت هزینه های پیمانکار تا اتمام موضوع پیمان چگونه خواهد بود؟

۱۲۹۰۹-۰ - پاسخ) براساس مفاد شرایط عمومی پیمان ، حداکثر ۱/۲۵ مبلغ اولیه پیمان می توان به پیمانکار مربوطه کار ارجاع نمود و چنانچه به علی باز هم عملیات در دست اجرا تکمیل و قابل بهره برداری نشود باقیمانده کار معامله جدید تلقی شده و با انتساب پیمانکار بر اساس ضوابط از طریق مناقصه و یا ترک مناقصه نسبت به عقد قرارداد و ارجاع کار به ایشان اقدام می شود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۳۹۱۰-۰ پرسش) قراردادی با موضوع اجرای عملیات خاکی براساس فهرست‌بهای راه و باند سال ۱۳۸۲ منعقد شده است. کارفرما در آغاز کار اقدام به کاهش ۲۵ درصد سقف پیمان نموده و این حق خود را صرفاً از طریق کاهش فاصله حمل از ۱۶ کیلومتر به ۱ کیلومتر و در کل عملیات حمل خاک اعمال نموده است.

به بیان دیگر کارفرما بدون کاهش حجم خاک (حجم و مقادیر عملیات حمل خاک) صرفاً با توسل به کاهش مسافت حمل سقف پیمان را کاهش داده است.

اکنون این پرسش مطرح است که آیا کارفرما می‌تواند صرفاً با کاهش مسافت و بدون کاهش مقدار خاک (حجم خاک) که موجب تسری آن به کل عملیات حمل خاک می‌باشد اقدام به تغییر سقف پیمان نماید و آیا متوسط فاصله حمل می‌تواند به صورت ثابت (فیکس) در عملیات حمل ملاک محاسبه کار کرد قرار گیرد؟

بطور کلی نحوه اعمال کاهش ۲۵ درصد سقف پیمان و محاسبه آن را صرفاً در آئتم حمل خاک چگونه است؟

۱۳۹۱۰-۰ پاسخ) در قرار دادهای منعقد شده براساس شرایط عمومی پیمان جدید، به موجب بند (۲- الف)

ماده ۲۹، کارفرما می‌تواند از طریق حذف یا کاهش مقادیر، مبلغ پیمان را تا میزان ۲۵ درصد مبلغ اولیه

تقلیل دهد و در مورد نحوه انجام این امر نیز هیچگونه محدودیت دیگری وجود ندارد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۱۱-۰ - پرسش) آیا با اضافه نمودن یا کاهش دادن مقادیر مطابق بند (الف-۱) و (الف-۲) ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان که بصورت جبری با هم جمع می‌شوند، افزایش مقادیر تا سقف ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان محاسبه می‌گردد یا این که تنها افزایش مقادیر بند (الف-۱) ماده فوق مبنای محاسبه تا سقف ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان می‌باشد.

۱۲۹۱۱-۰ - پاسخ) در مورد قراردادهای منعقد شده براساس شرایط عمومی پیمان جدید ، مبلغ اولیه پیمان با توجه با ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان ۲۵ درصد قابل افزایش و ۲۵ درصد قابل کاهش است. به عبارت دیگر مبلغ اولیه پیمان، ظرفیت کاهش تا میزان ۲۵ درصد بصورت جداگانه را دارد، در نتیجه آیتم‌های ابلاغی به پیمانکار جایگزین آیتم‌های حذف شده نمی‌گردد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۱۲-۰ - پرسش) در صورتیکه مطابق بند (الف-۲) ماده ۲۹ جمع مبلغ کاهش مقادیر ۱۵ درصد و مطابق بند (الف-۱) ماده فوق جمع مبلغ افزایش مقادیر ۲۸ درصد باشد با توجه به این که در مجموع ۱۳ درصد به مبلغ اولیه پیمان افزوده شده و عملیات موضوع پیمان به اتمام نرسیده است آیا می توان تا سقف ۱/۲۵ مبلغ اولیه پیمان قرارداد را ادامه داد یا این که در این مرحله نیاز به قرارداد الحاقیه می باشد.

۱۲۹۱۲-۰ - پاسخ) در مورد قراردادهای منعقدہ براساس شرایط عمومی پیمان جدید ، مبلغ اولیه پیمان با توجه با ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان ۲۵ درصد قابل افزایش و ۲۵ درصد قابل کاهش است. به عبارت دیگر مبلغ اولیه پیمان، ظرفیت کاهش تا میزان ۲۵ درصد بصورت جداگانه را دارد. در نتیجه آیتم های ابلاغی به پیمانکار جایگزین آیتم های مذف شده نمی گردد ، بلکه افزایش بطور جداگانه فقط تا ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان مطرح می باشد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۱۳-۰ پرسش) با عنایت به تغییر شرایط عمومی پیمان (نشریه شماره ۴۳۱۱، ابلاغی طی بخشنامه شماره ۸۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸-مورخ ۱۳۷۸/۳/۲)، آیا اعتبار بخشنامه شماره ۵۴/۱۱۱۵-۴۰۱۱-۱ مورخ ۱۳۶۰/۳/۲۶ همچنان به قوت خود باقی است یا خیر؟ یعنی میتوان از ردیفهای آخرین فهرست آن معاونت تا سقف ۲۵ درصد استفاده نمود یا باید سقف ۱۰ درصد را رعایت گردد؟

۱۲۹۱۳-۰ پاسخ) در قراردادهای تابع ضوابط طرفهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که با استفاده از شرایط عمومی پیمان جدید و فهرست‌های بهای واحد پایه سالهای ۷۷ الی ۸۲ منعقد شده‌اند، استفاده از قیمت‌های پایه در تعیین قیمت جدید تابع دستورالعمل مربوطه مندرج در پیوست فهارس بهای پایه منضم به پیمان میباشد و جمع بهای قیمت‌های جدیدی که در تعیین آن‌ها از قیمت‌های پایه به ترتیب فوق استفاده نمی‌شود، علاوه بر رعایت سقف تعیین شده در بند "الف" ماده ۲۹، نباید از ۱۰ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود و بخشنامه یاد شده در پرسش، برای قراردادهای اشاره شده مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۱۴-۰ - پرسش) نظر به اینکه بعضی از اقلام در فهرس بهای واحد پایه، منتشره توسط آن معاونت فاقد قیمت می باشد و با عنایت به اینکه بطور کلی هزینه این گونه موارد به صورت فاکتوری پرداخت می گردد. ضریب بالاسری موارد فوق چگونه اعمال می گردد.

۱۲۹۱۴-۰ - پاسخ) در پیمان های تابع ضوابط طرفهای تملک دارایی های سرمایه ای که براساس فهرس بهای واحد پایه و شرایط عمومی پیمان جدید منعقد شده اند چنانچه در پاراگراف موضوع پیمان کارهایی به پیمانکار ابلاغ شود که برای آنها قیمت و مقدار در فهرست بهای منضم به پیمان پیش بینی نشده باشد (نظیر کارهای ردیفهای فاقد بهای واحد در فهرس بهای پایه)، قیمت جدید مربوطه براساس هزینه واقعی انجام کار در محل طبق بند ۲۹ شرایط عمومی پیمان تعیین و با اعمال ضریب بالاسری مورد عمل در پیمان مورد استفاده قرار می گیرد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۱۵-۰ - پرسش) در صورت کاهش مبلغ اولیه پیمان در ضمن اجرای کار و موافقت پیمانکار با ادامه کار، ابلاغ کار اضافی در قالب ۲۵ درصد مبلغ قرارداد براساس ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان می‌باشد یا براساس ۲۵ درصد باقیمانده مبلغ اولیه پیمان؟

۱۲۹۱۵-۰ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده با شرایط عمومی پیمان جدید (ابلاغی طی بفتشنامه شماره ۵۴/۸۴۲ - ۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳)، سقف ۲۵ درصد افزایش موضوع بند (۱- الف) ماده ۲۹، براساس مبلغ اولیه پیمان (مدرج در ماده ۳ موافقتنامه) می‌باشد و مبلغ اولیه پیمان پس از کاهش به موجب بند (۲- الف) ماده ۲۹، نقشی در تعیین سقف مبلغ ۲۵ درصد افزایش بند (۱- الف) ندارد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۱۶-۰ پرسش) در قراردادهایی که انجام موضوع پیمان پایان یافته و صورت وضعیت قطعی رسیدگی شده بیش از مبلغ اولیه پیمان و ۲۵ درصد ابلاغی باشد ضوابط پرداخت مبلغ باقیمانده چگونه است؟ در ضمن فرق میان قرارداد متمم و الحاقیه در چیست؟

۱۲۹۱۶-۰ پاسخ) در هیچ قراردادی کارفرما مجاز نیست بیش از مبلغ اولیه پیمان بعلاوه درصد پیش‌بینی شده در متن پیمان (اگر شرایط عمومی پیمان ضمیمه پیمان باشد جمع مبلغ مربوط به افزایش مقادیر و مبلغ کارهای با قیمت جدید نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود) به پیمانکار، کار ارجاع نماید و در صورتیکه شرایط و مقتضیات ایجاب نماید که برای تکمیل کار باقیمانده و یا پرداخت مابه‌التفاوت مبلغ صورت وضعیت قطعی از مبلغ پیمان بعلاوه درصد مذکور در فوق به پیمانکار، تمصیل مجوز ترک مناقصه از کمیسیون مربوطه طبق قانون محاسبات عمومی ضروری است و در این صورت باید برای مازاد بر مبلغ فوق قرارداد تنظیم گردد. توضیح اینکه تاکنون تعریف فاصی برای "متمم قرارداد" و "الحاقیه" و تفاوت میان این دو تدوین و ابلاغ نشده است.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۱۷-۰ پرسش) آیا با افزایش مبلغ اولیه پیمان، پیش پرداخت پروژه نیز به طور متناسب افزایش می یابد؟

۱۲۹۱۷-۰ پاسخ) پیش پرداخت در قراردادهای پیمانکاری و نصب بر طبق جزء (۱) بند "ج" ماده (۵) مصوبه شماره ۴۲۹۵۶/ت/۲۸۴۹۳هـ مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱ و ردیف (۳) اصلاحیه شماره ۲۰۰۷۱/ت/۳۰۹۸۰هـ مورخ ۱۳۸۳/۴/۲۱ تعیین می گردد و مستقل از تغییرات مقادیر کار، موضوع ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان است.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۱۸ - پرسش) با توجه به ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان در ارتباط با ابلاغ ۲۵ درصد مازاد بر مبلغ و مدت اولیه قراردادها، در مورد قراردادهایی که مطابق بند (ب) ماده ۱۱ قانون برگزاری مناقصات (مصوبه شماره ۱۳۰۸۹۰ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۷ هیات محترم وزیران) که در رده معاملات متوسط قرار می‌گیرند، ابلاغ ۲۵ درصد به چه نحو می‌باشد؟

۱۲۹۱۸ - پاسخ) نصاب معاملات دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۴۴۶۹۵/۳۵۹۳۴ مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۲ صرفاً "نسبت به مبلغ معامله (مبلغ مندرج در ماده (۳) موافقت نامه پیوست بفشنامه شماره ۵۴/۸۴۲ - ۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳) سنجمیده می‌شود و مستقل از تخییرات مقادیر کار ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان است، بنابر این پس از انعقاد قرارداد، استفاده از تخییرات مقادیر کار ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان موجب عدم رعایت نمی‌گردد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۱۹-۰ پرسش) چنانچه در قراردادهای الحاقیه که در ادامه اتمام پروژه منعقد می‌گردند، در هنگام تنظیم صورت وضعیت قطعی مبلغ از حد مبلغ اولیه پیمان به علاوه ۲۵ درصد مبلغ اولیه الحاقیه نیز تجاوز کند، در این صورت آیا قراردادهای الحاقیه نیز شامل ۲۵ درصد افزایش مبلغ پیمان می‌گردند یا خیر؟

۱۲۹۱۹-۰ پاسخ) بر طبق بند "الف" ماده (۲۹) شرایط عمومی پیمان موضوع پیوست بفشنامه شماره ۵۱۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳ هر قرارداد حداکثر در سقف ۱/۲۵ برابر مبلغ اولیه آن (مبلغ مندرج در ماده (۳) موافقت نامه) به انتها می‌رسد.

در ضمن یادآور می‌شود براساس ضوابط این معاونت، الحاقیه قرارداد موضوعیت نداشته و ادامه اجرای کار پس از رسیدن به سقف تعیین شده، صرفاً براساس قرارداد جدید قابل پیگیری می باشد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۲۹

۱۲۹۲۰-۰ (پرسش) در یک قرارداد ضمیمه برآورد کارفرما با کار اجرا شده مغایرت دارد به نحوی که احجام عمده‌ای از کار بیش از ۲۵ درصد مقدار برآورد کاهش و یا افزایش یافته است. از یک سو احجامی از کار مشمول کاهش بیش از ۲۵ درصد در برخی موارد تا ۱۰۰ درصد گردیده که اقلامی بوده است که پیمانکار سود خود را در آن‌ها دیده و با کاهش آن‌ها هزینه‌های مضاعف و ضرر و زیان به وی تحمیل گردیده است.

از سوی دیگر اقلامی بیش از ۲۵ درصد (گاهی تا ۲۰۰ یا ۴۰۰ درصد) افزایش داشته که اقلام ضررده پروژه بوده و پیمانکار با اضافه شدن حجم آن‌ها ضرر و زیان بیشتری را تحمل نموده است و پیمانکار صرفاً در جهت حسن همکاری و امید به جبران ضرر و زیان‌های اشاره شده، ادامه کار داده و آن را به اتمام رسانیده است.

اکنون با توجه به شرح پیش گفته چگونه می‌توان ضرر و زیان وارده را جبران کرد؟

۱۲۹۲۰-۰ (پاسخ) مبلغ اولیه پیمان به موجب بندهای ۱ و ۲ ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان (اگر پیوست قرارداد باشد) قابلیت مذاکرت ۲۵ درصد افزایش و ۲۵ درصد کاهش را به صورت جداگانه دارد. به عبارت دیگر افزایش مقادیر و کارهای با قیمت جدید ابلاغی جایگزین آیتم‌های کاهش یافته یا حذف شده نمی‌گردد، به این ترتیب به محض این‌که جمع مبالغ مربوط به کارهای جدید و افزایش مقادیر معادل ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان شد دیگر نمی‌توان کارهای جدید و یا افزایش مقادیر به پیمانکار ابلاغ نمود. در چنین حالتی پیمانکار موظف است سایر اقلام باقیمانده کار را مذاکرت تا سقف مقادیر پیش‌بینی شده در فهرست‌بهای منضم به پیمان انجام دهد. اگر جمع مبلغ مربوط به کاهش مقادیر و حذف آن‌ها از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود و پیمانکار با اتمام کار با نرف پیمان موافق باشد، عملیات موضوع پیمان در چارچوب پیمان انجام می‌شود. ولی در صورتی که پیمانکار مایل به اتمام کار نباشد، پیمان طبق ماد ۴۸ فآمه داده می‌شود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۰

۱۳۰۰۱-۰ پرسش) در بند (۱-۲) بخشنامه شماره ۱۱۰۸۲/۵۴/۵۰۹۰-۱ مورخ ۱۳۶۰/۹/۲ (نحوه محاسبه تمدید مدت به دلیل تاخیر در پیش‌پرداخت) برای پرداخت قسط اول رابطه جداگانه‌ای آورده شده است، در صورتی که کارفرما به هر دلیل قسط اول را یکجا پرداخت نکند نحوه محاسبه مدت تمدید چگونه است؟

۱۳۰۰۱-۰ پاسخ) در صورتی که قسط اول پیش‌پرداخت در چند مرحله پرداخت شده باشد، مدت تمدید ناشی از دیرکرد در پرداخت هر مرحله متناسب با مبلغ آن با استفاده از رابطه مندرج در بند (۱-۲) بخشنامه شماره ۱۱۰۸۲/۵۴/۵۰۹۰-۱ مورخ ۱۳۶۰/۹/۲ محاسبه و جمع آنها به عنوان تمدید مدت قسط اول پیش‌پرداخت منظور می‌شود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۰

۱۳۰۰۲-۰ پرسش) آیا تأخیر در تحویل سیمان به پیمانکار از سوی کارخانه را می‌توان تأخیر مجاز پیمانکار تلقی نمود؟

۱۳۰۰۲-۰ پاسخ) مطابق ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان، اگر در تمویل مصالحی که فروش آنها لزوماً باید با مواله کارفرما صورت گیرد تأخیر ایجاد شود، در صورتی که کارفرما برمسب نیاز پروژه برای پیمانکار مواله سیمان صادر و پیمانکار با تومی به برنامه ریزی تفصیلی برای تهیه آن بموقع اقدام کرده باشد و پیمانکار دلایل کتبی مثبتی درمورد عدم تمویل بموقع آن به کارفرما ارائه و این مدارک مورد تایید کارفرما قرار گیرد اقدام مطابق بند ۴ ماده ۳۰ بلامانع می‌باشد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۰

۱۳۰۰۳-۰ پرسش) یک پروژه عمرانی به علت کمبود سیمان دچار وقفه گردیده و تلاش عوامل دست‌اندرکار (پیمانکار، مشاور و کارفرما) جهت تأمین بموقع سیمان تاکنون بی نتیجه مانده است. به همین دلیل عملیات بتن‌ریزی کارگاهها تعطیل گشته است. آیا پیمانکار می‌تواند درخواست پرداخت خسارت در قالب تعلیق کند؟

۱۳۰۰۳-۰ پاسخ) در قراردادهای طرفهای عمرانی منعقد شده با شرایط عمومی پیمان، تأمین مصالح مصرفی مورد نیاز اجرای کار به عهده پیمانکار است مگر آنکه در اسناد و مدارک پیمان ترتیب دیگری برای تأمین مصالح پیش بینی شده باشد. در مورد مصالح مواله‌ای نیز چنانچه با وجود اقدام بموقع پیمانکار (با توجه به برنامه زمانی تفصیلی)، تمویل مصالح بموقع انجام نگیرد، تأخیر مربوطه طبق بند (۴- الف) ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان موجب تمدید مدت پیمان خواهد شد و موضوع ارتباطی با هزینه تعلیق ندارد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۰

۱۳۰۰۴-۰ (پرسش) مطابق ردیف ۱ بند "الف" ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان، قراردادی به ۲۵ درصد دستورکار اضافی کشیده شده و توسط مهندس مشاور و کارفرما تأیید و مبلغ آن هم پرداخت شده، اما کارفرما از ابلاغ تمدید زمان قرارداد علی‌رغم درخواست به استناد اختیار در اتخاذ تصمیم که در متن ماده فوق‌الذکر آمده خودداری می‌کند و این موضوع در تعدیل پیمان نقش مهمی دارد. آیا این اختیار فقط مربوط به قبل از ابلاغ و تصویب ۲۵ درصد دستور کار اضافی است یا بعد از آن هم شامل می‌شود که در صورت شمول، مبانی حقوقی و یا اجرایی آن چگونه خواهد بود؟

۱۳۰۰۴-۰ (پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس شرایط عمومی پیمان جدید، پیمانکار در صورت افزایش مبلغ پیمان بر طبق بند "الف" ماده ۳۰، درخواست تمدید مدت پیمان را با مناسبات و دلایل توجیهی خود به مهندس مشاور ارائه می‌کند و مهندس مشاور پس از بررسی و تأیید آن، مراتب را برای اتخاذ تصمیم به کارفرما گزارش کرده و سپس نتیجه تصمیم کارفرما را به پیمانکار ابلاغ می‌نماید. با عنایت به موارد فوق وقوع افزایش در مبلغ پیمان (طبق بندهای "الف" و "ج" ماده ۲۹) در برقی موارد می‌تواند موجب تمدید مدت پیمان گردد ولی الزاماً هر افزایش و یا کاهش مبلغ پیمان باعث تغییر مدت پیمان نمی‌شود. در ضمن چنانچه پیمانکار در مورد رسیدگی به تأفیرات اعتراض داشته و این اعتراض مورد قبول و توجه کارفرما قرار نمی‌گیرد می‌تواند نسبت به ادعای خود بر طبق ماده ۵۳ شرایط عمومی پیمان اقدام نماید.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۰

۱۳۰۰۵-۰ پرسش) با موضوع " مدت تأخیرات غیر مجاز " چگونه باید بر خورد کرد؟

۱۳۰۰۵-۰ پاسخ) طبق بند "ج" ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان جدید (اگر ضمیمه قرار داد باشد) در پایان مدت اولیه یا هر تمدید مدت پیمان اگر کار باتمام نرسیده باشد علل تأخیر کار بررسی و کارفرما نظر خود را در مورد مجاز یا و غیر مجاز بودن تأخیر کار به پیمانکار اعلام می‌کند و معادل مدت تأخیر مجاز، مدت پیمان را تمدید می‌نماید. در صورتیکه مدت تأخیر غیرمجاز بیش از ۲۵ درصد مدت پیمان باشد کارفرما می‌تواند پیمان را فسخ نماید از طرفی دیگر اجرای پروژه به موجب بند "ب" ماده ۱۸ شرایط عمومی پیمان باید براساس برنامه زمانی تفصیلی اجرای کار تا زمان تمویل موقت ادامه یابد. مطابق ماده ۵۰ شرایط عمومی پیمان در صورتی که مدت انجام کار، بیش از مدت اولیه پیمان به علاوه مدت‌های تمدید شده پیمان باشد مدت تأخیر غیر مجاز پیمانکار تعیین و ملاک مناسبه فسارت تأخیر قرار می‌گیرد. بعبارت دیگر کارفرما فقط مدت‌های مجاز را به مدت اولیه پیمان اضافه می‌نماید و در پایان کار طبق ماده ۵۰ شرایط عمومی پیمان در مورد تأخیرهای غیر مجاز و اخذ جریمه متعلقه از پیمانکار طبق شرح بالا اقدام می‌نماید.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۰

۱۳۰۰۶ - پرسش) در ارتباط با نحوه محاسبه مدت زمان تاخیر مجاز ناشی از تاخیر در پرداخت تعدیل، با توجه به اینکه تاکنون بخشنامه و دستورالعملی صادر نشده است و طبق بند ۹ ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان تاخیر در پرداخت تعدیل جزو تاخیرات مجاز و قابل اعمال می‌باشد، آیا می‌توان از بخشنامه‌های شماره ۱۱۰۸۲/۵۴-۵۰۹۰ مورخ ۱۳۶۰/۹/۲ و ۱۳۰۰-۵۴-۵۱۸۸-۱ مورخ ۱۳۶۱/۴/۸ استفاده نمود؟

۱۳۰۰۶ - پاسخ) طبق بند "ب" ماده ۳۷ شرایط عمومی پیمان، در پیمان‌هایی که مشمول تعدیل آحادها هستند، پس از تایید هر صورت وضعیت موقت از سوی کارفرما، پیمانکار صورت وضعیت تعدیل آحاد بهای آن صورت وضعیت را براساس آخرین شفاف‌های اعلام شده مناسبه می‌نماید و به منظور بررسی و پرداخت به نمودی که در بند "الف" ماده ۳۷ تعیین شده است برای مهندس مشاور ارسال می‌کند. اگر به هر دلیل و غیر از قصور پیمانکار، تعدیل کارکردهای هر نیمه از سال (سه ماهه اول و دوم و یا سوم و چهارم) با رعایت ضوابط اشاره شده در این بند، پس از سپری شدن سه ماه از آن نیمه سال، با شفاف‌های قطعی پرداخت نشود، مشمول بند "الف-۹" ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان خواهد بود.

لازم به یادآوری است بخشنامه شماره ۱۱۰۸۲/۵۴/۵۰۹۰-۱ مورخ ۱۳۶۰/۹/۲ به همراه بخشنامه شماره ۱-۵۱۸۸/۵۴/۱۳۰۰ مورخ ۱۳۶۱/۴/۸ فقط برای مناسبه تاقیر در پرداخت صورت وضعیت‌های موقت و پیش‌پرداخت‌ها قابل عمل است و برای تاقیر در پرداخت صورت وضعیت تعدیل، بخشنامه‌ای از سوی این معاونت تدوین و ابلاغ نشده است.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۴

۱-۱۳۴۰-۰ پرسش) مبلغ ضمانت نامه انجام تعهدات که در فسخ پیمان می بایستی ضبط شود ۵ درصد

مبلغ صورت وضعیت است یا ۵ درصد مبلغ قرارداد ؟

۱-۱۳۴۰-۰ پاسخ) طبق ماده (۳۴) شرایط عمومی پیمان موضوع پیوست بفتشنامه شماره

۵۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳ میزان ضمانت نامه انجام تعهدات معادل (۵) درصد مبلغ

اولیه پیمان است و در صورت فسخ پیمان، کارفرما به استناد بند «ب» ماده (۴۷) شرایط عمومی پیمان

تمام مبلغ تضمین انجام تعهدات را ضبط و به مساب فزانه واریز می کند.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۴

۲-۱۳۴۰۰- پرسش) مبلغ تضمین حسن انجام کار در قراردادهای چه میزان است و آیا شامل تعدیل قرارداد هم می‌شود یا خیر؟ در مورد ضبط این تضمین وضعیت چگونه خواهد بود؟

۲-۱۳۴۰۰- پاسخ) بابت تضمین مسن انجام کار بر طبق ماده (۳۵) شرایط عمومی پیمان از مبلغ هر پرداخت به پیمانکار معادل (۱۰) درصد کسر می‌گردد که تعدیل را نیز شامل می‌شود.
در صورت فسخ پیمان کارفرما به استناد بند «ب» ماده (۴۷) شرایط عمومی پیمان تمام مقدار تضمین مسن انجام کار کسر شده را ضبط و به مساب فزانه واریز می‌کند.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۷

۱۳۷۰-۰۱ (پرسش) در قراردادهای منعقدہ بر اساس شرایط عمومی پیمان جدید، حداکثر زمان مشاور برای رسیدگی به صورت وضعیت ماهانه چه مدت است؟

۱۳۷۰-۰۱ (پاسخ) بر اساس مصوبه شماره ۳۶۳۸/ش ف مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۸ شورای ممتزہ عالی فنی، عبارت "تاریخ دریافت از سوی مهندس ناظر" در قسمت اول فط اول صفحہ ۳۳ مربوط بہ ماده ۳۷ شرایط عمومی پیمان بہ عبارت "تاریخ دریافت از پیمانکار" تبدیل گردیدہ است.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۷

۱۳۷۰۲ - پرسش) برخی از مهندسین مشاور با استناد به بند (۶-۱) بخشنامه شماره ۱۳۶۰/۹/۲ مورخ ۱۱۰۸۲/۵۴/۵۰۹۰-۱ و بخشنامه شماره ۵۱۸۸/۵۴/۱۳۰۰-۱ مورخ ۱۳۶۱/۶/۸ مبنای محاسبه تاخیرات مجاز ناشی از دیرکرد در پرداخت صورت وضعیت ها را ۱۰ روز از تاریخ تسلیم صورت وضعیت به کارفرما، فارغ از مدت زمان مجاز بررسی صورت وضعیت توسط مشاور، موضوع ماده ۳۷ شرایط عمومی پیمان در نظر می گیرند، در حالی که ممکن است صورت وضعیت مربوطه پس از تحویل به مهندسین مشاور از سوی پیمانکار و خارج از قصور پیمانکار، مدتها نزد مهندس مشاور باقی مانده و تسلیم کارفرما نگردد.

با توجه به شرح فوق، تاخیر مجاز مذکور، در بازه ای که صورت وضعیت پیمانکار بیش از زمان مجاز مندرج در ماده ۳۷ شرایط عمومی پیمان نزد مهندسین مشاور باقی می ماند چگونه محاسبه می گردد؟

۱۳۷۰۲ - پاسخ) بر اساس مصوبه شماره ۳۶۳۸/ش ف مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۸ شورای ممتز عالی فنی، عبارت "تاریخ دریافت از سوی مهندس ناظر" در قسمت اول فط اول صفحه ۳۳ مربوط به ماده ۳۷ شرایط عمومی پیمان به عبارت "تاریخ دریافت از پیمانکار" تبدیل گردیده است.

بنابراین بر اساس شرح فوق، تفکیک زمانی برای بررسی مهندس ناظر و مهندس مشاور برای رسیدگی به صورت وضعیت تسلیمی پیمانکار انجام نگرفته و مجموع زمان پیش بینی شده برای رسیدگی به صورت وضعیت های ماهانه برای دستگاه نظارت، حداکثر ۱۰ روز است.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۳۹

۱۳۹۰۱-۰ (پرسش) در یک پروژه، جمع آوری و برچیدن کارگاه که جزو عملیات موضوع پیمان است تا زمان تحویل موقت انجام نشده است. مشاور معتقد است شروع دوره تضمین تاریخ رفع نقص است و بنابراین در صورتی که در کارها عیب و نقصی که ناشی از کار پیمانکار باشد مشاهده نشود پایان دوره تضمین و تاریخ تحویل قطعی همان تاریخ گواهی رفع نقص است .

شایان ذکر است جمع آوری و برچیدن کارگاه جزو عملیات موضوع پیمان بوده و عدم انجام آن تا زمان تحویل موقت جزو نقایص کار محسوب می شود.

با توجه به شرح پیش گفته شروع دوره تضمین چه زمانی است؟

۱۳۹۰۱-۰ (پاسخ) در فصول تاریخ شروع دوره تضمین، توجیه آن شرکت را به مفاد بخش ۱ از ماده

۳۹ شرایط عمومی پیمان به شرح زیر معطوف می دارد :

«تاریخ تمویل موقت، تاریخ تشکیل هیأت تمویل موقت در محل و تمویل کار به کارفرما است که در صورت مجلس تمویل موقت درج می شود. تاریخ شروع دوره تضمین، تاریخ تمویل موقت است به شرط آنکه هیأت تمویل موقت، هیچ گونه نقصی در کار مشاهده نکند یا نقایص در مهلتی که از طرف هیأت تمویل تعیین شده است، رفع شود، اگر زمانی که پیمانکار صرف رفع نقایص می کند، بیش از مهلت تعیین شده باشد، تاریخ تمویل موقت، همان تاریخ تشکیل هیأت و تمویل کار به کارفرما است، ولی تاریخ شروع دوره تضمین، تاریخ رفع نقص است که به تأیید مهندس مشاور رسیده باشد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۰

۱۴۰۰۱-۰- پرسش) بر اساس ماده ۴۰ شرایط عمومی پیمان، چنانچه پیمانکار اعتراض خود را نسبت به نظر کارفرما در خصوص صورت وضعیت قطعی با ارایه دلایل و مدارک یکجا به اطلاع رسانده باشد و کارفرما ظرف مدت مقرر (یک ماه) از تاریخ وصول نظر پیمانکار اظهارنظر ننماید، آیا این به منزله قبول نظرات پیمانکار است یا خیر؟

۱۴۰۰۱-۰- پاسخ) طبق ماده ۴۰ شرایط عمومی پیمان، موضوع پیوست بفشنامه شماره ۵۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳، عده پاسخ کارفرما به اعتراض پیمانکار در مورد صورت وضعیت قطعی، ظرف مهلت مقرر، به منزله پذیرش اعتراض نیست و پیمانکار می‌تواند برای تعیین تکلیف اعتراض خود از طریق ماده ۵۳ شرایط عمومی پیمان موضوع را پیگیری نماید.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۷

۱۴۷۰۲-۰-پرسش) آیا فسخ قراردادهای ساختمانی شرکت سهامی مخابرات که از محل اعتبارات داخلی شرکت منعقد شده‌اند مشمول قسمت اخیر بند الف ماده ۴۷ شرایط عمومی پیمان می‌باشد، در ضمن در صورت مشمولیت با توجه به استقلال مالی شرکت بالاترین مقام مذکور در ماده یاد شده را مشخص فرمایید؟

۱۴۷۰۲-۰-پاسخ) چنانچه شرایط عمومی پیمان جدید ضمیمه قرار داد باشد براساس ماده ۴۷ در صورتی که تصمیم کارفرما برای فسخ پیمان باستناد مواد درج شده در بند الف ماده ۴۶ شرایط عمومی پیمان باشد موضوع فسخ پیمان باید بدواً به وسیله هیأتی متشکل از سه نفر به انتخاب وزیر یا بالاترین مقام سازمان کارفرما (درمورد سازمان‌هایی که تابع هیپیک از وزارتخانه‌ها نیستند) بررسی و تأیید شده و مورد موافقت وزیر یا بالاترین مقام سازمان کارفرما قرار گیرد و سپس به پیمانکار ابلاغ شود. نظر به این که شرکت مخابرات تابع وزارتخانه متبوع می‌باشد بالاترین مقام مذکور در ماده یاد شده وزیر مربوطه می‌باشد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۷

۰۱۴۷۰۳ - پرسش) منظور از بالاترین مقام سازمان کارفرما برای تشکیل هیات سه نفره موضوع بند

(الف) ماده ۴۷ شرایط عمومی پیمان چه کسی است؟

۰۱۴۷۰۳ - پاسخ) منظور از بالاترین مقام کارفرما مورد استفاده در بند (الف) ماده ۴۷ شرایط عمومی

پیمان موضوع بخشنامه شماره ۵۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳ برای وزارتخانه‌ها و واحدهای

تابعه، وزیر دستگاه و در دستگاه‌های مستقل، که تابع هیچ یک از وزارتخانه‌ها نیستند بالاترین مقام

سازمان کارفرما می‌باشد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۸

۱۴۸۰۱-۰ - پرسش) پروژه ای با ۱۷ درصد افزایش مقادیر و ۵۱ درصد کاهش مقادیر مواجه است. آیا پیمانکار در خصوص عدم موافقت با ارائه کار با نرخ پیمان (مطابق بند الف-۲ ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان) و تقاضای خاتمه پیمان از کارفرما محق می باشد؟

۱۴۸۰۱-۰ - پاسخ) به استناد ردیف ۲ از بند (الف) ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان کاهش مقادیر و حذف آنها نباید از ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان بیشتر شود. اگر کاهش مقادیر از حد تعیین شده بیشتر شود و پیمانکار با ادامه کار موافق باشد، عملیات موضوع پیمان در چارچوب پیمان انجام می شود. ولی در صورتی که پیمانکار مایل به انجام کار نباشد، پیمان طبق ماده ۴۸ فاتمه داده می شود. شایان ذکر است مناسبه سقف ۲۵ درصد برای افزایش مقادیر و کاهش یا حذف مقادیر باید به تفکیک صورت پذیرد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۸

۱۴۸۰۲-۰ (پرسش) پیمانی با توجه به ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان، طی اعلام کتبی کارفرما خاتمه داده شده است. یادآور می شود پروژه مذکور در هشت بلوک ساختمانی بوده و عملیات انجام شده تاکنون در مراحل ۱۰ تا ۵۰ درصد عملیات اجرایی در بلوکهای مورد قرارداد می باشد.

اکنون با توجه به این که هیچیک از بلوکها به اتمام نرسیده و قابل بهره برداری نمی باشد، آیا پروژه می تواند به استناد به بند (الف) ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان تحویل قطعی گردد؟

۱۴۸۰۲-۰ (پاسخ) در قراردادهای منعقدہ براساس شرایط عمومی پیمان (پیوست بخشنامه شماره ۵۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳)، در صورت ابلاغ ماده ۴۸ از سوی کارفرما، همانطور که طبق بند (الف) ماده مذکور تصریح گردیده، کارفرما آن قسمت از کارها را که ناتمام است طبق مقررات درج شده در ماده ۴۱ تمویل قطعی و آن قسمت را که پایان یافته است طبق مقررات تعیین شده در ماده ۳۹ تمویل موقت می گیرد. اگر معایبی در مورد کارهای ناتمام مشاهده شود، پیمانکار مکلف است به هزینه خود، در مدت مناسبی که با توافق کارفرما تعیین می شود، رفع عیب نماید و سپس تمویل قطعی دهد. منظور از عبارت «آن قسمت از کارها که پایان یافته است طبق مقررات تعیین شده در ماده ۳۹ شرایط عمومی پیمان تمویل موقت می گیرد» در ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان، آن قسمت از کار می باشد که به اتمام رسیده است و ناتمام بودن بخش های دیگر، مانع کارکرد و بهره برداری در نظر گرفته شده برای قسمت مذکور، براساس پیمان منعقدہ و مشخصات فنی پروژه نباشد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۸

۱۴۸۰۳ - پرسش) در مقطعی از یک پروژه، کارفرما عملیات را متوقف و خاتمه پیمان را به پیمانکار ابلاغ نموده است، در این راستا کلیه مفاد ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان در خصوص محاسبه ادعاهای پیمانکار رعایت گردیده و به جز نحوه محاسبه هزینه مصالح پایکار موجود در کارگاه، سایر بندها با پیمانکار مورد توافق واقع شده است، ولی در خصوص مورد یاد شده پیمانکار ادعا می کند " کارفرما می بایست در پرداخت هزینه مصالح پایکار علاوه بر هزینه مندرج در فاکتور و اعمال ضریب بالاسری قرارداد بر آن، هزینه های متعلقه در خصوص بارگیری، حمل و تخلیه مصالح در محل کارگاه را نیز پرداخت نماید به نحوی که ضریب بالاسری قرارداد بر مجموع هزینه فاکتور و هزینه های حمل اعمال گردد.

با توجه به شرح فوق، آیا با اعمال ضریب بالاسری قرارداد (به عنوان مثال ضریب ۱/۳) بر روی هزینه مندرج در فاکتور خرید مصالح پایکار، سایر هزینه های متعلقه نظیر بارگیری، حمل و تخلیه مصالح نیز پوشش داده می شود یا خیر؟

۱۴۸۰۳ - پاسخ) در قراردادهای تابع ضوابط طرح های تملک دارایی های سرمایه ای که براساس فهرست های بهای واحد پایه منعقد شده اند، پیمانچه پیش از اتمام کارهای موضوع پیمان، قرارداد طبق ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان خاتمه یابد، بهای مصالح موجود در کارگاه که طبق مشخصات برای اجرای موضوع تهیه شده اند براساس نرخ متعارف روز (مورد توافق دوطرف) در تاریخ فرید و صرفاً با اعمال ضریب بالاسری در صورت وضعیت قطعی منظور می شود.

در ضمن پیمانچه مصالح مزبور طبق ضوابط فهرست بهای واحد پایه مربوط مشمول پرداخت هزینه حمل باشند، هزینه حمل آن ها طبق ضوابط و براساس ردیف های مربوط با اعمال ضریب های مندرج در پیمان (بالاسری، منطقه ای، پیشنهادی پیمانکار) و مسدود مورد سایر ضریب های مربوط) مناسبه و در صورت وضعیت قطعی درج می شود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۸

۴۸۰۴ - پرسش) در صورت خاتمه پیمان بر اساس ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان، هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه به چه صورت محاسبه و پرداخت می‌گردد؟

۴۸۰۴ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده بر اساس شرایط عمومی پیمان (پیوست بخشنامه شماره ۵۴/۸۱۴۲-۱۰۸۸/۱۰۲ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳)، در صورتی که پیمان طبق ماده ۴۸ فائمه داده شود، نحوه محاسبه هزینه تجهیز به شرح زیر می‌باشد:

بر اساس بند (۳-۵) دستورالعمل تجهیز و برچیدن کارگاه در صورت تامین هر یک از ردیف‌های تجهیز و برچیدن کارگاه و با توجه به مفاد بند (۴) دستورالعمل یاد شده هزینه هر یک از ردیف‌های تجهیز و برچیدن کارگاه به تناسب پیشرفت عملیات مربوط به آنها محاسبه شده و در صورت وضعیتها درج می‌گردد. بنا به شرح یاد شده اگر پیمانی در مین اجرای عملیات پیمان بر اساس ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان فائمه داده شود، ردیف‌هایی از تجهیز و برچیدن که توسط پیمانکار انجام نشده قابل پرداخت به پیمانکار نخواهد بود.

در ضمن در حالت ابلاغ ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان از طرف کارفرما، با توجه به این که تجهیز کارگاه توسط پیمانکار برپیده نمی‌شود، بابت آنها وجهی به عنوان برچیدن کارگاه به پیمانکار پرداخت نمی‌شود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۸

۱۳۸۵/۸/۲۴ مورخ ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ شماره بخشنامه با ضوابط (پرسش) پروژه ای مطابق با ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۴

منعقد شده و مطابق ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان پس از اجرای پی خاتمه داده شده است.

در جدول ساختار شکست پروژه، درصد ریالی مربوط به فعالیت اجرای صفحه ستون، بولت و متعلقات پای ستون یکجا آورده شده‌اند. با خاتمه کار طبق ماده ۴۸، با توجه به اینکه اجرای این فعالیت به طور کامل انجام نگرفته و فقط صفحه ستون و بولت آن نصب گردیده و متعلقات پای ستون به دلیل عدم اجرای اسکلت، کامل اجرا نگردیده است، هزینه این فعالیت که درصد آن با توجه به جدول شکست کار به طور کامل انجام نشده است، به چه صورت محاسبه می‌گردد؟

۱۳۸۵/۸/۲۴ (پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ

۱۳۸۵/۸/۲۴، در صورتیکه پیمان مشمول ماده ۴۶ یا ۴۸ شرایط عمومی پیمان گردد، صورتوضعیت قطعی براساس کارهای انجام شده، درصدهای موقت و بهای مصالح پایکار موضوع بند ۱۱ ماده ۱۱ مناسبه و قطعی می‌گردد.

در صورت عدم تکمیل یک فعالیت که درصد مشخصی برای آن در پیوست شماره ۲ درج شده است، صرفاً در تعیین دقیق درصد(وزن) اجرای آن فعالیت، می‌توان از ردیفهای فهرس بهای منضم به پیمان استفاده نمود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۸

۰۱۴۸۰۶- پرسش) در خصوص پرداخت قیمت مصالح و تجهیزات پای کار در پروژه‌های مشمول ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان آیا ضریبی قابل اعمال می‌باشد؟

۰۱۴۷۰۱- پاسخ) در پیمانهای مشمول ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان ، مصالح موجود در کارگاه که طبق مشخصات فنی بوده و برای اجرای موضوع پیمان تهیه شده است، اندازه‌گیری و بهای آنها براساس نرخ متعارف روز در تاریخ فرید، که مورد توافق دو طرف باشد، در صورت وضعیت قطعی منظور می‌شود. به استناد مصوبه شورای عالی فنی به بهای مصالح فوق فقط هزینه بالاسری پیمان قابل اعمال می‌باشد و سایر ضرایب قرارداد تعلق نمی‌گیرد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۹

۱۴۹۰۱-۰ پرسش) آیا هزینه تعلیق به پیمانکار به تعلیق‌هایی که در مدت اولیه پیمان ابلاغ گردیده پرداخت می‌گردد یا خیر؟ هزینه‌های بالاسری در دوره تعلیق چگونه محاسبه می‌گردد؟

۱۴۹۰۱-۰ پاسخ) در قراردادهای تابع ضوابط طرحهای عمرانی که با استفاده از شرایط عمومی پیمان جدید منعقد شده‌اند، بموجب ماده ۴۹، کارفرما میتواند در مدت پیمان که عبارتست از: "مدت مندرج در بند ب ماده ۴ موافقتنامه و تغییرات احتمالی براساس ماده ۳۰"، برای یکبار و حداکثر سه ماه کار را معلق کند، بنابراین ابلاغ تعلیق، محدود به مدت اولیه نمیشود، در ضمن برای محاسبه هزینه‌های بالاسری دوران تعلیق (پیمانهای) که در اسناد و مدارکشان هیچ نوع پیش‌بینی برای پرداخت هزینه مزبور نشده است) کارهایی که در مین اجرا بطور کامل معلق شده‌اند، کارفرما ماهانه مبلغی معادل ۱۰ درصد متوسط کارکرد فرضی ماهانه (حاصل تقسیم مبلغ اولیه به مدت اولیه پیمان) را به پیمانکار میپردازد. بنابراین در این حالت خارج قسمت کارکرد نهایی به مدت واقعی انجام کار ملاک عمل نیست.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۹

۱۴۹۰۲-۰ - پرسش) منظور از عبارت "به تناسب مبلغ کار متوقف شده" در ماده ۴۹ شرایط عمومی

پیمان در محاسبه هزینه های بالاسری پیمانکار در دوره تعلیق بطور واضح چیست؟

۱۴۹۰۲-۰ - پاسخ) درمورد قراردادهای منعقد شده با شرایط عمومی پیمان جدید (که در شرایط فصولی

آنها هیچ نوع پیش بینی برای پرداخت هزینه های بالاسری پیمانکار برای دوره تعلیق نشده است) چنانچه در

مدت پیمان، بعنوان مثال ۴۰ درصد از کار باقیمانده طبق ماده ۴۹ معلق گردد ولی بقیه کار ادامه

داشته باشد، کارفرما ماهانه معادل ۴ درصد ($40\% * 10 = 4$) متوسط کارکرد فرضی را طبق ماده ۴۹ به

پیمانکار میپردازد. توضیح اینکه در صورت ابلاغ تعلیق در مدت پیمان، میزان هزینه بالاسری دوره تعلیق

پیمانکار ارتباطی با میزان کار انجام شده در زمان ابلاغ تعلیق ندارد.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۹

۱۴۹۰۳-۰ پرسش) به استناد آیین‌نامه استانداردهای اجرایی طرح‌های عمرانی، موضوع ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و در چارچوب نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی کشور (مصوبه شماره ۲۴۵۲۵/ت/۱۴۸۹۸ هـ مورخ ۷۵/۴/۴ هیأت وزیران) فهرست‌بهای واحد پایه رشته راه، باند فرودگاه و زیرسازی راه‌آهن سال ۱۳۸۳ از نوع گروه اول (لازم‌الاجراء) که به تصویب شورای عالی فنی رسیده است ابلاغ گردیده و فاقد فهرست دستمزد نیروی انسانی و هزینه‌های ساعتی ماشین‌آلات مربوط به آن می‌باشد. با توجه به تعلیق کارگاه بر اساس ضوابط ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان جدید و نیاز به مشخص شدن دستمزد نیروی انسانی و هزینه ساعتی ماشین‌آلات برای برآورد هزینه کارهایی که بعد از ابلاغ این بخشنامه تهیه می‌شوند، هزینه‌های تعلیق چگونه محاسبه و پرداخت می‌گردد؟

۱۴۹۰۳-۰ پاسخ) در قراردادهای طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای که براساس شرایط عمومی پیمان، پیوست بفتشنامه شماره ۵۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸-۱۳۷۸/۳/۳ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳، در صورت امر از شرایط تعلیق به استناد ماده ۴۹ توسط کارفرما، چنانچه در شرایط فصولی پیمان روشی برای پرداخت هزینه‌های تعلیق پیش‌بینی نشده باشد، این هزینه‌ها بر طبق ماده مذکور تعیین و به پیمانکار پرداخت می‌شود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۹

۴۹۰۴ - پرسش) در صورتی که ماشین آلات موجود در کارگاه در زمان تعلیق مورد نیاز پروژه نباشد آیا کارفرما می تواند هزینه ای بابت آنها پرداخت ننماید؟

۴۹۰۴ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده بر اساس شرایط عمومی پیمان جدید اگر مطابق شرایط بند (الف) ماده ۴۹ ، کارفرما تعلیق را به پیمانکار ابلاغ نموده باشد، آن تعداد از ماشین آلاتی که با توجه به برنامه زمان بندی اجرای کار مورد نیاز کار باشد ولی از طرف کارفرما برای فروج آنها از کارگاه به پیمانکار ابلاغی به عمل نیامده باشد و در دوران تعلیق در کارگاه باقی می ماند، اجاره مربوط به دوران توقف ماشین آلات یاد شده طبق بند (ج) ماده ۴۹ پرداخت می شود.

شرایط عمومی پیمان - ماده ۴۹

۱۴۹۰۵ - پرسش) چنانچه به دستور کارفرما، عملیات اجرایی پروژه، برای مدت معین بدون تادیه هزینه های دوران توقف، معلق و متوقف شود، آیا هزینه های دوران توقف برای دوره مازاد بر مدت تعیین شده براساس ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان قابل محاسبه است یا خیر؟

۱۴۹۰۵ - پاسخ) طبق ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان کارفرما می‌تواند در مدت پیمان، اجرای کار را به شرمی که در بند (الف) ماده ۴۹ مذکور آمده برای یک بار و حداکثر سه ماه معلق کند. در صورتی که تعلیق بیش از ۳ ماه ضروری باشد کارفرما می‌تواند با موافقت پیمانکار، مدت تعلیق را برای یک بار و حداکثر سه ماه با شرایط یاد شده افزایش دهد.

در صورت عدم موافقت پیمانکار با تعلیق بیش از سه ماه، پیمان فائمه یافته و بر طبق ماده ۴۸ عمل می‌شود.

نظر به این که در ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان حداکثر مدت تعلیق شش ماه تعیین شده، اگر مازاد بر شش ماه یاد شده پیمانکار به کار ادامه دهد، هیچگونه هزینه ای از بابت تعلیق اضافه بر شش ماه به او تعلق نمی‌گیرد.

فهرست بهای - ابنیه

۱۱۰۴۰۱ - پرسش) در فهرست بهای ابنیه فصل چهارم ردیفهایی برای قلوه ریزی یا شن ریزی ارائه شده است. که شامل تهیه و حمل و ریختن مصالح سنگی می باشد. لیکن گاهی اوقات مشکلات دسترسی به کار و صعوبتهای مربوطه ایجاب می کند که مصالح یکبار در نزدیکی محل اجرا باراندازی و دپو شده و بعد با دست یا لودر مجدداً بارگیری و حمل شده و به محل اجرا منتقل گردد که موجب بارگیری و باراندازی و حمل مجدد است. نحوه پرداخت هزینه بارگیری و باراندازی و حمل مجدد به چه صورت می باشد؟

۱۱۰۴۰۱ - پاسخ) در مورد حمل مصالح سنگ قلوه موضوع ردیفهای ۴۰۱۰۱ و ۴۰۱۰۳ فصل چهارم (عملیات بنایی با سنگ) فهرست بهای واحد پایه (شته ابنیه و یا سایر مصالح مربوط به ردیفهای فهرست بهای مذکور، ردیف بارگیری و حمل تنها یکبار پرداخت می شود. به عبارت دیگر برای بارگیری و حمل و باراندازی مجدد پرداختی صورت نخواهد گرفت.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۰۶۰۱ - پرسش) قراردادی برای اجرای عملیات خاکی و ساخت اسکلت یک ساختمان براساس فهرست‌بهای سال ۱۳۸۷ منعقد شده است.

باتوجه به اینکه ردیف قالب‌بندی سطوح منحنی (ردیف ۰۶۰۸۰۳) در فهرست مقادیر منضم به پیمان دیده نشده و همچنین نقشه‌های سازه‌ای در زمان برگزاری مناقصه و عقد قرارداد آماده نبوده است، پیمانکار پس از ابلاغ نقشه‌ها مواجه و ملزم به اجرای حجم عظیمی از سقف‌ها و تیرها با قوس قائم گردیده در حالی که در آنالیز قیمت پیشنهادی در مناقصه هزینه اجرای قالب‌بندی با شرایط فوق لحاظ نگردیده است.

اکنون باتوجه به اینکه براساس آنالیز قیمت ردیف‌های فهرست‌بها، اضافه‌بهای ردیف ۰۶۰۸۰۳ (اضافه‌بهای استفاده از قالب فلزی برای سطوح منحنی) فقط برای سطوح منحنی افقی بوده و بابت هزینه‌های اضافی قالب‌بندی در سطوح منحنی قائم ناشی از برش و پرت لوله‌های داربست و اسکافولدها (به دلیل ثابت نبودن ارتفاع سطح زیرین دال یا تیر نسبت به پای لوله‌های داربست) مبلغی منظور نشده است، برای جبران هزینه‌های صعوبت اجرا و پرت مصالح قالب‌بندی سقف‌های با قوس قائم بایستی قیمت جدیدی برای عملیات فوق با کارفرما و مشاور طرح توافق گردد یا اینکه اضافه‌بهای ردیف ۰۶۰۸۰۳ با اعمال ضریب افزایشنده به ردیف‌های قالب‌بندی فوق تعلق می‌گیرد؟

۱۱۰۶۰۱ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده با فهرست‌بهای وامد پایه ابنیه سال ۱۳۸۷، پیمانچه

قالب‌بندی فلزی برای سطوح منمنی بتنی (به استثنای ستون‌ها) انجام گیرد ردیف‌های قالب‌بندی فلزی مربوط، مشمول اضافه‌بهای ردیف ۰۶۰۸۰۳ محسوب می‌شوند. در این ارتباط باید توجه داشت انمنای سطوح منمنی مزبور منمصر به انمن در سطوح افقی نبوده و علی‌الاصول انمن در کلیه سطوح (اعم از قائم، افقی و ...) طبق مشخصات طرح را شامل می‌شود.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۰۸۰۱ - پرسش) پیمانکاری در یکی از پروژه‌های اجرایی تصفیه‌خانه آب خود، با معضل کمبود فضا بین واحدها و سازه‌ها از جهت عدم امکان تردد و دسترسی بتن‌ریزی روبرو است، بطوری که برای بتن‌ریزی واحدها، ناچار به استفاده از پمپ بتن می‌باشد و باتوجه به اینکه در آئتم بتن‌ریزی ۰۸۰۱۰۶، فهرست بهای پایه ابنیه و آنالیز آن، پمپ بتن وجود ندارد و در شرایط خصوصی پیمان نیز پمپ بتن، میکسر و بچینگ، پیش‌بینی نشده است، آیا باید هزینه استفاده از پمپ بتن، مازاد بر آئتم‌های بتن‌ریزی پرداخت شود یا خیر؟

۱۱۰۸۰۱ - پاسخ) در بهای ردیف‌های تهیه و اجرای بتن فصل هشتم فهرست‌های بهای وامد پایه ابنیه، طبق بند ۳ مقدمه فصل، هزینه ریختن بتن به اشکال مختلف و با هر وسیله به اقتضای مشخصات فنی و اجرایی پروژه منظور شده است به عبارت دیگر ردیف‌های تهیه و اجرای بتن ممدود و منمصر به ریختن بتن به شکل و با وسیله فاضی نیست و ردیف ۰۸۰۱۰۶ نیز از این قاعده مستثنی نیست. درضمن باید توجه داشت آنالیز بهای ردیف‌های فهرست‌های بهای وامد پایه منضم به پیمان، هیچگونه جایگاه قراردادی نداشته و در تفسیر و تبیین ردیف‌های فهرست‌های مزبور قابل استناد نمی‌باشند.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۰۸۰۳ - پرسش) چنانچه در ردیفهای برآورد منضم به پیمان، آیتم ۰۸۰۱۰۵ (بتن مقاومت 20MPa فهرست بهای ابنیه سال ۱۳۸۸) لحاظ گردد و بنا بر شرایط پروژه و نقشه‌های ابلاغی، بتن با مقاومت 21MPa که در قرارداد نیز پیش‌بینی نشده است، تهیه و اجرا گردد:

آیا طبق بند الف-۱ ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان، قیمت ستاره‌دار آیتم مزبور مشمول افزایش مبلغ پیمان می‌شود یا خیر؟

۱۱۰۸۰۳ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس فهرست بهای پایه ابنیه سال ۸۸، وفق ضوابط بند ۴ مقدمه فصل ۸، برای تعیین بهای وامد نظیر مقاومت فشاری مشخصه بتن طرح، از میانبایی قطعی بین نزدیکترین ردیفهای نظیر استفاده می‌شود و بتن با مقاومت مشخصه ۲۱ مگاپاسکال مشمول ضوابط کار با قیمت جدید نمی‌گردد.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۰۹۰۱ - پرسش) در بحث آیتم ستون مشبک، با توجه به بند ۹ از مقدمه فصل نهم فهرست بهای ابنیه سال ۱۳۸۳، به ستون های متشکل از دو تیر آهن با وصله های اتصال از تسمه و ورق های تقویتی، کدامیک از آیتم های ۰۹۰۱۰۴ و ۰۹۰۱۰۵ تعلق می گیرد (فهرست بهای مبنا، فهرست بهای سال ۱۳۸۳ است)؟

۱۱۰۹۰۱ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده بر اساس فهرست بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۳، هزینه تهیه، سافت و نصب ستونهای متشکل از دو تیر آهن که وصله های اتصال از تسمه و ورق های تقویتی در آن بکار رفته باشد، بر اساس ردیف ۹۰۱۰۴ مناسبه و پرداخت می گردد.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۰۹۰۲ - پرسش) قراردادی با موضوع احداث سالن سرپوشیده ورزشی و با فهرست‌بهای ابنیه سال ۱۳۸۵ و شاخص مبنای دوره سه ماهه اول سال ۱۳۸۶ منعقد شده است. سازه فلزی سقف این سالن از خرپا به طول ۷۱/۵ متر و تعداد ۱۹ عدد می‌باشد. قطعات ساخته شده شامل باکس بالا و پایین خرپا طبق نقشه‌های پیوست از تیر ورق و کاملاً جوشی بوده و اعضای میانی خرپا از لوله و اتصال توسط ورق و جوش به باکسهای بالا و پایین می‌باشد.

با توجه به شرح پیش گفته و این که جوشکاریهایی با بعد بیش از ۱۰ میلیمتر در نقشه‌های اجرایی بسیار زیاد بوده و در فهرست‌بهای منضم به پیمان ردیف‌های ۰۹۰۸۰۱ و ۰۹۰۸۰۴ هم دیده نشده است، آیا ردیف‌های فوق جهت اتصال جوشی خرپاهای اشاره شده به صورت وضعیت‌های پیمانکار تعلق می‌گیرد یا خیر؟

۱۱۰۹۰۲ - پاسخ) در ردیف‌های فصل نهم فهرست‌بهای وامد پایه رشته ابنیه سال ۱۳۸۵، مربوط به کارهای فولادی سنگین، بهای تهیه، سافت و نصب و همچنین هزینه برشکاری، جوشکاری، سنگ زدن و مانند آن‌ها طبق نقشه و مشخصات فنی پیش‌بینی شده است و علاوه بر آن هیچ‌یک از ردیف‌های ۰۹۰۸۰۱ الی ۰۹۰۸۰۴ فصل نهم فهرست‌بهای مذکور در مورد بعد مؤثر جوشکاری قابل پرداخت نخواهند بود و مبلغی به آنها تعلق نمی‌گیرد.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۰۹۰۳- پرسش) در فهرست بهای ابنیه سال ۱۳۸۷ پرداخت هزینه اتصالات تودلی تیر حمل ها به ستون ها (که پس از نصب تیرها و هنگام مونتاژ در ارتفاع اجرا می شود) مشمول ردیف ۰۹۰۷۰۲ می گردد یا از ردیف دیگری پرداخت می شود؟

منظور از اتصال زیرسری که روی ستون و روی زمین اجرا می گردد، نبوده و مربوط به قطعاتی (نظیر ورق) می باشد که در ارتفاع و هنگام مونتاژ اجرا می شود.

۱۱۰۹۰۳- پاسخ) طبق مفاد مقدمه فصل نهم (کارهای فولادی سنگین)، تهیه، برشکاری و جوشکاری اتصالات واسطه بین ستون ها با ممال ها یا فرپاها یا تیرها، همراه با متصل کردن آنها با کمک جوش و ساییدن، مشمول قیمت های تهیه و نصب ستون می باشد و ردیف ۰۹۰۷۰۲ فصل نهم (کارهای فولادی سنگین) به آن تعلق نمی گیرد و بنابراین ردیف ۰۹۰۷۰۲ یاد شده قابل پرداخت نمی باشد.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۰۹۰۴ - پرسش) مبنای برآورد و قیمت یک قرارداد فهرست‌بهای ابنیه ۱۳۸۸ می‌باشد و یکی از آیتم‌های کاری در این پروژه اجرای اسکلت فلزی براساس ردیف‌های مندرج در فصل نهم فهرست‌بهای مذکور و سایر ردیف‌های مرتبط می‌باشد، برای تهیه و نصب ستون از آیت ۰۹۰۱۰۶ و برای تهیه و ساخت و نصب تیرهای حمال از ردیف ۰۹۰۲۱۵ و برای تهیه و نصب بادبند از آیت ۰۹۰۴۰۲ و برای تهیه و نصب تیر فرعی از آیت ۰۹۰۲۰۹ استفاده می‌گردد. باتوجه به نقشه‌های طراحی شده و منضم به قرارداد، برای اتصال تیرهای فرعی تودلی به تیرهای اصلی و اتصال تیر اصلی به ستون و اتصال بادبند به ستون و تیر می‌بایست از نبشی‌ها و قطعات اتصالی رابط استفاده نمود.

آیا با استناد به بند ۷ مقدمه فصل ۹ فهرست‌بهای مذکور می‌توان برای این قطعات اتصالی از ردیف ۰۹۰۷۰۲ استفاده نمود؟

همچنین بابت جوشکاری اضافی انجام شده برای اجرای این اتصالات رابط ردیف‌های ۰۹۰۸۰۱ الی ۰۹۰۸۰۴ به این بخش از عملیات تعلق می‌گیرد یا خیر؟

۱۱۰۹۰۴ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده با فهرست‌بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۸ :

- ۱- هزینه تهیه و نصب قطعات اتصالی واسطه بین تیرهای حمال موضوع ردیف ۰۹۰۲۱۵ با ستون‌های موضوع ردیف ۰۹۰۱۰۶ براساس ردیف ۰۹۰۱۰۶ مناسبه و پرداخت می‌گردد.
  - ۲- هزینه تهیه و نصب قطعات اتصالی تیرهای تودلی موضوع ردیف ۰۹۰۲۰۹ به تیرهای حمال موضوع ردیف ۰۹۰۲۱۵ براساس ردیف ۰۹۰۲۰۹ مناسبه و پرداخت می‌گردد.
  - ۳- هزینه تهیه و نصب قطعات اتصالی بادبندهای موضوع ردیف ۰۹۰۴۰۲ به ستون‌های موضوع ردیف ۰۹۰۱۰۶ براساس ردیف ۰۹۰۱۰۶ براساس ردیف ۰۹۰۴۰۲ مناسبه و پرداخت می‌گردد.
- در ضمن هزینه جوشکاری‌های لازم برای قطعات اتصالی یاد شده در بندهای فوق، مسبب مورد در ردیف‌های مربوط به تهیه و نصب قطعات اتصالی، منظور شده است و پرداخت اضافی بابت جوشکاری مزبور انجام نمی‌گیرد.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۱۰۰۱ - پرسش) درخصوص آنالیز ردیف ۱۰۰۲۰۳ منظور از تیرچه و بلوک سفالی توخالی همان تیرچه تک مورد نظر است یا تیرچه با هر مشخصات فنی و نقشه‌های اجرایی دیگر؟ چون پیمانکار ۸۰٪ تیرچه‌ها را به صورت دابل اجرا نموده که حجم فضای بتن تیرچه‌های دابل دو برابر بوده و ردیف ۱۰۰۲۰۳ به تنهایی جوابگوی هزینه‌های تیرچه دابل نیست. همچنین درخصوص اضافه‌بهای حکمی بودن قالب‌بندی از لحاظ ابعاد و طرز قرارگیری آنالیز ردیف ۰۵۰۸۰۶ اشاره شده است. آیا قالب‌بندی آویز تیرها و بازشوها و جدار خارجی در قسمت‌هایی که قالب‌بندی به صورت محدود اجرا می‌شود را نیز شامل می‌گردد؟

۱۱۱۰۰۱ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس فهرست‌بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۸، هزینه اجرای سقف بتنی به ضخامت ۳۰ سانتی‌متر با تیرچه (اعم از تک، دابل و ... طبق مشخصات طرح) و بلوک توفالی سفالی با تمام مصالح به جز میلگرد و همچنین تهیه تجهیزات لازم بطور کامل براساس ردیف ۱۰۰۲۰۳ مناسب می‌گردد.

در ضمن باتوجه به مفاد بند ۱ مقدمه فصل ۱۰، هزینه قالب‌بندی اینگونه سقف‌ها (اعم از محل‌های بسته یا باز مانند بازشوی آسانسور و نورگیر و ...) نیز در ردیف‌های اجرای کامل سقف‌های بتنی منظور گردیده و موضوع مشمول پرداخت اضافه‌ای به عنوان قالب‌بندی، محدودیت قالب‌بندی، حکمی بودن و ... نخواهد بود.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۱۱۰۱ - پرسش) در یک پروژه احداث نیروگاه، منعقد شده براساس فهرست بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۷، برای بررسی پاره‌ای مسایل اضافه کاری پیمانکار، لازم است قیمت دیوار پیرامونی نیروگاه مشخص شود.

با توجه به این که پیمانکار دیوار پیرامونی نیروگاه را بصورت دیوار یک و نیم آجره دورنما با استفاده از آجر سفال اجرا نموده است، قیمت واحد سطح یا واحد حجم آن چگونه تعیین می‌شود؟

۱۱۱۱۰۱ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده با فهرست بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۷، هزینه آجرکاری با آجر ماشینی سوراخدار به ابعاد آجر فشاری به ضخامت یک و نیم آجر با ملات ماسه سیمان ۱:۴ که دو روی آن نماسازی شده باشد (کل ضخامت آجرکاری از آجر ماشینی سوراخدار مزبور)، براساس ردیف ۱۱۰۵۰۱ برای کل حجم آجرکاری به علاوه ردیف ۱۱۰۸۰۱ برای کل سطح نماسازی آجری مربوطه و پرداخت می‌گردد.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۱۱۰۲- پرسش) ردیف ۱۱۰۶۰۲ فهرست‌بهای ابنیه سال ۱۳۸۵ (مطابق بند ۷ مقدمه فصل یازدهم) جهت نماسازیهای آجری که نماچینی روی کار و جدا از پشت کار انجام می‌شود، پرداخت می‌گردد.

در حین اجرای پروژه پیمانکار همزمان با دیوار پشت نما در خصوص اجرای نماچینی آجری اقدام نموده و به تبع آن از بابت این همزمانی عملیات اجرایی (بدلایل کاهش سرعت اجرای نما و دیوار پشت نما و طبیعتاً افزایش هزینه های اجرای کار) درخواست اضافه‌بها نموده است.

این در حالی است که مشاور با استدلال مشخص بودن نحوه اجرای نماچینی با دیوار پشت نما در نقشه‌های ضمیمه پیمان، با پرداخت اضافه‌بها موافقت ننموده است.

با توجه به شرح پیش‌گفته آبا بابت اجرای همزمان نماچینی آجری با دیوار پشت نما اضافه‌بهایی به پیمانکار تعلق می‌گیرد یا خیر؟

۱۱۱۱۰۲- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس فهرست‌بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۵، هزینه آجرکاری با آجر ماشینی سوراخدار به ابعاد آجر فشاری به ضخامت ۱/۵ آجر با ملات ماسه سیمان که یک روی آن با آجر ماشینی سوراخدار مزبور بطور همزمان با آجر کاری، نماسازی شده باشد براساس ردیف ۱۱۰۵۰۱ برای کل حجم دیوار اجری یاد شده بعلاوه ردیف ۱۱۰۸۰۱ برای سطح نماچینی شده مناسب می‌گردد.

فهرست بهای ابنیه

۱۱۲۲۰۱- پرسش) با توجه به اینکه ردیف شماره ۲۲۰۱۰۱ از فهرست بهای ابنیه سال ۱۳۸۷ مربوط به تهیه و نصب سنگ پلاک در سطوح افقی از نوع تراورتن سفید به ضخامت ۱/۵ تا ۲ سانتی‌متر می‌باشد و محل تهیه سنگ مشخص نگردیده و صرفاً به نوع ممتاز بودن سنگ اشاره شده است . با توجه به اینکه کارفرما برای بعضی از پروژه‌های عمرانی از یک نوع سنگ سفید که قیمت آن در بازار دو برابر نوع دیگر از سنگ سفید می‌باشد استفاده نموده محاسبه هزینه آن به چه صورت می‌باشد؟

۱۱۲۲۰۱- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده با فهرست بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۷، هزینه تهیه و نصب سنگ پلاک تراورتن سفید از نوع مرغوب از هر محل که به تصویب مهندس مشاور برسد، در سطوح افقی به ضخامت ۱/۵ تا ۲ سانتی‌متر، براساس ردیف ۲۲۰۱۰۱ محاسبه و پرداخت می‌گردد. بنابراین در شرایط فوق سنگهای پلاک تراورتن سفید از هر محل و به هر قیمت که باشند هزینه عملیات یادشده براساس ردیف مذکور پرداخت خواهد شد.

فهرست بها - ابنیه

۱۱۲۳۰۱ - پرسش) در یک پروژه، در خصوص ردیف‌های پرداخت قیمت پنجره‌های upvc پیمانکار و کارفرما اختلاف نظر دارند. اکنون باتوجه به توضیحات آغاز فصل بیست و سوم ابنیه سال ۱۳۸۸، آیا مساحت پنجره‌ها، همان مساحت شیشه‌خور هر قاب است یا مساحت کلی پنجره‌ها در نظر گرفته می‌شود؟ لازم به توضیح است که ابعاد پنجره‌های upvc استفاده شده در پروژه به صورت تیپ می‌باشد.

۱۱۲۳۰۱ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس فهرست‌بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۸، باتوجه به مفاد مندرج در بند ۷-۶ مقدمه فصل ۲۳، قیمت‌های در نظر گرفته شده برای انواع پنجره‌های upvc در ردیف‌های مربوط از فصل ۲۳، مسب مورد براساس سطح هر قاب شیشه‌خور (اعم از ثابت یا بازشو) مناسب می‌گردد.

فهرست بها- ابنیه

۱۱۲۵۰۱-۳۰۹۴۰۲۱۵- پرسش) پروژه‌های براساس فهرست بهای واحد پایه رشته ابنیه سال ۱۳۹۲ منعقد شده است. نحوه محاسبه بهای واحد انجام عملیات رنگ الکیدی روی کارهای فلزی به ضخامت خشک ۱۲۰ میکرون (در سه قشر و هر قشر به ضخامت خشک ۴۰ میکرون) موضوع ردیف‌های ۲۵۰۳۱۰ و ۲۵۰۳۱۱ این فهرست بها به چه صورت می‌باشد؟

۱۱۲۵۰۱-۳۰۹۴۰۲۱۵- پاسخ) پنانچه فهرست بهای واحد پایه (رشته ابنیه سال ۱۳۹۲ ملاک عمل باشد،

بهای واحد عملیات تهیه مصالح و اجرای رنگ الکیدی به طریق بدون هوا (air less) روی کارهای فلزی در سه قشر، هر قشر به ضخامت فشک ۴۰ میکرون، با استفاده از ردیف‌های ۲۵۰۳۱۰ و ۲۵۰۳۱۱ فهرست بهای یاد شده به صورت زیر محاسبه می‌گردد:

بهای واحد رنگ آمیزی در سه قشر، هر قشر به ضخامت فشک ۲۵ میکرون موضوع ردیف (ریال ۸۳۳۰۰
۲۵۰۳۱۰

میکرون ۴۰-۲۵=۱۵ اضافه ضخامت رنگ آمیزی هر قشر به ضخامت فشک ۴۰ میکرون

میکرون ۴۰-۲۵=۱۵ اضافه بهای رنگ آمیزی به ازای هر قشر موضوع ردیف ۲۵۰۳۱۱ (ریال $۱۳۹۵۰ = ۲۷۹۰ \times (۱۵/۳)$)

میکرون ۴۰-۲۵=۱۵ اضافه بهای واحد رنگ آمیزی به ضخامت فشک ۱۲۰ میکرون در سه قشر (ریال $۱۲۵۱۵۰ = ۳ \times ۱۳۹۵۰ + ۸۳۳۰۰$)

فهرست بها - شبکه توزیع آب

۳۲۰۸۰۱ - پرسش) در فصل هشتم فهرست بهای سال ۱۳۸۸ شبکه توزیع آب آیت‌هایی برای برآورد مرمت و ترمیم نوار حفاری (۰۸۰۷۰۱، ۰۸۰۷۰۲ و ۰۸۰۷۰۳) ذکر گردیده و همچنین برای برآورد ترمیم و بازسازی نوار حفاری در معابر شهری فهرست‌بهای مجزایی به شماره ۲۰/۲۲/۷۴۴۲۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۱ توسط معاونت نظارت راهبردی منتشر گردیده است، باتوجه به اختلاف در مبالغ دو فهرست‌بهای یاد شده که برای برآورد و تهیه اسناد مناقصه برای مرمت و ترمیم نوار حفاری معابر شهری کدام یک از موارد فوق می‌بایست توسط مشاوران ملاک عمل قرار گیرد؟

۳۲۰۸۰۱ - پاسخ) فهرست‌بهای ترمیم و بازسازی نوار حفاری در معابر شهری مربوط به اذ هزینه‌های ترمیم و بازسازی نوار حفاری در معابر شهری از سوی شهرداری از سازمان‌های آب، برق، شرکت مخابرات، شرکت گاز و ... می‌باشد. در صورتی که کارفرما در نظر دارد کار را به پیمانکار واگذار نماید برای برآورد هزینه عملیات ترمیم و بازسازی نوار حفاری لوله‌گذاری پروژه‌های عمرانی باید از ردیف‌های مربوط در فصل مرمت نوار حفاری فهرست‌بهای واحد پایه شبکه توزیع آب استفاده نمایند.

فهرست بها - سدسازی

۳۵۰۴۰۱ - پرسش) با توجه به شرح ردیف‌های ۳۵۰۴۰۹۰۰ و ۳۵۰۴۱۰۰۰ در دفترچه شرح ردیف‌های سدسازی سال ۱۳۷۹ منضم به قرارداد عملیات احداث یک سد مخزنی، نحوه محاسبه و اعمال اضافه‌بهای مذکور در صورت افزایش قطر حفاری از ۵۶ به ۷۶ چگونه است؟

۳۵۰۴۰۱ - پاسخ) در مورد ردیف ۳۵۰۴۱۰۰۰ (اضافه‌بها به ردیف ۳۵۰۴۰۹۰۰) در دفترچه شرح ردیف‌های سدسازی سال ۱۳۷۹ با عنوان اضافه‌بها به ردیف ۳۵۰۴۰۹۰۰ (پالزنی به روش دورانی در زمین سنگی به قطر ۷۶ میلیمتر و کمتر و عمق تا ۴۰ متر) و نحوه اعمال اضافه‌بهای مذکور به ازای هر یک میلیمتر که به قطر حفاری اضافه شود در صورت افزایش قطر پالزنی به روش دورانی در زمین سنگی از ۵۶ میلیمتر به ۷۶ میلیمتر، اضافه‌بهای ردیف فوق ۲۰ بار (بیست بار) برای هر متر طول قابل اعمال می‌باشد.

فهرست بها - تجهیز و برچیدن کارگاه

۹۹۱۰۰۱- پرسش) در صورتی که در یک قرارداد هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه به میزان سقف تعیین شده در بند (۲-۱۷) پیوست ۵ فهرست بها پیش‌بینی گردد و تفکیک آن مطابق فهرست ردیف‌های تجهیز و برچیدن کارگاه انجام نشده باشد و پروژه مطابق ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان مشمول خاتمه گردد، در این صورت هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه مطابق بند (۴) پیوست ۵ فهرست بها به تناسب پیشرفت عملیات مربوطه پرداخت می‌گردد یا این که کل سقف تعیین شده و منظور شده در برآورد قابل پرداخت می‌باشد؟

۹۹۱۰۰۱- پاسخ) در قراردادهای تابع ضوابط طرفهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که با استفاده از فهرست‌های بهای واحد پایه سالهای ۷۷ الی ۸۷ منعقد شده‌اند و برآورد هزینه اجرای آنها از ۲۵۰۰ میلیون ریال کمتر بوده و هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه آنها بصورت یک قلم مقطوع پیش‌بینی شده‌است، با توجه به بندهای (۴-۴-۱) و (۴-۴-۲) دستور العمل (تجهیز و برچیدن کارگاه)، چنانچه قرارداد طبق ماده ۴۸ فائمه یابد، قسمتهایی از مبالغ تجهیز و برچیدن کارگاه که انجام نشده و مربوط به بند (۴-۴-۱) باشد به نسبت کار انجام نشده غیر قابل پرداخت است و قسمتهایی که مبلغ تجهیز و برچیدن کارگاه که پرداخت آن منوط به پیشرفت کار شده، به تناسب پیشرفت کار انجام می‌گیرد، به عبارت دیگر اگر قراردادی در مین اجرای عملیات پیمان بر اساس ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان فائمه داده شود، ردیف‌هایی از تجهیز و برچیدن کارگاه که توسط پیمانکار انجام نشده باشد غیر قابل پرداخت به پیمانکار است و در این حالت هزینه برچیدن کارگاه نیز قابل پرداخت به پیمانکار نیست.

فهرست بها- تجهیز و برچیدن کارگاه

۹۹۱۰۰۲ - پرسش) در صورتی که مدت پیمان تمدید یابد و تأخیرات مجاز به تأیید کارفرما برسد، با توجه به این که تمدید مدت پیمان ناشی از قصور پیمانکار نمی باشد، ردیف‌هایی از هزینه‌های کارگاه که به طور مستمر و ماهیانه در نظر گرفته شده، در طول مدت تمدید چگونه به پیمانکار پرداخت می‌گردد؟

۹۹۱۰۰۲ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده بر اساس فهرست های بهای و امد پایه سالهای ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۷ تغییرات مدت پیمان بر اساس ضوابط مقرر در ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان صورت می‌گیرد و در چارچوب پیمان فسارتی از بابت تمدید مدت مجاز قابل پرداخت نیست و مبلغ تجهیز و برچیدن کارگاه مندرج در قرارداد قابل افزایش نمی‌باشد.

فهرست بها - تجهیز و برچیدن کارگاه

۹۹۱۰۰۳- پرسش) در پیمانی با موضوع اجرای عملیات ابنیه و محوطه و منعقدہ بر اساس فهرست‌بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۶، مبلغ تجهیز کارگاه به صورت مقطوع پیش‌بینی گردیده است. نظر به اینکه مبلغ پیمان حاصل ضرب ضریب پیمان پیشنهادی پیمانکار در مبلغ برآورد اولیه می‌باشد، نحوه تعلق ضریب پیمان به مبلغ تجهیز کارگاه (در صورت وضعیت پیمانکار) چگونه می‌باشد؟

۹۱۱۰۰۳- پاسخ) در قراردادهای منعقدہ براساس فهرست‌های بهای واحد پایه رسته سافتمان سال ۱۳۸۶، هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه (اعم از این که به صورت ردیف‌های با مبالغ مقطوع یا یک قلم مبلغ مقطوع باشند) پس از امتساب تفکیف یا اضافه پیشنهادی (ضریب پیمان) پیمانکار در صورت وضعیتها منظور می‌شوند.

فهرست بها - تجهیز و برچیدن کارگاه

۹۹۱۰۰۴- پرسش) در فهرست بهای منضم به یک پیمان با موضوع "تهیه، حمل، نصب و راه اندازی تجهیزات مکانیکال، برق، کنترل و ابزار دقیق تصفیه خانه فاضلاب" هیچگونه آئینی برای تجهیز کارگاه منظور نشده و به تبع آن برای تجهیز کارگاه رقم خاصی در نظر گرفته نشده است، ولی در شرایط خصوصی پیمان به طور مشخص مواردی را که برای این منظور باید توسط پیمانکار تهیه و یا به عهده پیمانکار است ذکر شده و در زیر صفحات مربوطه، توسط پیمانکار مهر و امضا شده است.

در این صورت، آیا پیمانکار محق به دریافت مبالغی تحت عنوان تجهیز کارگاه خارج از رقم کل

قرارداد می باشد یا خیر؟

۹۹۱۰۰۴- پاسخ) براساس مفاد کلیات فهرس بهای واحد پایه، هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه در صورتی قابل پرداخت خواهد بود که در برآورد اولیه منضم به پیمان منظور شده باشد، در غیر این صورت قابل پرداخت نخواهد بود ولی پیمانکار متعهد است بدون دریافت وجه اضافی تعهدات پذیرفته شده را براساس اسناد و مدارک پیمان انجام دهد.

فهرست بها - تجهیز و برچیدن کارگاه

۹۹۱۰۰۵- پرسش) در فهرست بهای منضم به یک پیمان با موضوع "تهیه، حمل، نصب و راه اندازی تجهیزات مکانیکال، برق، کنترل و ابزار دقیق تصفیه خانه فاضلاب"، هیچگونه آئینی برای تجهیز کارگاه منظور نشده و به تبع آن برای تجهیز کارگاه رقم خاصی در نظر گرفته نشده است، ولی در شرایط خصوصی پیمان به طور مشخص مواردی را که برای این منظور باید توسط پیمانکار تهیه و یا به عهده پیمانکار است ذکر شده و در زیر صفحات مربوطه، توسط پیمانکار مهر و امضا شده است.

در این صورت، آیا پیمانکار محق به دریافت مبالغی تحت عنوان تجهیز کارگاه خارج از رقم کل

قرارداد می باشد یا خیر؟

۹۹۱۰۰۵- پاسخ) براساس مفاد کلیات فهرس بهای واحد پایه، هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه در صورتی قابل پرداخت خواهد بود که در برآورد اولیه منضم به پیمان منظور شده باشد، در غیر این صورت قابل پرداخت نخواهد بود ولی پیمانکار متعهد است بدون دریافت وجه اضافی تعهدات پذیرفته شده را براساس اسناد و مدارک پیمان انجام دهد.

فهرست بها - تجهیز و برچیدن کارگاه

۹۹۱۰۰۶- پرسش) در پیمانهای که هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه بصورت مقطوع پیش‌بینی شده است لیکن به دلایلی خارج از قصور پیمانکار، عملیات اجرایی بعد از خاتمه مدت اولیه پیمان ادامه یافته است، آیا هزینه‌های ماهیانه مستمر تجهیز کارگاه در دوران تاخیرات مجاز در صورت وضعیت‌ها قابل پرداخت می‌باشد؟

۹۹۱۰۰۶- پاسخ) ضوابط و مقررات فهرست بهای پایه در مورد تجهیز و برچیدن کارگاه به ترتیبی است که کلیه ردیف‌های آن مقطوع بوده و با تأخیر مدت، مبلغ تجهیز و برچیدن کارگاه متی در مورد تأمین و تجهیز محل سکونت و تأمین غذای کارمندان مهندس مشاور، کارفرما و آزمایشگاه و سایر ردیف‌های تجهیز و برچیدن کارگاه قابل افزایش نخواهد بود.

فهرست بهای - ضرایب (حالت کلی)

۹۹۳۰۰۱ - پرسش) با توجه به اینکه محل اجرای یک پروژه در شهر جدید پردیس (بومهن) می باشد و فهرست بهای پایه قرارداد فهرست بهای ۱۳۸۰ می باشد، ضریب منطقه ای ابنیه، تأسیسات مکانیکی و برقی چگونه محاسبه می گردد؟

۹۹۳۰۰۱ - پاسخ) ضریب منطقه ای استان تهران طبق بخشنامه شماره ۴۸۹/۵۴/۱۵-۱ مورخ ۱۳۶۱/۱/۱۶ ابلاغ شده است، در صورتیکه نام منطقه مورد نظر در مناطقی که برای آنها ضریب منطقه ای تعیین شده در بخشنامه مزبور موجود نباشد از ضریب منطقه ای شهرستان یا بخشی که منطقه مورد نظر در آن واقع شده در هنگام تهیه برآورد برای برگزاری مناقصه و عقد قرارداد استفاده می شود. همانطوری که در فوق تصریح گردید چنانچه ضریب منطقه ای در برآورد اولیه منضم به پیمان منظور نشده باشد قابل پرداخت نخواهد بود.

فهرست بها - ضرایب (حالت کلی)

۹۹۳۰۰۲ - پرسش) باتوجه به آن که مقرر شده است در برآوردهایی که براساس فهرست بهای پایه سال ۱۳۸۸ تهیه می گردند ضرایب بالاسری، منطقه ای و ارتفاع منظور نگردد، بطور مسلم ضریب پیشنهادی پیمانکار از ده درصد بالاتر خواهد رفت. در این صورت رعایت محدودیت ده درصد پلوس چگونه خواهد بود؟

۹۹۳۰۰۲ - پاسخ) با ابلاغ قانون برگزاری مناقصات مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۲۶ ممدودیتی برای ضریب پیشنهادی پیمانکار برنده مطرح نخواهد بود، زیرا ارزیابی فنی (بازرگانی و ارزیابی مالی (مواد ۱۹ و ۲۰ قانون) فرآیندهای قانونی هستند که به منظور مفض منافع ملی و انتفاع بهینه پیشنهاد قیمت در انطباق با مبانی مطرح شده در آنها، در اختیار کمیسیون مناقصه قرار گرفته اند.

فهرست بها - ضرایب (حالت کلی)

۹۹۳۰۰۳ - پرسش) نحوه عمل برای تعیین قیمت جدید براساس ضوابط بند ج ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان در قراردادهای منعقد شده با فهرس بهای پایه سال ۱۳۸۸، با توجه به حذف ضریب بالاسری چگونه می باشد؟

۹۹۳۰۰۳ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس شرایط عمومی پیمان، چنانچه در پارچه موضوع پیمان، کار جدیدی به پیمانکار ابلاغ شود که برای آن قیمت و مقدار در فهرست بها و مقادیر منضم به پیمان پیش بینی نشده باشد، برای تعیین قیمت آن، براساس ضوابط بند «ج» ماده ۲۹ عمل می گردد. در قراردادهای فوق، که در برآورد آنها براساس فهرس بهای پایه ۱۳۸۸، ضریب بالاسری اعمال نشده است، طبق مصوبه شماره ۲۶/۴۱۵۵۵ مورخ ۱۳۸۹/۵/۳۱ شورای محترم عالی فنی به شرح ذیل عمل می شود :

در تعیین قیمت جدید لازم است همه عوامل مؤثر در قیمت تمام شده ملاحظه و توافق شود و ضریب جداگانه ای به این قیمت ها اعمال نگردد.

فهرست بها - ضریب طبقات و ارتفاع

۹۹۳۱۰۱- پرسش) ضریب ارتفاع محاسبه شده براساس ضوابط مندرج در پیوست دو فهرست‌های

بهای واحد پایه ابنیه سال‌های ۱۳۷۷ به بعد، به چه اقلامی از کار تعلق می‌گیرد؟

۹۹۳۱۰۱- پاسخ) در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای منعقد شده براساس فهرست‌های بهای و آمد

پایه رشته ابنیه سال‌های ۱۳۷۷ الی ۱۳۸۷ ضریب ارتفاع براساس ضوابط و رابطه مندرج در پیوست ۲

فهرست بهای ابنیه سال مورد عمل در پیمان مناسبه و در برآورد هزینه عملیات اجرای پیمان منظور

می‌گردد. در این صورت ضریب ارتفاع پیش‌بینی شده در پیمان به تمام اقلام کار در طبقه‌ای که ارتفاع آن

بیش از ۳/۵ متر است، از تراز (معماری) کف آن طبقه تا تراز (معماری) کف طبقه بالایی، به استثنای

مصالح پایکار تعلق می‌گیرد.

بدیهی است مبلغ مربوط به ضریب ارتفاع تنها در صورتی که در برآورد هزینه اجرای کار منضم به پیمان

منظور شده باشد، قابل پرداخت است.

فهرست‌بها - ضریب طبقات و ارتفاع

۹۹۳۱۰۲- پرسش) آیا در ساختمانی که دارای طبقات مرتفع و با ارتفاع‌های مختلف (بیش از ۳/۵ متر) است، می‌توان از ضریب ارتفاع میانگین استفاده نمود؟

۹۹۳۱۰۲- پاسخ) خیر - طبق ضوابط نمی‌توان برای طبقات مرتفع (بیش از ۳/۵ متر) مختلف یک ساختمان، یک ضریب ارتفاع میانگین مناسبه کرد و مورد عمل قرار داد، بلکه بایستی این ضریب به تفکیک برای طبقات مختلف مناسبه گردد، ولیکن در مواردی که به علت تنوع ارتفاع قسمت‌های مختلف یک طبقه بیش از ۳/۵ متر (با در نظر گرفتن اوزان کارهای قسمت‌های با ارتفاع متفاوت) می‌توان ضریب میانگین ارتفاع مناسبه و در برآورد لحاظ نمود.

فهرست‌بها - ضریب طبقات و ارتفاع

۹۹۳۱۰۳- پرسش) با توجه به مفاد مندرج در ردیف‌های ۱ و ۲ پیوست دو (ضرایب طبقات و ارتفاع) فهرست‌بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۵، در پیمان‌های منعقد شده با فهرست‌بهای یاد شده که فاقد ضریب ارتفاع و طبقات در برآورد منضم به پیمان می باشد، در صورت وجود آمدن تغییرات در ارتفاع و طبقات در حین انجام کار، ضرایب ارتفاع و طبقات در صورت وضعیت چگونه تعلق می گیرد؟

۹۹۳۱۰۳- پاسخ) در خصوص قراردادهای منعقد شده با فهرست‌بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۵، پاسخ به شرح زیر خواهد بود:

۱- در مورد سافتمانی که طبق بند (۱) پیوست ۲ فهرست بها، مشمول ضریب طبقات بوده ولی در برآورد اولیه منضم به پیمان ضریب طبقات منظور و مورد عمل قرار نگرفته است، چنانچه در مین اجرا تعداد طبقات و مسامت آنها تغییر کند، نمی‌توان برای سافتمان در وضعیت جدید (پس از تغییر) ضریب طبقات مناسبه و در صورت وضعیت‌ها اعمال نمود.

۲- در مورد طبقاتی که طبق بند (۲) پیوست ۲ فهرست بها مشمول ضریب ارتفاع نبوده و در برآورد منضم به پیمان نیز ضریب ارتفاع منظور نشده باشد ولی در مین اجرا به موجب تغییرات ایجاد شده در ارتفاع طبقات، براساس ضوابط مربوط مشمول ضریب ارتفاع شوند، به شرط اجرا شدن تغییرات، ضریب ارتفاع یکبار دیگر برای طبقاتی که ارتفاعشان افزایش یافته مناسبه و در آفرین صورت وضعیت اعمال می‌شود.

فهرست بها - هزینه بالاسری

۹۹۳۲۰۱- پرسش) در مورد لزوم اعمال ضریب بالاسری به خریدهای فاکتوری، از آنجا که براساس فهرست بهای واحد پایه سال ۱۳۸۸، این ضرایب را پیمانکار در ارایه پیشنهاد خود منظور می نماید، آیا تفسیرهای زیر صحیح است:

۱- چنانچه این ردیفها در فهرست بهای منضم به پیمان، به صورت قیمت ستاره دار منظور شده باشند، پیمانکار ضرایب مربوطه را در پیشنهاد خود اعمال کرده است.

۲- چنانچه این ردیفها در فهرست بهای منضم به پیمان، دارای قیمت نباشند، قیمت جدید محسوب و لازم است در تهیه قیمت جدید، هزینه های بالاسری و منطقه ای به قیمت خرید براساس فاکتور اضافه شوند.

۹۹۳۲۰۱ - پاسخ) موضوع ضریب بالاسری متعلقه به قیمت های جدید، موضوع بند (ج) ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان (موضوع بخشنامه شماره ۵۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸- مورف ۱۳۷۸/۳/۳) در پیمان های منعقد شده با فهرست های واحد پایه سال ۱۳۸۸، طی نامه شماره ۲۲/۷۹۰۱ مورف ۱۳۸۹/۳/۲۳ به شورای عالی فنی منعکس گردید. پاسخ واصله به استناد نامه شماره ۲۶/۴۱۵۵۵ مورف ۱۳۸۹/۵/۳۱ شورای مذکور به شرح زیر می باشد :

« در تعیین قیمت جدید موضوع بند ج ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان در پیمان های منعقد شده با فهرست های واحد پایه سال ۱۳۸۸ لازم است همه عوامل مؤثر در قیمت تمام شده ملموز و توافق شود و ضریب جداگانه ای به این قیمت ها اعمال نگردد.»

در ضمن خاطر نشان می سازد اقلام فاکتوری قیمت جدید ممسوب شده و تعیین قیمت آنها تابع ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان می باشد.

در ضمن چنانچه قیمت های ستاره دار در فهرست بهای واحد پایه سال ۱۳۸۸ منظور شده باشد هیچگونه ضریبی از جمله بالاسری و منطقه ای و غیره به آن تعلق نمی گیرد.

فهرست بها - هزینه بالاسری

۹۹۳۲۰۲- پرسش) باستناد مفاد بخشنامه شماره ۱۰۰/۸۷۰۰۵ مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۶، در خصوص ابلاغ فهرست‌بهای واحد پایه رشته ابنیه سال ۱۳۸۸، ضرایب بالاسری، منطقه‌ای و ارتفاع در هنگام تهیه برآورد هزینه اجرای کارها براساس فهرست‌بها مزبور اعمال نمی‌شود. از سوی دیگر بر طبق بند ج ماده (۲۹) شرایط عمومی پیمان در مورد قیمت‌های جدیدی که بر مبنای مفاد این بند تهیه و تنظیم می‌گردد بدلیل بروز بودن قیمت، تنها ضریب بالاسری پیمان به آنها تعلق می‌گیرد.

با توجه به مطالب فوق، نحوه اعمال ضریب بالاسری در تعیین قیمت‌های جدید براساس بند ج ماده

(۲۹) شرایط عمومی پیمان در پیمان‌های منعقد شده با فهرس‌بها سال ۱۳۸۸ چگونه می‌باشد؟

۹۹۳۲۰۲- پاسخ) درباره نحوه اعمال ضریب بالاسری به قیمت‌های جدید موضوع بند(ج) ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان (موضوع بخشنامه شماره ۵۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸-۱۰۲ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳) پیمان‌های منعقد شده با فهرست‌های پایه سال ۱۳۸۸، به موجب نامه شماره ۲۲/۷۹۰۱ مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۳ به شورای عالی ممتزم فنی منعکس گردید. پاسخ واصله به استناد نامه شماره ۲۶/۴۱۵۵۵ مورخ ۱۳۸۹/۵/۳۱ شورای مذکور به شرح زیر می‌باشد:

در تعیین قیمت جدید مذکور لازم است همه عوامل موثر در قیمت تمام شده ملموظ و

توافق شود و ضریب جداگانه ای به این قیمت‌ها اعمال نگردد.

فهرست بها - هزینه بالاسری

۹۹۳۲۰۳ - پرسش) با توجه به حذف ضریب بالاسری در ابلاغ فهرس بهای واحد پایه سال ۱۳۸۸

نحوه تعیین قیمت جدید موضوع بند ج ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان به چه نحو خواهد بود؟

۹۹۳۲۰۳ - پاسخ) نحوه اعمال ضریب بالاسری به قیمت‌های جدید، موضوع بند (ج) ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان (موضوع بخشنامه شماره ۵۱۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸-مورخ ۱۳۷۸/۳/۳) در پیمان‌های منعقد شده با فهرست‌های پایه سال ۱۳۸۸، به موجب نامه شماره ۲۲/۷۹۰۱ مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۳ به شورای عالی متمرک فنی منعکس گردید. پاسخ واصله به استناد نامه شماره ۲۶/۴۱۵۵۵ مورخ ۱۳۸۹/۵/۳۱ شورای مذکور به شرح زیر می‌باشد.

در تعیین قیمت جدید مذکور لازم است همه عوامل موثر در قیمت تمام شده ملموظ و توافق شود و ضریب جداگانه‌ای به این قیمت‌ها اعمال نگردد.

فهرست بها- ضریب بالاسری

۹۹۳۲۰۴- پرسش) در یک پروژه غیرعمرانی ضریب بالاسری چگونه محاسبه و اعمال می‌شود؟

۹۹۳۲۰۴- پاسخ) امکان تعیین ضریب بالاسری طرح‌های غیرعمرانی از سوی این دفتر میسر نمی‌باشد.

البته لازم به ذکر است که در تعیین ضریب یاد شده می‌توان تفاوت کسورات طرح‌های عمرانی و غیرعمرانی را ملاحظ نمود.

فهرست بهای - مصالح پایکار

۹۹۴۰۰۱ - پرسش) در ارتباط با بند ۳ پیوست ۱ فهرست بهای سال ۱۳۸۴ و اشاره نمودن به پرداخت مصالح پایکار برای تقویت بقیه مالی پیمانکار شامل ۷۰ درصد بهای مصالح پایکار و هزینه حمل، آیا منظور فهرست بهای سال ۱۳۸۴ اعمال ۷۰ درصد به هزینه حمل نیز می باشد یا هزینه حمل مطابق شرح مندرج در فهرست بها سال ۱۳۸۵ بطور صد درصد پرداخت می گردد؟

۹۹۴۰۰۱ - پاسخ) با توجه به مفاد بند ۳ مقدمه پیوست ۱ فهرست بهای واحد پایه ابنیه سالهای ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵، در قراردادهای منعقد شده براساس فهرست بهای مزبور، هزینه حمل برای آن دسته از مصالح پایکار که مشمول هزینه حمل می شود، بطور کامل (بدون احتساب ۷۰ درصد) قابل پرداخت می باشد.

شایان ذکر است در بند ۳ مقدمه پیوست ۱ فهرست بهای واحد پایه ابنیه سال ۱۳۸۵، موضوع با وضوح و شفافیت بیشتری تبیین گردیده است.

مالیات بر ارزش افزوده

۱-۵۲۳۰۰ (پرسش) نحوه اعمال مالیات بر ارزش افزوده با درصد تعیین شده برای هر سال، در صورت وضعیتهای پیمانکاران و صورتحسابهای مربوط به حق الزحمه مهندسین مشاور به چه صورت است؟

۱-۵۲۳۰۰ (پاسخ) طبق قانون مالیات بر ارزش افزوده و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به آن، چنانچه وامد مشاوره‌ای یا پیمانکار طرف قرارداد با دستگاههای اجرایی قبل از انعقاد قرارداد یا مین ارایه خدمات مطابق با مفاد ماده ۱۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده اقدام به ثبت‌نام نمایند و مستندات مربوط به ثبت‌نام و مشمول بودن قانون مالیات بر ارزش افزوده را به دستگاه اجرایی ارایه نمایند، کارفرما موظف است مبلغی معادل درصد تعیین شده بابت ارزش افزوده برای هر سال از مبلغ نافالص هر صورتمساب مشاور، به مق الزمه اضافه و پرداخت نماید.

مالیات بر ارزش افزوده

۵۲۳۰۰۲ - پرسش) از برخی صورت کارکردهای پیمانکاری مبلغ ۵/۰ درصد به عنوان حق السهم شهرداری کسر می‌گردد که بنا به اعلام ذیحساب دلیل آن پرداخت برخی از صورتوضعیت‌ها از محل طرح‌های استانی است، در صورتی که کسر مبلغ مذکور از محل بودجه طرح‌های ملی انجام نخواهد شد، آیا کسر مبلغ مذکور قانونی است؟

۵۲۳۰۰۲ - پاسخ) نیم درصد عوارض شهرداری موضوع بخشنامه شماره ۱۵۳۷۷-۵۴/۱۱۴۳۱-۱ مورخ ۱۳۷۲/۹/۱ با ابلاغ قانون مصوب مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۲ مشمول قانون تجمیع عوارض گردید. در قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۴/۱ مجلس شورای اسلامی نسبت به عوارض شهرداری‌ها به شرح ذیل تعیین تکلیف شده است:

۱) به استناد مواد ۱۹ و ۲۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده، مودیان مشمول و ثبت نام شده در این نظام مالیاتی مکلفند در قبال عرضه کالا یا ارائه خدمات (غیر معاف)، مالیات و عوارض موضوع این قانون را در تاریخ تعلق وفق ماده ۱۱ قانون، مناسبه و از طرف دیگر معامله وصول نمایند و بر طبق ماده ۲۱ قانون در وجه سازمان امور مالیاتی کشور واریز نمایند. در این چارچوب کلیه کارفرمایان از جمله شهرداری‌ها موظف به پرداخت مالیات و عوارض ارزش افزوده در وجه مودیان مشمول و ثبت نام شده از جمله پیمانکار خواهند بود.

۲) به موجب مقررات ماده ۵۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، قانون موسوم به تجمیع عوارض و سایر قوانین و مقررات خاص و عام مربوط به دریافت هرگونه مالیات غیر مستقیم و عوارض بر واردات و تولید کالاها و ارائه خدمات لغو گردیده و برقراری و دریافت هرگونه مالیات غیر مستقیم و عوارض دیگر از تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاها و ارائه دهندگان خدمات ممنوع می‌باشد، بنابراین اخذ یک درصد عوارض پیمانکاری توسط شهرداری‌ها از پیمانکاران فاقد مضمحل قانونی می‌باشد.

مالیات بر ارزش افزوده

۵۲۳۰۰۲-ادامه پاسخ) ۳) به استناد ماده ۵۰ قانون، برقراری هرگونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و تولیدی و همچنین ارائه خدمات که در این قانون تکلیف مالیات و عوارض آنها معین شده است، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می‌باشد.

مالیات بر ارزش افزوده

۵۲۳۰۰۳ - پرسش) آیا نیم درصد عوارض شهرداری جزء هزینه‌های بالاسری پروژه بوده و پرداخت آن برعهده پیمانکار می‌باشد؟

۵۲۳۰۰۳ - پاسخ) نیم درصد عوارض شهرداری موضوع بخشنامه شماره ۱۵۳۷۷-۵۴/۱۱۴۳۱-۱ مورخ ۱۳۷۲/۹/۱ با ابلاغ قانون مصوب مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۲ مشمول قانون تجمیع عوارض گردید.

در قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۴/۱ مجلس شورای اسلامی نسبت به عوارض شهرداری‌ها به شرح ذیل تعیین تکلیف شده است :

۱) به استناد مواد ۱۹ و ۲۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده، مودیان مشمول و ثبت نام شده در این نظام مالیاتی مکلفند در قبال عرضه کالا یا ارائه خدمات (غیر معاف)، مالیات و عوارض موضوع این قانون را در تاریخ تعلق وفق ماده ۱۱ قانون، مناسبه و از طرف دیگر معامله وصول نمایند و بر طبق ماده ۲۱ قانون در وجه سازمان امور مالیاتی کشور واریز نمایند. در این پارچوب کلیه کارفرمایان از جمله شهرداری‌ها موظف به پرداخت مالیات و عوارض ارزش افزوده در وجه مودیان مشمول و ثبت نام شده از جمله پیمانکار خواهند بود.

۲) به موجب مقررات ماده ۵۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، قانون موسوم به تجمیع عوارض و سایر قوانین و مقررات خاص و عام مربوط به دریافت هرگونه مالیات غیر مستقیم و عوارض بر واردات و تولید کالاها و ارائه خدمات لغو گردیده و برقراری و دریافت هرگونه مالیات غیر مستقیم و عوارض دیگر از تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاها و ارائه دهندگان خدمات ممنوع می‌باشد، بنابراین اخذ یک درصد عوارض پیمانکاری توسط شهرداری‌ها از پیمانکاران فاقد مامل قانونی می‌باشد.

مالیات بر ارزش افزوده

۵۲۳۰۰۳-ادامه پاسخ)

۳) به استناد ماده ۵۰ قانون، برقراری هرگونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و تولیدی و همچنین ارائه خدمات که در این قانون تکلیف مالیات و عوارض آنها معین شده است، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می‌باشد.

مالیات بر ارزش افزوده

۴-۵۲۳۰۰ (پرسش) آیا ۳ درصد مالیات بر ارزش افزوده در شاخص‌های تعدیل ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ لحاظ گردیده یا خیر؟ در ضمن پیمانکارانی که قراردادهای آنان قبل از اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده (۸۷/۷/۱) منعقد گردیده و بخشی از کار را هم قبل از تاریخ ۸۷/۷/۱ انجام داده‌اند، آیا به آن بخش از کارکرد پیمانکار، که بعد از تاریخ ۸۷/۷/۱ انجام شده، ۳ درصد مالیات بر ارزش افزوده تعلق می‌گیرد؟

۴-۵۲۳۰۰ (پاسخ) در مورد قراردادهایی که قبل از اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده منعقد گردیده اند، پنانچه تاریخ ارایه خدمت نیز قبل از اجرای این قانون باشد مالیات و عوارض قابل‌مسابه و وصول نخواهد بود. اما برای آن بخش از موضوع قراردادهای یاد شده که پس از تاریخ ۱۳۸۷/۷/۱ اجرایی گردیده اند، مالیات و عوارض متعلقه به نسبت کار انجام شده با صورت وضعیت قابل‌مطالبه و وصول خواهد بود.

یادآوری می‌گردد مطالبه مالیات و عوارض این قانون صرفاً "از سوی فعالانی قابل اجرا است که در نظام مالیات بر ارزش افزوده ثبت نام نموده باشند. به عبارت دیگر طبق قانون مالیات بر ارزش افزوده و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به آن، پنانچه پیمانکار طرف قرارداد با دستگاه‌های اجرایی قبل از انعقاد قرارداد یا مین ارائه خدمات مطابق با مطابق با مفاد ماده ۱۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده اقدام به ثبت نام نماید، کارفرما موظف است مبلغی معادل ۳٪ نافالص هر صورت وضعیت، به مق الزمه اضافه و پرداخت نماید.

مالیات بر ارزش افزوده

۵۰۰۵-۵۲۳۰۰۵ - پرسش) با توجه به آن که در قانون مالیات بر ارزش افزوده، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به آن در خصوص اعمال مالیات یاد شده برای پیمانکاران و مشاورانی است که طرف قرارداد دستگاه‌های اجرایی می‌باشند، "آیا قراردادهای تعاونی مسکن (که در زمره دستگاه‌های اجرایی نمی‌باشد) مشمول این مالیات هستند یا خیر"؟

۵۰۰۵-۵۲۳۰۰۵ - پاسخ) بر اساس نظر سازمان امور مالیاتی کشور - معاونت متمرک مالیات بر ارزش افزوده، رایه فدمات صرفنظر از اینکه توسط بخش فصوصی یا دولتی رایه می‌شود مشمول پرداخت مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده بوده و بجز ماده (۱۲) قانون مذکور هیچگونه معافیتی برای فدمات پیمانکاری سافتمان، تاسیسات و مهندسین مشاور پیش‌بینی نگردیده است.

مجموعه پرسش‌ها و پاسخ‌ها در امور پیمانکاری

با توجه به پرسش‌های مکرر دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران در مورد ضوابط ابلاغی در امور قراردادهای پیمانکاری و با هدف جلوگیری از ارسال پرسش‌های تکراری و در دسترس بودن پاسخ‌های داده شده از امور نظام فنی اجرایی، مجموعه جدیدی از پرسش‌ها و پاسخ‌های مربوط به قراردادهای پیمانکاری به تفکیک موضوع گردآوری و در پایگاه الکترونیکی معاونت نظارت راهبردی قرار داده شده‌است.

شایان ذکر است مجموعه جدید شامل مجموعه‌های پیشین به علاوه پرسش‌ها و پاسخ‌های جدید است. بدیهی است پاسخ‌های یاد شده با توجه به پرسش‌های مطرح شده، مقطع زمانی و اسناد و مدارک منضم به پیمان، ارایه گردیده و ممکن است برای موارد دیگر قابل انطباق نباشد، بنابراین برای تطبیق پاسخ‌های مندرج در این مجموعه با پرسش‌های پیش‌رو، ضروری است دقت کافی مبذول گردد.

یادآور می‌شود ادامه پرسش و پاسخ‌ها در امور مختلف پس از تفکیک و جمع‌آوری بتدریج در پایگاه الکترونیکی یاد شده قرار خواهد گرفت.

بخشنامه نحوه ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکاران

۵۱۱۰۰۱- پرسش) در تبصره ذیل بند (۲-۵) بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹ "سقف مبلغ ناشی از افزایش و یا کاهش مقادیر ردیف‌هایی که ضریب پیشنهادی جزء فصل مربوط بیشتر از ضریب پیشنهادی کل باشد، حداکثر تا ۲۵ درصد مبلغ مذکور مجاز است. برای افزایش مقادیر این ردیف‌ها، بیش از سقف یاد شده، ضریب پیشنهادی کل ملاک است" ابهامی به شرح ذیل وجود دارد:

مشاور در رسیدگی به صورت وضعیت، مقدار تک تک ردیف‌ها را با مقدار متناظر همان ردیف در فهرست منضم به پیمان مقایسه کرده و هرکدام از سقف ۱۲۵٪ بیشتر شد، ضریب فصل را برای مقادیر مازاد به ضریب کل پیمان تغییر می‌دهد حال آنکه برداشت پیمانکار این است که جمع کل کارکرد فصل در صورت وضعیت باید با فصل متناظر در قرارداد تطبیق داده شود و این تبصره در مورد جمع مبلغ هر فصل اعمال گردد نه تک تک ردیف‌ها، با توجه به توضیحات یاد شده نحوه محاسبه به چه صورت خواهد بود؟

۵۱۱۰۰۱- پاسخ) در بند (۲-۹) دستورالعمل نحوه ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکاران به تفکیک فصل‌های فهرست‌بها پیوست بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹ با عنوان "ضریب پیشنهادی جزء" قید گردیده: ضریب پیشنهادی جزء ضریبی است که از تقسیم مبلغ پیشنهادی پیمانکار برای هر فصل (با توجه به تمامی شرایط) به مبلغ برآورد شده توسط دستگاه اجرایی برای همان فصل حاصل می‌شود. بنابراین ملاک تعیین ضریب پیشنهادی جزء، جمع مبلغ مربوط به هر فصل می‌باشد که به همین ترتیب در محاسبات مربوط به افزایش و کاهش مقادیر کار (موضوع بند ۲-۵ دستورالعمل مذکور) وارد می‌شود، مشروط بر آن که ضوابط مندرج در تبصره ذیل ماده (۵) دستورالعمل یادشده به شرح زیر رعایت گردد:

"سقف مبلغ ناشی از افزایش و یا کاهش مقادیر ردیف‌هایی که ضریب پیشنهادی جزء فصل مربوط بیشتر از ضریب پیشنهادی کل باشد (با رعایت محدودیت‌های مندرج در ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان)، حداکثر تا ۲۵ درصد مبلغ فصل مذکور مجاز است. برای افزایش مقادیر این ردیف‌ها، بیش از سقف یادشده

بخشنامه نحوه ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکاران

۵۱۱۰۰۱- ادامه پاسخ) ضریب پیشنهادی کل ملاک است. مفاد تبصره فوق در مورد قیمت‌های جدید

موضوع بند (۵-۳) دستورالعمل مذکور نیز ماکم و رعایت آن الزامی است."

بخشنامه نحوه ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکاران

۵۱۱۰۰۲- پرسش) در بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹ سقف افزایش و یا کاهش ردیف‌هایی که ضریب پیشنهادی جزء فصل مربوطه کمتر از ضریب پیشنهادی کل می‌باشد چگونه تعیین می‌گردد؟

۵۱۱۰۰۲- پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس فهرست‌های بهای و امد پایه و بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹، سقف مبلغ ناشی از افزایش و یا کاهش مقادیر ردیف‌هایی که ضریب پیشنهادی جزء فصل مربوط کمتر از ضریب پیشنهادی کل باشد، با رعایت محدودیت‌های مندرج در ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان تعیین می‌گردد و در هر حال ضریب پیشنهادی جزء فصل مربوطه ملاک عمل می‌باشد.

بخشنامه نحوه ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکاران

۵۱۱۰۰۳- پرسش) با توجه به تبصره ذیل ردیف ۵-۲ بخشنامه "دستورالعمل نحوه ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکاران به تفکیک فصل‌های فهرست‌بها" به شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹، در صورتی که ضریب پیشنهادی جزء یک فصل بیشتر از ضریب پیشنهادی کل باشد، ضریب ملاک برای آن فصل در پرداخت صورت وضعیتها چگونه محاسبه می‌گردد؟

۵۱۱۰۰۳- پاسخ) به استناد تبصره ذیل ردیف ۵-۲ بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹، سقف مبلغ ناشی از افزایش یا کاهش مقادیر ردیف‌هایی که ضریب پیشنهادی جزء فصل مربوطه بیشتر از ضریب پیشنهادی کل باشد (با رعایت محدودیت‌های مندرج در ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان) حداکثر تا ۲۵ درصد مبلغ مذکور مجاز است. برای افزایش مقادیر این ردیف‌ها، بیش از سقف یاد شده، ضریب پیشنهادی کل ملاک است.

بنابراین در صورتی که ضریب پیشنهادی جزء فصل بیش از ضریب پیشنهادی کل باشد به صورت زیر عمل می‌شود:

- چنانچه افزایش یا کاهش تغییر مقادیر فصل کمتر از ۲۵ درصد فصل مربوط باشد، ضریب پیشنهادی جزء فصل ملاک است.
- چنانچه افزایش تغییر مقادیر فصل بیشتر از ۲۵ درصد فصل مربوط باشد برای ماژاد ۲۵ درصد، ضریب پیشنهادی کل ملاک است.
- چنانچه کاهش تغییر مقادیر فصل بیشتر از ۲۵ درصد فصل مربوط باشد ضریب پیشنهادی جزء فصل ملاک است.

بخشنامه نحوه ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکاران

۵۱۱۰۰۴- پرسش) در قراردادهای منعقد براساس فهرست های واحد پایه که رعایت ضوابط مندرج در بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹ برای آنها الزامی است، چنانچه ضریب پیشنهادی جزء یک فصل بیش از ضریب کل پیمان بوده و کارکرد این فصل نیز بیش از مبلغ ریالی آن در زمان پیشنهاد باشد، در این صورت کارکرد مازاد بر مبلغ ریالی زمان پیشنهاد برای فصل مربوطه با چه ضریبی محاسبه می گردد.

۵۱۱۰۰۴- پاسخ) در قراردادهای منعقد براساس فهرسهای پایه و رعایت ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹، وفق تبصره ذیل بند ۵-۲، سقف مبلغ ناشی از افزایش مقادیر ردیفهای یک فصل، که ضریب پیشنهادی جزء فصل مربوط بیشتر از ضریب پیشنهادی کل باشد (ب) رعایت محدودیتها مندرج در ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان) حداکثر تا ۲۵ درصد مبلغ فصل مذکور مجاز است و برای افزایش مقادیر بیش از سقف یاد شده ضریب پیشنهادی کل ملاک است.

بخشنامه نحوه ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکاران

۵۱۱۰۰۵ - پرسش) پروژه ای با توجه به بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹ و براساس فهرست‌بهای ابنیه سال ۱۳۸۸ منعقد شده است.

ولی پس از انعقاد قرارداد و بازنگری نقشه‌های موجود در اسناد مناقصه، تغییرات اساسی در نوع عملیات و مقادیر نقشه‌ها بوجود آمد .

لازم به توضیح است که پیمانکار با توجه به مقدار کم سطح قالب‌بندی موجود در قرارداد و برآورد اولیه نسبت به ارایه ضریب مینوسی برای این فصل اقدام کرده بود که پس از بازنگری نقشه‌ها توسط مهندسین مشاور پروژه این مقدار به حدود ۱۲۰۰۰ مترمربع افزایش پیدا کرده است.

اکنون آیا با توجه به افزایش ۲۵٪ مقدار اولیه فصل قالب بندی، نحوه تعلق ضریب به فصل‌های مربوطه باید از ضریب پیشنهادی کل صورت پذیرد یا باید توافق مجدد حاصل گردد؟

۵۱۱۰۰۵ - پاسخ) در قراردادهای منعقد شده براساس فهرست‌بهای پایه ابنیه سال ۱۳۸۸ و با رعایت ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹، برای افزایش مقادیر ردیف‌هایی که ضریب پیشنهادی جزء فصل مربوطه کمتر از ضریب پیشنهادی کل باشد، در هر مال ضریب پیشنهادی جزء ملاک است و رعایت محدودیت‌های مندرج در ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان الزامی است.

بخشنامه نحوه ارایه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکاران

۵۱۱۰۰۶-پرسش) در تبصره ذیل بند ۵-۲ بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹ در خصوص افزایش مقادیر ردیف‌هایی که ضریب پیشنهادی جزء فصل بیشتر از ضریب پیشنهادی کل است تعیین تکلیف گردیده و سقف افزایش مقادیر با نرخ ضریب جزء، تا ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان تعیین شده که مازاد بر آن با اعمال ضریب کل پرداخت می‌گردد، لیکن برای ردیف‌هایی که ضریب جزء کمتر از ضریب کل است سقف افزایش مقادیر مشخص نگردیده و کارفرمایان این برداشت را دارند که سقف افزایش مقادیر این ردیف‌ها نامحدود است و پیمانکار موظف به انجام کار تا هر مقدار با ضریب جزء می‌باشد و این در حالی است که ضریب کل هر پیمان از ضرایب جزء با مقادیر مشخص بدست آمده و افزایش نامحدود بخشی از آنها این توازن را بهم می‌زند.

در حال حاضر در پروژه‌ای ۲۵ درصد قرارداد که شامل ساختمانهای جنبی است ابلاغ گردیده و عمده ردیف‌های آن میلگرد و قالب‌بندی فلزی و کارهای لوله‌کشی با لوله‌پلی‌اتیلن است که ضریب جزء دو قلم اول کمتر و قلم لوله‌کشی بیشتر از ضریب پیمان است که با روشی که توسط دستگاه نظارت اعمال می‌شود زیان قابل توجهی به پیمانکار وارد می‌شود.

اکنون این پرسش مطرح است که آیا همچنان که تبصره ذیل بند ۵-۲ برای ردیف‌های با ضریب جزء بیشتر از نرخ کل پیمان اعمال می‌شود در ردیف‌های با ضریب جزء کمتر نیز می‌بایست لحاظ گردد؟

۵۱۱۰۰۶- پاسخ) در قراردادهای منعقد بر اساس فهرس‌های پایه و رعایت بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۶۵۷۴ مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹ سقف مبلغ ناشی از افزایش و یا کاهش مقادیر ردیف‌هایی که ضریب پیشنهادی جزء فصل مربوط کمتر از ضریب پیشنهادی کل باشد، با رعایت محدودیت‌های مندرج در ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان، ضریب پیشنهادی جزء فصل مربوطه ملاک عمل می‌باشد.